

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO
MIASTA I GMINY WIELEŃ
NA LATA 2015-2024

SPIS TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA PROGNOZY	3
1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY	3
2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	5
3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	9
II. ANALIZA ZAWARTOŚCI STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024	11
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI STRATEGII	11
2. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA	12
3. POWIĄZANIA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI	17
III. OCENA OBECNEGO STANU ŚRODOWISKA MIASTA I GMINY WIELEŃ	18
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	18
2. DEMOGRAFIA	20
3. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	21
3.1. ABIOTYCZNE ELEMENTY ŚRODOWISKA	21
3.2. BIOTYCZNE ELEMENTY ŚRODOWISKA	36
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA	50
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM	53
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	61
1. ANALIZA KIERUNKÓW DZIAŁAŃ	61
2. ANALIZA ZAPLANOWANYCH INWESTYCJI	102
VII. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	131
VIII. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ	132
IX. PRZEWIDYWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI STRATEGII	134
X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	138
XI. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	140
XII. KONSULTACJE SPOŁECZNE	143
XIII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	144
SPIS TABEL	151
SPIS WYKRESÓW	152
SPIS RYSUNKÓW	152

I. CHARAKTERYSTYKA PROGNOZY

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera identyfikację potencjalnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” oraz ocenę natężenia tych oddziaływań.

Organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (sooś) jest: GDOŚ – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (w przypadku dokumentów wyższego szczebla, opracowywanych lub zmienianych przez organy administracji rządowej) oraz RDOŚ – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dla dokumentów innych niż dla GDOŚ) – art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.). Zgodnie z art. 58 ust. 1 organem właściwym Państwowej Inspekcji Sanitarnej w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach sooś jest: Główny Inspektor Sanitarny (w przypadku dokumentów opracowywanych lub zmienianych przez naczelne i centralne organy administracji rządowej), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy) oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (dla pozostałych dokumentów).

Prognoza oddziaływania na środowisko „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” opracowana została na podstawie opinii WOO-III.410.436.2015.JM.1 wydanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2015 roku. Na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2. Art. 49, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wydał opinię, iż projekt „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” wymaga przeprowadzenia strategicznej

oceny oddziaływania na środowisko. Uzasadniając swoją decyzję, stwierdza, iż część przedsięwzięć wyszczególnionych w Strategii może być rozpatrywana jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.). Ponadto obszar gminy położony jest w granicach kilku obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.).

Wydana została opinia, iż na podstawie informacji przedstawionych w piśmie z dnia 9.07.2015 r. Burmistrza Wielenia w sprawie odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” nie można jednoznacznie wykluczyć znaczącego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu Strategii na środowisko, w tym na obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Uwzględniając charakter, rodzaj i skalę planowanych w projekcie Strategii działań, stwierdzono, że część z nich może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów i spójność sieci, na cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu, na cele ochrony rezerwatu przyrody, a także na różnorodność biologiczną, rośliny, grzyby i zwierzęta, w tym na gatunki chronione. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, pismem z dnia 17.09.2015 r. (WOO-III.411.407.2015.PW.1), uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie.

Na podstawie art. 46 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

2. polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji,

wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

3. polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) są przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27.06.2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z wnioskiem Burmistrza Wielunia wydał pozytywną opinię (DN-NS.9012.1015.2015) w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielień na lata 2015-2024”. Zaznaczony został fakt, iż każda inwestycja, w zależności od charakteru, rodzaju i skali wywołuje określone skutki w środowisku, niemniej jednak uciążliwości mogące powstać w trakcie realizacji założeń Strategii będą miały charakter krótkotrwały i w dużej mierze odwracalny.

2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem niniejszej prognozy, sporządzonej na potrzeby przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jest analiza potencjalnego oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oraz realizacji założeń „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielień na lata 2015-2024”.

Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko podyktowane zostało wymaganiami zawartymi w art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.). Zgodnie z zapisem wspomnianego artykułu: „organ opracowujący projekt dokumentu, o którym

mowa w art. 46 lub 47, uzgadnia z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnienia dokonuje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie”. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, pismem z dnia 17.09.2015 r. (WOO-III.411.407.2015.PW.1) określił, że prognoza ta powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.). Zgodnie z powyższym niniejsza prognoza:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje, ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki,
  - dobra materialne
  - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (art. 51 ust. 2).

Ponadto, zgodnie z art. 52 ust. 1 i 2:

- Prognoza oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem;
- w Prognozie zostały uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

„Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024”, zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości, uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu określa:

- aktualny stan środowiska obszaru opracowania oraz jego potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektu Strategii, tj. ocenia wpływ planowanych przedsięwzięć na stan środowiska, w szczególności w zakresie oddziaływania na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, zabytki i dobra materialne, a także w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza, klimat, krajobraz, emisji hałasu (klimat akustyczny), emisji pól elektromagnetycznych, emisji substancji do wód, gleb i ziemi oraz
- walory przyrodnicze obszaru opracowania oraz potencjalne oddziaływanie na cele ochrony rezerwatu przyrody, obszarów chronionego krajobrazu oraz cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000;
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Strategii.

3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Opracowując Prognozę korzystano z unormowań ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.). Prognoza składa się z części merytorycznych. Na podstawie dokumentów i wizji w terenie dokonano analizy i oceny stanu środowiska oraz przeprowadzono ocenę wpływu na środowisko wynikającą z realizacji celów i działań oraz inwestycji przewidzianych w „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024”

Sporządzając Prognozę wykorzystano następujące dokumenty strategiczne, szczebla regionalnego i lokalnego, odnoszące się bezpośrednio, jak i pośrednio do ochrony środowiska:

- projekt **Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024**,
- Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- Aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017;
- Strategię Rozwoju Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2011-2020,
- Zaktualizowaną Strategię Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020. WIELKOPOLSKA 2020,
- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020.

Wykorzystano również:

- dane pozyskane z Urzędu Miejskiego w Wieleniu oraz strony internetowej Miasta i Gminy Wieleń;
- dane pozyskane ze strony internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu (www.poznan.wios.gov.pl);
- dane Głównego Urzędu Statystycznego (www.stat.gov.pl);
- dane z następujących serwisów: Geoportal oraz Geoserwis.

W trakcie prac nad Prognozą, jak również Strategią uwzględniono takie dokumenty jak: „Program ochrony powietrza dla sfery wielkopolskiej”, „Strategiczny plan adaptacji

dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz plany zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci i Natura 2000 Puszcza Notecka.

Przy opracowywaniu Prognozy, na podstawie udostępnionych materiałów i wizji w terenie dokonano analizy oraz oceny środowiska przyrodniczego, identyfikując główne cele ochrony środowiska oraz potencjalne oddziaływania ze strony przedsięwzięć wynikających ze Strategii. Następnie dokonano oceny wpływu oraz ich skutków w środowisku i krajobrazie, wynikających z realizacji celów i działań oraz inwestycji. Oceny dokonano w formie tabelarycznej. W kolumnach wpisano wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko, natomiast w wierszach wpisano cele i kierunki działań, a także zaplanowane do realizacji inwestycje w ramach Strategii. Występowanie wzajemnego oddziaływania zaznaczono symbolami:

(+) - realizacja inwestycji spowoduje pozytywne oddziaływanie i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(-) - realizacja inwestycji spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(0) - realizacja inwestycji nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,

(+/-) - realizacja inwestycji może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

Na koniec podsumowano i omówiono wszystkie ważniejsze oddziaływania wypracowanych kierunków działań oraz zaplanowanych inwestycji na elementy środowiska.

II. ANALIZA ZAWARTOŚCI STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI STRATEGII

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem planistycznym, sporządzanym w celu skoordynowania podejmowanych działań oraz ujednoczenia podejścia do rozwiązywania kluczowych problemów gminy, mogących zakłócać jej rozwój. Ponadto jest to pewnego rodzaju scenariusz długofalowego i zrównoważonego rozwoju gminy. Strategia to narzędzie, na podstawie którego prowadzona jest polityka rozwoju lokalnego, a realizacja tej polityki wraz z realizacją zadań w zakresie zaspokajania potrzeb zbiorowych jest podstawowym zadaniem samorządu gminnego. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy:

- jest jednym z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz podstawowym narzędziem do ubiegania się o środki unijne i inne środki zewnętrzne;
- realizuje ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategiczne planowanie;
- to dokument przygotowywany w oparciu o określone procedury z udziałem społeczności lokalnej;
- określa priorytety, cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

„Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” składa się z czterech części:

- Część I – zawiera najważniejsze elementy Strategii – misję, wizję, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań. W części tej znajduje się również analiza SWOT, nawiązanie do dokumentów strategicznych wyższego rzędu, a także charakterystyka procesu wdrażania, monitoringu, ewaluacji, aktualizacji i promocji;
- Część II – diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Wieleń;
- Część III – wykaz planowanych do realizacji inwestycji wraz z określeniem okresu ich realizacji, szacunkowych wartości, możliwych źródeł finansowania oraz jednostek odpowiedzialnych za ich realizację;
- Część IV – raport z konsultacji społecznych.

2. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA

Kluczowymi elementami „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” są misja, wizja oraz plan operacyjny, na który składają się: cel główny, cele strategiczne i operacyjne wraz z kierunkami działań.

- Misja gminy określa zasady jakimi kieruje lub będzie kierowała się gmina by osiągnąć stan pożądany (określony m.in. w wizji). Jest sformułowaniem ogólnego kierunku rozwoju gminy przy uwzględnieniu jej najważniejszych walorów:

Zrównoważony rozwój z zachowaniem specyfiki gminy, w szczególności z uwzględnieniem walorów krajobrazowych i kulturowych.

Tworzenie więzi mieszkańców z gminą poprzez stworzenie komfortowych warunków życia: wysokiej jakości usług publicznych, warunków do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy.

- Wizja gminy określa jej stan (pozycję w przyszłości), który planuje się osiągnąć poprzez realizację szeregu zaplanowanych w dokumencie Strategii działań. Jest więc wyrazem aspiracji społecznych oraz wyobrażeń przyszłości:

Gmina Wieleń świadoma walorów przyrodniczych i kulturowych, wspierająca inicjatywy społeczne, zaangażowana w tworzenie atmosfery przyjaznej innowacjom, przedsiębiorczości, turystyce i aktywnemu wypoczynkowi, posiadająca nowoczesną infrastrukturę i zapewniająca bezpieczeństwo - atrakcyjna do zamieszkania i pracy.

- Plan operacyjny jest układem celów, na który składają się: cel główny, cele strategiczne oraz cele operacyjne wraz z kierunkami działań:

Celem głównym jest:

**Poprawa warunków życia mieszkańców oraz rozwój społeczno-gospodarczy
Miasta i Gminy Wielień**

Cele strategiczne Miasta i Gminy Wielień zostały zdefiniowane w pięciu priorytetowych obszarach funkcjonowania gminy: społeczeństwo, turystyka, gospodarka, przestrzeń i infrastruktura oraz środowisko.

SPOŁECZEŃSTWO

Cel strategiczny 1. Wzrost potencjału społecznego poprzez troskę o bezpieczeństwo, edukację i budowanie tożsamości regionalnej
Cel operacyjny 1.1. Rozwój działań na rzecz wysokiego poziomu opieki zdrowotnej i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa publicznego
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Promocja zdrowego trybu życia;
– Zwiększenie oferty specjalistów w ramach NFZ - diagnoza potrzeb zdrowotnych;
– Utworzenie w ramach NFZ poradni specjalistycznych, w tym poradni ginekologicznej;
– Wdrożenie systemu monitoringu, szczególnie w godzinach nocnych;
– Rozbudowa i modernizacja sieci oświetlenia ulicznego;
– Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym (z uwzględnieniem bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów) m. in. poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości w miejscach najbardziej niebezpiecznych;
Cel operacyjny 1.2. Wsparcie działań w zakresie opieki społecznej
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Utworzenie zasobów mieszkań socjalnych;
– Udoskonalenie systemu zapobiegania przemocy w rodzinie i pomoc osobom dotkniętym tym problemem;
– Profilaktyka w zakresie uzależnień, szczególnie wśród dzieci i młodzieży;
– Wsparcie dla poradnictwa z zakresu uzależnień;
Cel operacyjny 1.3. Wzrost efektywności systemu edukacyjnego
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych w placówkach edukacyjnych;
– Racjonalizacja dowozu dzieci do szkół;
– Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych przy szkołach i przedszkolach;
– Modernizacja placów zabaw przy przedszkolach i oddziałach przedszkolnych;
– Efektywna współpraca szkół ponadgimnazjalnych i lokalnych przedsiębiorców;
Cel operacyjny 1.4. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej wśród mieszkańców
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Odtworzenie tożsamości lokalnej poprzez organizację imprez o tematyce dotyczącej lokalnego dziedzictwa kulturowego;
– Edukacja z zakresu historii i kultury gminy;
– Wsparcie dla organizacji pozarządowych promujących lokalne tradycje;
– Utworzenie Muzeum Ziemi Wielieńskiej;
– Wprowadzenie w szkołach na terenie gminy cyklu spotkań dyskusyjnych na temat historii i walorów Ziemi Wielieńskiej;

TURYSTYKA

Cel strategiczny 2. Wykorzystanie potencjału walorów turystycznych gminy
Cel operacyjny 2.1. Skuteczna promocja gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie aktywności gminy w obszarze mediów społecznościowych; – Nawiązanie relacji partnerskiej z gminą z zagranicy; – Udział w targach i innych imprezach promujących walory gminy;
Cel operacyjny 2.2. Wykorzystanie zasobów turystyki wodnej
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Zagospodarowanie terenów nad Notecią oraz dbanie o ich estetykę; – Utworzenie wypożyczalni sprzętu wodnego, m.in. nad jeziorem w Dzierżąźnie Wielkim; – Budowa przystani na Noteci i bulwarów nadnoteckich; – Utworzenie kąpielisk na terenie gminy (w tym nad akwenem wodnym Kaczka koło Jarynia oraz we wsi Biała i Dzierżążno Wielkie); – Utworzenie miejsc postoju i odpoczynku nad kąpieliskami; – Wykorzystanie walorów przyrodniczych rzeki Miały do celów rekreacyjnych (propagowanie spływów kajakowych);
Cel operacyjny 2.3. Działania na rzecz rozwoju turystyki aktywnej
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Organizacja rajdów pieszych i rowerowych na szlakach turystycznych; – Rozbudowa szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych, konnych; – Utworzenie ścieżek rowerowych łączących najważniejsze atrakcje gminy oraz stanowiących dogodne połączenie komunikacyjne z sąsiednimi gminami; – Promocja „Perł Ziemi Wieleńskiej”; – Utworzenie centrum turystyczno-rekreacyjnego Gminy Wieleń;
Cel operacyjny 2.4. Rozwój bazy noclegowej i agroturystyki
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Promowanie agroturystyki jako możliwości prowadzenia własnego biznesu i zarobku; – Dalszy rozwój gospodarstw agroturystycznych; – Rozbudowa bazy gastronomiczno-noclegowej; – Stworzenie w Internecie “katalogu” bazy wypoczynkowej w Wieleniu; – Zachęcanie inwestorów do lokowania inwestycji o charakterze turystycznym na terenie gminy; – Wyznaczenie nowych miejsc związanych z działalnością turystyczną;

GOSPODARKA

Cel strategiczny 3. Konkurencyjna gospodarka, wspierająca przedsiębiorczość i innowacje
Cel operacyjny 3.1. Wsparcie dla rolników i lokalnych przedsiębiorców
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Integrowanie działań przedsiębiorców i samorządu: spotkania, debaty; – Inkubator przedsiębiorczości; – Wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw; – Inicjowanie powstawania i wsparcie dla organizacji zrzeszających rolników, np. grup producentów; – Organizacja szkoleń z zakresu pozyskiwania funduszy zewnętrznych; – Zorganizowanie miejsca sprzedaży lokalnych wyrobów; – Efektywna promocja lokalnych przedsiębiorców poza granicami gminy;
Cel operacyjny 3.2. Aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Organizacja szkoleń zawodowych; – Edukacja w zakresie przedsiębiorczości i prowadzenia własnej działalności gospodarczej; – Promowanie idei tworzenia spółdzielni socjalnych;
Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy
<i>Kierunki działań:</i>

<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój oferty inwestycyjnej; – Wyznaczanie terenów pod nowe inwestycje; – Udział gminy w targach; – Wsparcie dla innowacji; – Wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych;
Cel operacyjny 3.4. Zwiększenie dostępności do e-usług na terenie Gminy Wielień
<p><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie warsztatów i spotkań propagujących wśród dzieci i młodzieży zasady inteligentnego korzystania z nowych technologii; – Doposażanie istniejących i budowa nowych pracowni informatycznych z zapewnieniem oferty zajęć popołudniowych; – Zwiększenie dostępności do Internetu na terenie całej gminy; – Lobbowanie na rzecz utworzenia w Wieleniu strefy dostępu do bezprzewodowej sieci internetowej; – Wykorzystanie nowoczesnych technologii w poprawie przepływu informacji pomiędzy samorządem gminnym a mieszkańcami;
Cel operacyjny 3.5. Wzmocnienie współpracy z lokalnym biznesem na rzecz rozwoju przedsiębiorczości
<p><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Realizacja inwestycji w partnerstwie publiczno-prywatnym; – Propagowanie idei staży uczniowskich w firmach lokalnych; – Wyposażanie szkolnych pracowni w sprzęt pozwalający dostosować profil kształcenia uczniów do wymagań rynku pracy; – Organizowanie spotkań, konferencji utrwalających współpracę biznesu z samorządem gminnym;

PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA

<p>Cel strategiczny 4. Poprawa jakości lokalnej infrastruktury z uwzględnieniem poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych na terenie gminy</p>
Cel operacyjny 4.1. Poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy
<p><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Przegląd stanu technicznego dróg gminnych oraz ich budowa i modernizacja; – Budowa obwodnicy miasta; – Rozbudowa chodników; – Budowa parkingów; – Stworzenie sieci komunikacji gminnej; – Lobbowanie na rzecz zwiększenia zewnętrznej dostępności komunikacji gminy i ograniczenia natężenia ruchu (szczególnie w zakresie budowy obwodnicy); – Poprawa bezpieczeństwa na drogach; – Budowa zatoczek autobusowych przy szkołach;
Cel operacyjny 4.2. Rozwój infrastruktury technicznej w gminie
<p><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowa sieci kanalizacyjno – wodociągowej; – Rozbudowa sieci gazowej; – Modernizacja hydroforni; – Lobbowanie na rzecz poprawy jakości sieci energetycznych; – Lobbowanie na rzecz poprawy jakości usług telekomunikacyjnych w gminie;
Cel operacyjny 4.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta z uwzględnieniem mechanizmów partycypacji społecznej
<p><i>Kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Włączenie mieszkańców w mechanizmy diagnozowania problemów obszarów zdegradowanych, realizacji działań oraz ewaluacji; – Przywrócenie funkcji rekreacyjnej terenom po „starej żwirowni”, w szczególności kąpielisku tzw. „Morze Czerwone”, strzelnicy sportowej czy akwenowi „Marcinówka”; – Odpowiednie wykorzystanie potencjału historycznego i krajobrazowego miasta w oparciu o kapitał społeczny mieszkańców Wielenia; – Renowacja budynków mieszkalnych na terenie Starego Miasta; – Stworzenie targowiska/pawilonów; miejsca spotkań mieszkańców i możliwości biznesowych dla drobnych przedsiębiorców;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

<ul style="list-style-type: none">
– Rewitalizacja lokalnych zabytków oraz innych obiektów o dużym znaczeniu historycznym; ze wskazaniem na Pałac Sapiehów i Mauzoleum rodziny von Schulenburg oraz Wieżę Bismarcka;
– Poprawa estetyki Starego Miasta w Wieleniu;
Cel operacyjny 4.4. Rozwój i poprawa dostępności do oferty kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Odnowa świetlic wiejskich;
– Zagospodarowanie terenów nieczynnego cmentarza przy ul. Dworcowej;
– Zagospodarowanie terenów powyrobiskowych przy ul. Sportowej;
– Rozbudowa infrastruktury kulturalnej: amfiteatr, salka muzealna (lub muzeum), wystawy;
– Wyznaczanie nowych terenów zielonych w mieście i modernizacja obecnych;
– Utworzenie ciągów pieszo-spacerowych na terenie miasta;
– Budowa hali sportowej;
– Rozbudowa siłowni zewnętrznych;
– Zwiększanie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;
– Propagowanie różnych form sportu i rekreacji wśród mieszkańców Gminy Wielień;

ŚRODOWISKO

Cel strategiczny 5. Efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego i nowoczesnych technologii do zachowania i ochrony środowiska naturalnego
Cel operacyjny 5.1. Promocja postaw proekologicznych wśród mieszkańców
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Edukacja dzieci i młodzieży w ramach lekcji w terenie;
– „Sprzątanie świata” - integracja mieszkańców;
– Warsztaty plenerowe;
– Monitorowanie czystości w gminie;
– Zapobieganie niezgodnemu z prawem odprowadzaniu ścieków;
Cel operacyjny 5.2. Zorganizowany system gospodarki odpadami
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Podjęcie działań w celu zwiększenia poziomu segregacji odpadów;
– Edukacja w zakresie ograniczenia ilości odpadów produkowanych przez gospodarstwa domowe;
– Monitoring zachowań niepożądanych (np. nielegalnych wysypisk);
Cel operacyjny 5.3. Wsparcie działań w zakresie rozwoju OZE oraz gospodarki niskoemisyjnej
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej;
– Kampanie informacyjne zachęcające do instalowania w gospodarstwach domowych urządzeń do produkcji energii odnawialnej;
– Montaż urządzeń do produkcji OZE na budynkach użyteczności publicznej;
Cel operacyjny 5.4. Ochrona miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych i gatunków zagrożonych
<i>Kierunki działań:</i> <ul style="list-style-type: none">
– Edukacja w zakresie gatunków zagrożonych i miejsc ochrony przyrody w szkołach;
– Kampania informacyjna na temat zasobów lokalnego środowiska;
– Oznakowanie miejsc szczególnie atrakcyjnych i cennych przyrodniczo;

3. POWIĄZANIA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI

Cele oraz odpowiadające im działania, określone w „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” nawiązują do celów i priorytetów określonych w następujących dokumentach strategicznych:

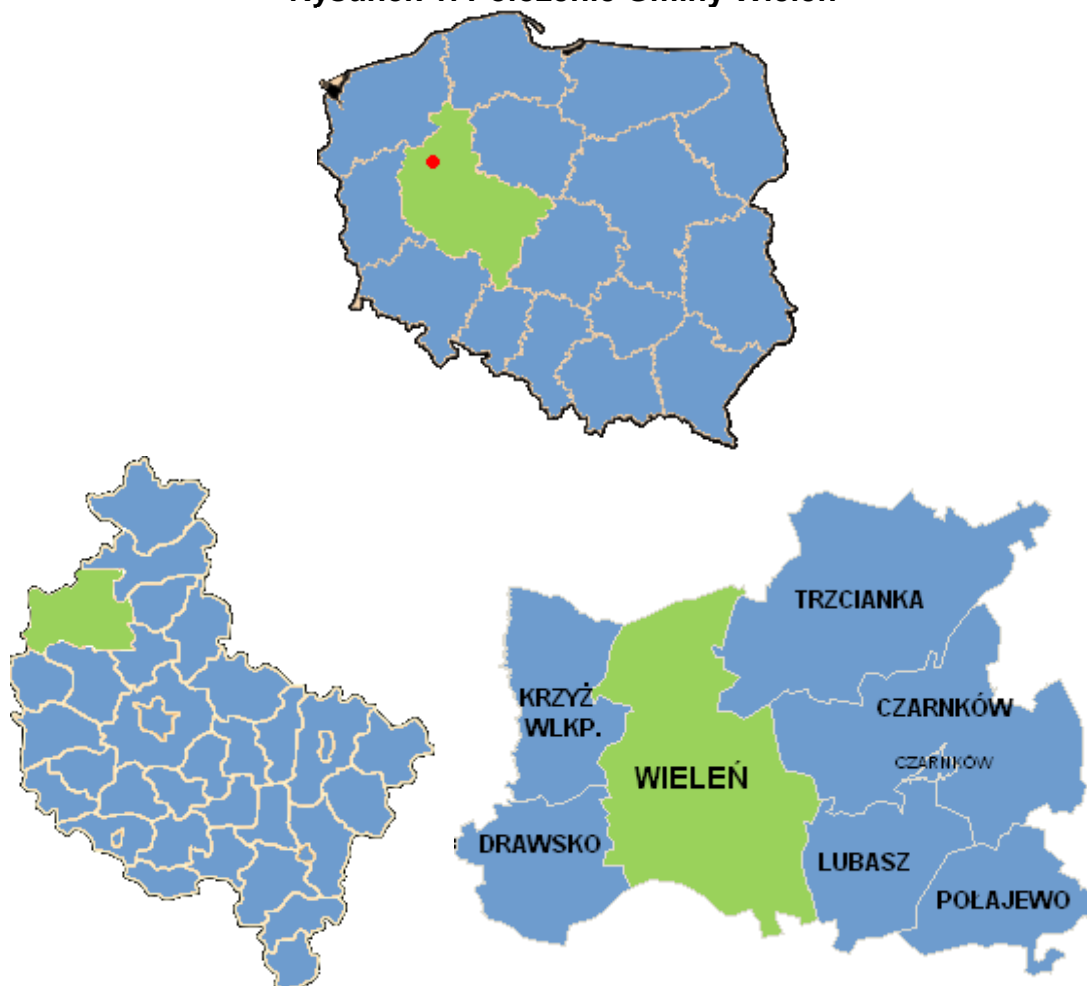
- Europa 2020;
- Wewnętrzny dokument „Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in POLAND for the period 2014-2020” („Stanowisko służb Komisji w sprawie opracowania umowy o partnerstwie i programów w POLSCE na lata 2014–2020”);
- Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020;
- Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe.”;
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR);
- Krajowa Polityka Miejska do roku 2020;
- Polityka Transportowa Państwa na lata 2006-2025;
- Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020. WIELKOPOLSKA 2020;
- Strategia Rozwoju Powiatu Czarnkowsko - Trzcianeckiego na lata 2011-2020;
- Program Rozwoju Produktu Turystycznego oraz Kreacja Marki dla Gmin Nadnoteckich wraz z Uzupełnieniem 2010;
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017.

III. OCENA OBECNEGO STANU ŚRODOWISKA MIASTA I GMINY WIELEŃ

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Gmina Wieleń położona jest w środkowej części powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Zlokalizowana jest w Dolinie Noteci (międzyrzecze Warty i Noteci), która cechuje się malowniczymi krajobrazami i występowaniem wielu unikatowych siedlisk świata roślinnego i zwierzęcego. Przed reformą administracyjną w 1999 roku wchodziła w skład województwa pilskiego.

Rysunek 1. Położenie Gminy Wieleń

Źródło: www.gminy.pl, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Pomimo wielu walorów przyrodniczych wpływających na rozwój funkcji turystycznej gminy, Wieleń jest prężnie rozwijającym się ośrodkiem gospodarczym.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

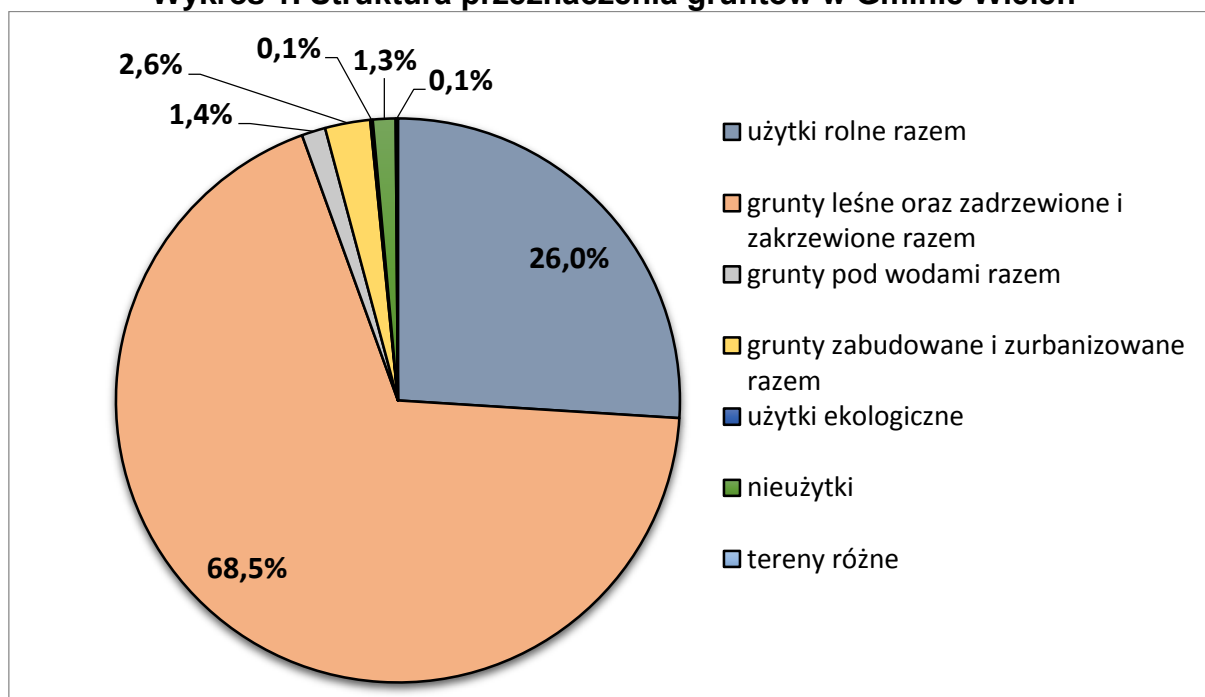
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Według podziału fizyczno-geograficznego Kondrackiego Gmina Wieleń położona jest na terenie:

- megaregionu: POZAALPEJSKA EUROPA ŚRODKOWA
- prowincji: NIŻ ŚRODKOWOEUROPEJSKI
- podprowincji POJEZIERZE POŁUDNIOWOBAŁTYCKIE
- makroregionu: PRADOLINA TORUŃSKO-EBERSWALDZKA
- mezoregionu: KOTLINA GORZOWSKA

Gmina Wieleń zajmuje powierzchnię 428,32 km², w tym nieco ponad 1% ogólnej powierzchni zajmuje Miasto Wieleń, a pozostałą część tereny wiejskie gminy. Pod względem powierzchniowym jest to największa gmina powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (zajmując ok. 23,8% jego powierzchni), a także największa w województwie wielkopolskim (1,4% powierzchni).

Wykres 1. Struktura przeznaczenia gruntów w Gminie Wieleń

Źródło: Bank Danych Lokalnych, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

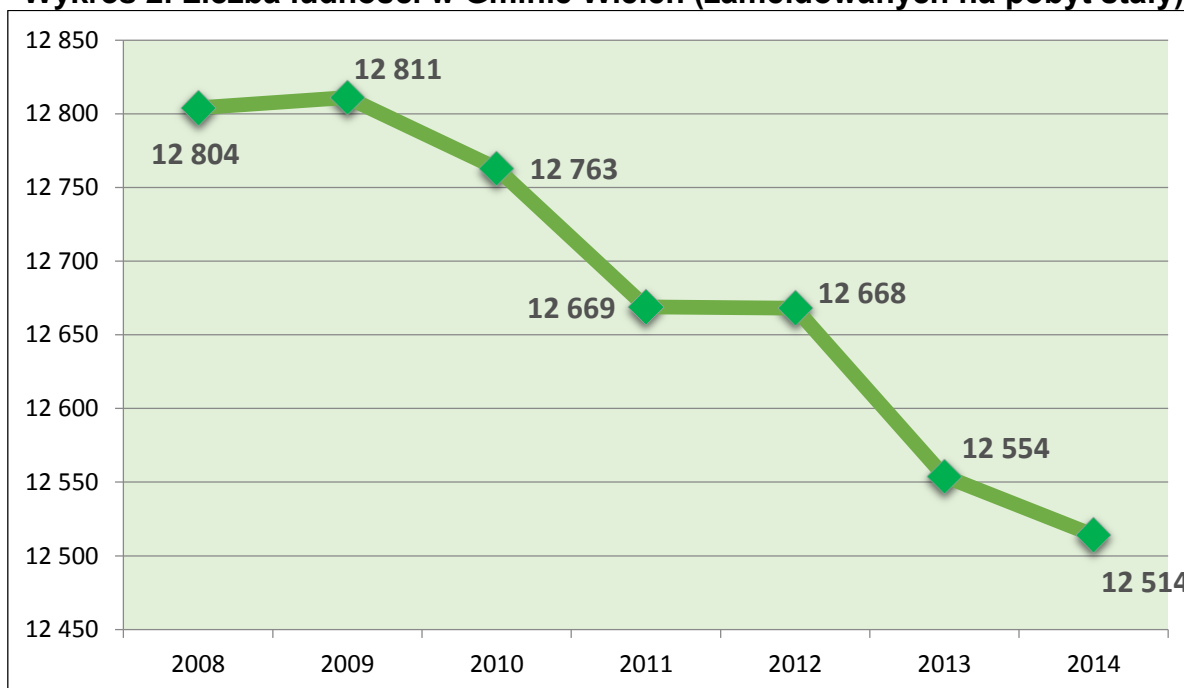
Lasy zajmują 66,06% całkowitej powierzchni gminy, natomiast wraz z zadrzewieniami i zakrzewieniami ponad 68%. Duża lesistość jest niewątpliwym atutem gminy, która w połączeniu z licznymi jeziorami sprawia, iż jest to atrakcyjny obszar do rozwoju

turystyki i rekreacji. 26% powierzchni gminy zajmują użytki rolne (wśród których największy odsetek stanowią grunty pod zasiewami i trwale użytki zielone). Pozostałe grunty zajmują 5,5% obszaru gminy, a blisko połowę tej wartości tworzą grunty zabudowane i zurbanizowane.

2. DEMOGRAFIA

Liczba ludności Gminy Wieleń na przestrzeni analizowanych lat charakteryzuje się spadkową tendencją (za wyjątkiem niewielkiego wzrostu w 2009 roku o 7 osób). W 2014 roku gminę zamieszkiwało łącznie 12 514 mieszkańców i w porównaniu z rokiem 2008 liczba ta zmniejszyła się o 290 mieszkańców, tj. o blisko 2,3%.

Wykres 2. Liczba ludności w Gminie Wieleń (zameldowanych na pobyt stały)

Źródło: www.wielen.pl, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Na przestrzeni analizowanych lat spadek ten nie jest znaczący, a tendencja charakterystyczna dla większości regionów Polski, jednak w dłuższej perspektywie czasowej może wywoływać wiele negatywnych konsekwencji, szczególnie w sytuacji wydłużania się trwania ludzkiego życia.

3. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

3.1. ABIOTYCZNE ELEMENTY ŚRODOWISKA

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Ukształtowanie powierzchni Gminy Wieleń cechuje się znacznym zróżnicowaniem pod względem fizjograficznym. Środkowa część gminy to podmokłe dno pradoliny Noteci i Warty. Po jej obu stronach występują wysokie terasy pradolinne. Północna część gminy została ukształtowana przez lądolód i wody spod niego wypływające. Obecność lądolodu wpłynęła na ukształtowanie się takich form terenu jak: pagórki moreny czołowej i moreny dennej. Występują one głównie w okolicach Dębogóry, Dzierżążna Wielkiego i Gieczynka. Na północ od wymienionych miejscowości znajdują się pola sandrowe.

Wody fluwioglacjalne, a przede wszystkim ich erozyjna działalność, wpłynęły na ukształtowanie rynien polodowcowych koło Dzierżążna Wielkiego. Pozostała część gminy została ukształtowana przez wody rzeczne. Ponadto występują także doliny rzeczne ukształtowane w holocenie: dolina Bukówki i dolina Gulczanki. W postglacjale wytworzyły się wydmy z piasków rzecznych. Najmłodszą formą geomorfologiczną są równiny torfowe występujące w rejonie Dzierżążna Małego i doliny rzeki Miały.

Gmina Wieleń zlokalizowana jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej Niecka Szczecińsko-Łódzka.

Średni przedział wysokościowy gminy to 65 – 80 m n.p.m. Najwyższy punkt osiągnął wysokość 122 m n.p.m. i zlokalizowany jest ok. 2,5 km na wschód od Dzierżążna Małego, z kolei najniższy 3,1 m n.p.m. na dnie pradoliny Noteci, w okolicach granicy z Gminą Krzyż Wielkopolski.

Surowce mineralne

Gmina Wieleń jest stosunkowo zasobna w surowce mineralne. W szczególności są to surowce o charakterze piaszczysto-żwirowym. Obecnie trwają prace nad określeniem możliwości eksploatacji kruszyw na obszarach sąsiadujących z dotychczasowymi terenami ich eksploatacji w: Nowych Dworach, Rosku, Zielonowie i Gieczynku. Ustala

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

się także zakaz eksploatacji kopalin w dolinach rzek, ponieważ jest to przestrzeń o szczególnym znaczeniu przyrodniczym. Większość z rozpoznanych złóż surowców naturalnych nie jest już eksploatowana.

W wielu rejonach gminy zostały rozpoznane złoża torfu oraz gytii, jednak ich rozpoznanie jest mało precyzyjne. Nie określono przede wszystkim zasięgu występowania rozpoznanych złóż.

W poniższej tabeli znajduje się wykaz najważniejszych złóż surowców naturalnych występujących na terenie Gminy Wieleń, który został opracowany na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce.

Tabela 1. Złoża surowców naturalnych na terenie Gminy Wieleń

Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania	Zasoby geologiczne bilansowe
Wieleń	piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej	wydobyte zaniechane	257.51 tys.m ³
Folsztyn	surowce ilaste ceramiki budowlanej		10 tys.m ³
Folsztyn II			95 tys.m ³
Brzeźno MP	piaski i żwiry	złoża eksploatowane	183 tys. t
Folsztyn GP		złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo	167 tys. t
Gulcz		złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	751 tys. t
Nowe Dwory II		złoża eksploatowane	980 tys. t
Rosko MŁ		wydobyte zaniechane	423 tys. t
Rosko MŁ II		złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	291 tys. t
Rosko MŁ III			634 tys. t
Rosko WZ			854 tys. t
Rosko-M		złoża eksploatowane	611 tys. t
Wieleń Północny		wydobyte zaniechane	106 tys. t
Zielonowo			279 tys. t
Zielonowo II		złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo	25 tys. t
Zielonowo III		złoża eksploatowane	383 tys. t
Folsztyn GP		złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo	167 tys. t

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce (stan na 21.12.2013),
opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Klimat

Gmina Wieleń znajduje się w zasięgu klimatu umiarkowanego (przenikanie się wpływów kontynentalnych i morskich). Napływające masy powietrza wpływają na zmienność stanów pogodowych. Cechami charakterystycznymi położenia w danej strefie klimatycznej są:

- średnia temperatura powietrza: 7°C,
- miesiąc najzimniejszy: styczeń,
- miesiąc najcieplejszy: lipiec,
- średnia roczna suma opadów: 650 mm,
- liczba dni z pokrywą śnieżną: od 50 do 65 dni.

Na specyfikę makroklimatu gminy zasadniczy wpływ ma duża lesistość oraz rozległa dolina rzeki Noteć, a na wilgotność powietrza oddziałuje obecność terenów podmokłych (torfowiska, bagna, doliny rzeczne). Na terenach otwartych występują okresowe, porywiste wiatry. Najbliżej zlokalizowana stacja meteorologiczna dla Gminy Wieleń znajduje się w Pile.

Zasadnicze znaczenie ma prowadzenie działań w sposób zapewniający minimalny wpływ na warunki klimatyczne, w szczególności na kształtowanie warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. W ramach „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń” nie przewidziano żadnego zadania, które mogłoby mieć negatywny wpływ na klimat. Przewiduje się, że większość zaplanowanych działań będzie miała wpływ neutralny, natomiast część działań z obszaru Środowisko będzie oddziaływało w sposób pozytywny. Szczególne zalecenia odnośnie klimatu określone są w opracowaniu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020). Realizacja tych zaleceń ma na celu zapewnić rozwój oraz efektywne funkcjonowanie gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Gleby

Na terenie Gminy Wieleń występują następujące typy gleb:

- gleby strefowe:
  - gleby bielicoziemne;

- gleby brunatnoziemne;
- gleby śródstrefowe:
  - gleby torfowe i mułowo-torfowe;
  - gleby murszowe i mady.

Największą powierzchnię Gminy Wieleń zajmują gleby strefowe, które charakterystyczne są dla strefy klimatycznej umiarkowanej przejściowej. Największy obszar zajmują gleby bielicoziemne, powstające na piaskach luźnych i żwirach wodnolodowcowych luźnych i słabo gliniastych – głównie na płaskich terenach teras nadzalewowych Noteci, jak również na powierzchniach piasków przewianych, między wałami wydmowymi oraz między ciągiem wydm a doliną rzeki Miały oraz w północnej części gminy.

Drugą grupę gleb występujących na terenie gminy stanowią gleby brunatnoziemne, które powstały z utworów lodowcowych i wodnolodowcowych glin i piasków gliniastych. Na powierzchniach płaskich występują głównie gleby brunatne wyługowane. Są to gleby żyzne, mające duże znaczenie dla rolnictwa. Znajdują się w okolicach miejscowości: Gieczynek, Dzierżążno Wielkie (północna część gminy), Gulcz i Rosko (południowa część) oraz w strefach krawędziowych Pradoliny Noteci. Gleby brunatne typowe zaliczane są do III klasy bonitacyjnej i kompleksu pszenego wadliwego oraz kompleksu żytniego i żytnio-ziemniaczanego, natomiast gleby płowe do klasy IV (kompleks żytni oraz żytnio-ziemniaczany dobry i bardzo dobry).

Na terenie gminy występują także gleby śródstrefowe, a do ich wykształcenia przyczynił się wysoki poziom wód gruntowych oraz skała macierzysta (gleby hydrogeniczne). Największym obszarem ich występowania jest dno Pradoliny Noteci oraz obszar doliny rzeki Dzierżążny, Bukówki i niewielkie powierzchnie doliny rzeki Miały. Większość tego typu gleb zaliczana jest do użytków zielonych średnich, słabych i bardzo słabych. W sąsiedztwie głównego koryta rzeki występują gleby torfowe, mułowo-torfowe oraz niewielkie powierzchnie gleb murszowych i mad.

Największy udział zajmują gleby słabe i najslabsze, czyli klasy VI (ok. 45%) i V (ok. 33%) – pod względem klas bonitacyjnych gruntów ornych, z kolei pod względem przydatności rolniczej gleby kompleksu żytniego bardzo słabego (ok. 54%) i żytniego słabego (ok. 29%). Dominują gleby o odczynie kwaśnym, lekko kwaśnym i bardzo kwaśnym. Grunty z glebami klasy I i II w gminie nie występują, natomiast klasy III zaledwie w 1%.

Monitoring jakości gleb i zmian prowadzony jest cyklicznie, w okresach pięcioletnich w ramach monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNIG) w Puławach. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na 2015 rok.

Wody podziemne

Gmina Wieleń znajduje się w zasięgu dwóch Zbiorników Wód Podziemnych. Północna i środkowa część gminy znajduje się obrębie trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 127 (subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie). Dno pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej oraz tereny do niej przyległe zlokalizowane są w obrębie czwartorzędowego GZWP nr 138 (pradolina Toruń-Eberswald (Noteć)).

Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie jest typem zbiornika porowego, którego średnia głębokość wynosi 100 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 186 tys. m³/g, natomiast zbiornik Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (zbiornik porowy) ma średnią głębokość 30 m, a szacunkowe zasoby na poziomie 400 tys. m³/d.

Według oceny jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w roku 2012 /wg badań PIG/, udostępnianej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, jakość wody, w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Nowe Dwory, została zakwalifikowana do klasy II (JCWPd nr 36), natomiast w 2011 roku w punkcie pomiarowym w miejscowości Bęglewo do klasy V (JCWPd nr 36) wg pomiaru wykonanego wiosną i do klasy III jesienią. Warto zaznaczyć, iż po 2012 roku na terenie Gminy Wieleń nie prowadzono oceny jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej, w związku z czym nie ma aktualnych danych z tego zakresu.

Wody powierzchniowe

Na terenie Gminy Wieleń występują liczne jeziora, a łączna powierzchnia jezior powyżej 1 ha wynosi ok. 316,08 ha (wskaźnik jeziorności, czyli stosunek powierzchni jezior do ogólnej powierzchni gminy wynosi jednak zaledwie 0,74%). Jeziorami tymi są: Białe (108,8 ha), Dzierżążno (33,5 ha), Wielkie (33,5 ha), Górne (29,1 ha), Bąd

(21,1 ha), Główki (19,3 ha), Hamrzyskie (20,31 ha), Małe (12 ha), Księżę (8,21 ha), Mileczki (7,10 ha), Święte (6,80 ha), Lipinki (6,28 ha), Zdręczno (5,28 ha) i Zdrojek (4,80 ha). W większości znajdują się one w zlewni rzeki Miały.

Niemal cała powierzchnia gminy znajduje się w dorzeczu rzeki Noteć. Jedynie w części południowo-wschodniej (niewielki obszar gminy) wody odprowadzane są poprzez Rzeciński Rów do Warty. Teren na południe od doliny Miały jest terenem bezodpływowym.

Dolina Noteci jest bogata w rowy i ciek wodne. Największymi z nich są m. in.: Kanał Rosko, Kanał Moczarka, Kanał Leniwka i Czarna. Na południe od doliny Noteci najważniejszą rzeką jest Miałka (Miałka), której bieg rozpoczyna się od jeziora Kruteckiego na terenie Gminy Lubasz oraz rzeka Gulczanka ze źródłem w okolicach Śmieszkowa (w Gminie Czarnków). Na południe od miejscowości Wrzeszczyna swój bieg rozpoczyna rzeka Zawada. W północnej części gminy największą rzeką jest Bukówka z dopływami: rzeczką Dzierżązna i niewielkim ciekim Zbrzycą. Północno-zachodni teren gminy odwadniany jest przez ciek o nazwie Rzeczką (lub Modrza).

W 2013 roku przeprowadzono badanie stanu ekologicznego i chemicznego wód jeziora Białego. Dokonano klasyfikacji poszczególnych elementów w jednolitej części wód:

- klasa elementów biologicznych: **V** (stan zły)
- klasa elementów hydromorfologicznych: **I**
- klasa elementów fizykochemicznych: **stan poniżej dobrego**
- stan ekologiczny: **zły**
- stan chemicznych: **dobry**
- weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych: **zły**
- stan wód: **zły**.

„W JCW (jednolitych częściach wód) Jezioro Białe stwierdzono zły stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydował badany element biologiczny (fitoplankton) oraz wskaźniki fizykochemiczne (przezroczystość i fosfor ogólny)” (Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej woj. wielkopolskiego Inspektorat Ochrony Środowiska w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim w roku 2013 r.).

Ostatnie pomiary potencjału ekologicznego dla rzek Gminy Wieleń miały miejsce

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

w punktach pomiarowo-kontrolnym Bukówka – Herburtowo w 2011 roku oraz Gulczanka – Gulcz w 2013 roku. Według klasyfikacji poszczególnych elementów jednolitej części wód określono:

Tabela 2. Ocena stanu jednolitych części wód w 2011 (Bukówko-Herburtowo) i 2013 roku (Gulczanka-Gulcz)

	Bukówka – Herburtowo 2011 rok	Gulczanka – Gulcz 2013 rok
klasa elementów biologicznych	II	III
klasa elementów fizykochemicznych	II	poniżej stanu dobrego
klasa elementów hydromorfologicznych	I	II
stan/potencjał ekologiczny	dobry	umiarkowany
stan chemiczny	nie badano	dobry
weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	-	zły
stan wód	nie oceniano	zły

*Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu,
opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

„W JCW Gulczanka stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydowały badane elementy biologiczne fitobentos oraz elementy fizykochemiczne fosforany. Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych” (Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej woj. wielkopolskiego Inspektorat Ochrony Środowiska w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim w roku 2013 r.).

W latach 2013-2014 prowadzona była ocena jednolitych części wód przepływających przez Gminę Wieleń, jednakże punkty pomiarowo-kontrolne znajdowały się poza jej granicami. Prezentację wyników oceny jednolitych części wód przeprowadzonej w 2013 i 2014 r., przedstawia tabela nr 3.

„W JCW Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki stwierdzono dobry potencjał ekologiczny. Ze względu na brak oceny stanu chemicznego nie przeprowadzono oceny stanu wód. W JCW Miała do dopływu z Pęckowa stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny dobry, a tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydowały badane elementy biologiczne makrofity. Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych” (Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej woj.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

wielkopolskiego Inspektorat Ochrony Środowiska w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim w roku 2013 r.).

Tabela 3. Ocena stanu jednolitych części wód w 2013 i 2014 roku (Notec od Kanału Romanowskiego do Bukówki i Miąta od Dopływu do Pęckowa)

	2013 rok		2014 rok	
	Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki	Miąta od Dopływu z Pęckowa	Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki	Miąta od Dopływu z Pęckowa
klasa elementów biologicznych	II	III	II	III
klasa elementów fizykochemicznych	II	II	II	II
klasa elementów hydromorfologicznych	II	II	II	II
stan/potencjał ekologiczny	dobry	umiarkowany	dobry	umiarkowany
stan chemiczny	nie badano	dobry	nie badano	dobry
weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	-	zły	-	zły
stan wód	nie oceniano	zły	nie oceniano	zły

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Zarówno wody podziemne, jak i powierzchniowe ulegają wielu presjom, szczególnie na skutek działalności człowieka. Założenia „Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013” wskazały, że nie jest możliwe osiągnięcie dobrego stanu dla wszystkich jednolitych części wód do roku 2015. Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, w uzasadnionych przypadkach, dla jcw zlokalizowanych w zlewniach, które nie mają typowo rolniczego charakteru, osiągnięcie dobrego stanu odsunięto do roku 2021 lub 2027. Celem środowiskowym dla jcw jest utrzymanie bardzo dobrego stanu/potencjału ekologicznego (dla wód, dla których taki poziom odnotowano) oraz osiągnięcie stanu/potencjału dobrego przez jcw, które znajdują się poniżej poziomu dobrego, dodatkowo przy utrzymaniu dobrego stanu chemicznego. Ramowa Dyrektywa Wodna dla wód podziemnych określa natomiast następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
- wdrożenie działań naprawczych.

Najważniejszym zadaniem mającym na celu poprawę i ochronę wód jest budowa systemów kanalizacji oraz budowa i modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków. Ważne jest także prowadzenie działalności rolniczej, na obszarach szczególnie narażonych, ograniczając dopływ do wód związków azotowych pochodzenia rolniczego.

Realizacja założeń „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń” nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Jest to spowodowane tym, iż duża część przedsięwzięć ma na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Powietrze

Gmina Wieleń posiada atrakcyjne położenie, a zasadniczym czynnikiem wpływającym na jakość powietrza atmosferycznego jest wysoka lesistość gminy. Na jej obszarze brakuje dużych zakładów przemysłowych, które mogłyby zasadniczo zakłócać ten stan, a emisja zanieczyszczeń do atmosfery związana jest głównie z mieszkalnictwem (szczególnie w okresach grzewczych – niska emisja) i rolnictwem (hodowla zwierząt). Ze względu na natężenie ruchu pojazdów w ciągach dróg na terenie gminy, również zanieczyszczenia komunikacyjne mogą mieć wpływ na stan jakości powietrza.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracowuje roczne oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim, w których jakość powietrza badana jest w odniesieniu do ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Wg klasyfikacji stref wskazanych w/w dokumencie, Gmina Wieleń zaliczana jest do strefy wielkopolskiej.

Tabela 4. Klasyfikacja sfery wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa sfery/gmina	Symbol klasy sfery dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
sfera wielkopolska /Gmina Wieleń	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Pod względem ochrony zdrowia dla strefy wielkopolskiej zostały przekroczone wartości dopuszczalne pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu, a strefę zaliczono do klasy C, jednak ze względu na duży obszar tej strefy otrzymane wyniki nie powinny być utożsamiane ze stanem jakości powietrza dla jej całego obszaru. Może to oznaczać np. lokalny problem z daną substancją, szczególnie w przypadku pyłu PM10, którego stężenie wykazuje zmienność sezonową, a przekroczenia wartości dopuszczalnych obserwuje się szczególnie w sezonie grzewczym (w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężenia substancji). Zagrożeniem jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego. Dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, kadmu, arsenu, niklu, pyłu PM2,5 i ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A.

W aspekcie ochrony roślin strefę wielkopolską zaliczono do klasy A (dla ozonu, dwutlenku siarki, tlenków azotu). Stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej dla ozonu wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego.

Tabela 5. Klasyfikacja sfery wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa sfery/gmina	Symbol klasy sfery dla poszczególnych substancji		
	NO _x	SO ₂	O ₃
sfera wielkopolska/Gmina Wieleń	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014

Klasa A – stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów docelowych lub poziomów docelowych;

Klasa C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony - poziomy dopuszczalne lub docelowe.

W celu poprawy jakości powietrza dla sfery wielkopolskiej został opracowany „Program ochrony powietrza dla sfery wielkopolskiej”. Zasadniczym celem opracowania tego dokumentu było osiągnięcie poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu w związku z odnotowanym przekroczeniem poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. W związku z powyższym we wspomnianym Programie zostały określone działania

naprawcze na poziomie regionalnym i lokalnym. Są one ukierunkowane na ograniczenie emisji powierzchniowej, liniowej i punktowej:

- ograniczenie emisji poprzez modernizacje i likwidacje systemów ogrzewania na paliwa stałe w budynkach użyteczności publicznej, a także eliminacja niskosprawnych, indywidualnych systemów grzewczych;
- termomodernizacja budynków;
- poprawa stanu technicznego dróg;
- regularne utrzymywanie czystości nawierzchni;
- modernizacja obiektów energetycznego spalania paliw;
- rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz modernizacja istniejącej celem podłączenia nowych użytkowników.

Określone zostały także działania wspomagające, prowadzone w sposób ciągły, polegające m.in. na:

- prowadzeniu akcji promocyjno-edukacyjnych;
- przygotowywaniu specyfikacji zamówień publicznych uwzględniających ochronę powietrza;
- kontrolowaniu zakładów emitujących benzo(a)piren oraz pył zawieszony PM10;
- rozwoju sieci gazowych;
- wzmocnieniu kontroli pojazdów na stacjach diagnostycznych;
- wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w transporcie poprzez ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną;
- monitoringu placów, na których prowadzone są prace budowlane oraz pojazdów zajmujących się transportem niezbędnych materiałów;
- rozwoju systemu ścieżek rowerowych;
- kontrolowaniu gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów, spalania pozostałości z ogrodów na powierzchni ziemi oraz zakazu wypalania łąk, pastwisk itp.

Działania określone w Strategii, szczególnie w obszarze Środowisko mają na celu ochronę środowiska naturalnego, w tym także ochronę stanu powietrza atmosferycznego (m.in. działania edukacyjne, termomodernizacje budynków, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii). Ma to także ścisły związek z poprawą jakości życia mieszkańców gminy. Działania w tym obszarze, jak również działania mające na celu poprawę stanu infrastruktury gminy (określone w obszarze Przestrzeń

i infrastruktura) są zgodne z założeniami „Programu ochrony powietrza dla sfery wielkopolskiej”, a realizacja zaplanowanych inwestycji ma przyczynić się do osiągnięcia celów tego Programu, zakładających ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery.

Na jakość powietrza atmosferycznego bardzo duży wpływ ma emisja spalin samochodowych. Ma to związek ze znacznym natężeniem ruchu na drogach, szczególnie na niektórych odcinkach dróg wojewódzkich (informacje dotyczące natężenia ruchu w punkcie „Hałas”). Duże natężenie ruchu obserwowane jest także na terenie miasta, co w połączeniu ze złą jakością niektórych pojazdów wpływa na natężenie niskiej emisji, niekorzystnie oddziałując nie tylko na środowisko, ale także na zdrowie mieszkańców. Najlepszym rozwiązaniem na zmniejszenie takiego natężenia jest budowa obwodnicy (wskazana w kierunkach działań celu operacyjnego 4.1.). Jest to obecnie wyłącznie odpowiedź na potrzeby gminy i jej mieszkańców, ponieważ brakuje skonkretyzowanych planów inwestycyjnych w tym zakresie. Pozytywnych zmian należy jednak upatrywać w związku z modernizacją dróg oraz budową nowych. Inwestycje tego typu będą przeprowadzane przy zastosowaniu nowoczesnych technologii, minimalizując negatywne oddziaływania na środowisko. Dobry stan nawierzchni dróg wpływa także na poprawę płynności w ruchu samochodów.

Hałas

Na terenie Gminy Wieleń nie występuje zagrożenie hałasem przemysłowym, ponieważ dominują niewielkie przedsiębiorstwa, produkujące na skalę lokalną. Poziom hałasu przemysłowego kształtowany jest w sposób indywidualny dla każdego z obiektów, nie wywołując jednocześnie zakłóceń na szerszą skalę. Poziom emitowanego hałasu uzależniony jest od charakteru stosowanego procesu produkcyjnego oraz rodzajów wykorzystywanych maszyn i urządzeń.

W gminie występuje natomiast zagrożenie hałasem komunikacyjnym, ponieważ jest on nieodłącznym elementem dróg uczęszczanych przez dużą liczbę pojazdów silnikowych. Przez gminę nie przebiega żadna droga krajowa, jednak sieć pozostałych dróg jest stosunkowo gęsta, przez co występuje realne zagrożenie nadmiernym hałasem komunikacyjnym. Szczególnie zagrożonym obszarem jest Miasto Wieleń.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Brak obwodnicy miasta powoduje, że cały ruch tranzytowy odbywa się przez jego teren. Nadmierny ruch przebiegający przez miasto wpływa na obniżenie komfortu jakości życia jego mieszkańców. Niekorzystnie wpływa także na stan budynków mieszkalnych. W celu zapobieżenia dalszemu, niekorzystnemu oddziaływaniu rozważana jest budowa obwodnicy miasta.

Tabela 6. Średni dobowy ruch pojazdów ogółem na drogach wojewódzkich w Gminie Wieleń w 2010 roku

Nr drogi	Nazwa	Liczba pojazdów samochodowych ogółem (SDR)	Udział samochodów ciężarowych, w tym lekkich	Średnia liczba samochodów ogółem/h
118	DW309 – Nowe Dwory	189	5,3%	7
135	Wieleń – Borzysko Młyn	599	11,5%	25
174	Nowe Drezdenko - Wieleń	2 857	17,4%	119
174	Wieleń – DW178	827	18,9%	34
177	GR.WOJ. – Dzierżążno Wielkie	642	23,8%	26
177	Dzierżążno Wielkie – SK.DW.180	1 107	13,7%	46
177	SK.DW.180 - Wieleń	4 525	14,2%	188
180	Kocień Wielki – SK.DW.309	1 525	18,5%	63
181	Drawski Młyn - Wieleń	1 949	19,5%	81
181	Wieleń - Rosko	2 354	26,6%	98
181	Rosko - Ciszkowo	2 437	20,8%	101

Źródło: *Generalny Pomiar Ruchu w 2010 roku – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych na drogach wojewódzkich badany jest co 5 lat przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad. Badania przeprowadzone w 2010 roku wykazały, iż na drogach wojewódzkich na terenie Gminy Wieleń średni dobowy ruch pojazdów jest stosunkowo wysoki, co potwierdza powyższa tabela.

Największym natężeniem ruchu odznacza się odcinek drogi wojewódzkiej nr 177 pomiędzy drogą nr 180 a Wieleniem, a także odcinki drogi nr 174 (Nowe Drezdenko-Wieleń) i nr 181 (Rosko-Ciszkowo). Z kolei na drogach nr 181 (na odcinku

Wieleń-Rosko oraz Rosko-Ciszkowo) i nr 177 (na odcinku od granicy województwa do miejscowości Dzierżążno) odnotowano duży udział w ruchu samochodów ciężarowych, w tym lekkich samochodów ciężarowych (dostawczych). Obciążenie tych odcinków dróg wpływa negatywnie na stan klimatu akustycznego, który jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalny przez człowieka i mający zasadnicze znaczenie dla możliwości odpoczynku czy regeneracji sił. Natężenie hałasu może negatywnie oddziaływać na zdrowie. Działania wypracowane w ramach „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń” zasadniczo odzwierciedlają potrzebę zwiększenia dostępności komunikacyjnej gminy, ale także na zmniejszenie natężenia ruchu, szczególnie na terenie miasta poprzez budowę obwodnicy. Nadmierny ruch samochodowy miałby zostać również ograniczony dzięki stworzeniu sieci komunikacji gminnej. Wykaz zaplanowanych do realizacji inwestycji odpowiada na część ze zdiagnozowanych potrzeb, szczególnie w kwestii modernizacji dróg czy utworzenia parkingów. Warto jednak podkreślić, że przeciwdziałanie degradacji klimatu akustycznego (wywołanego głównie nadmiernych hałasem komunikacyjnym) w obecnych czasach jest bardzo trudne. Ma to związek z rosnącymi potrzebami w zakresie transportu i komunikacji.

W ostatnich latach WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Poziom hałasu był badany w roku 2010 w ramach realizacji ustawowego obowiązku okresowych pomiarów hałasu przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu. Pomiar ten jednak był prowadzony w ciągu dróg wojewódzkich w Czarnkowie. Stwierdzono wówczas przekroczenie wartości dopuszczalnego poziomu hałasu („Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010”).

Fale elektromagnetyczne

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzone jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizowane jest na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. nr 221,

poz. 1645). Pomiary dokonywane są miernikiem typu NBM-550 z sondą pomiarową EF 0391. W żadnym z punktów pomiarowych na terenie województwa wielkopolskiego nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz). Najwyższa wartość została odnotowana w punkcie pomiarowym w Poznaniu i wynosiła 1,94 V/m. W 2014 roku na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony był w punkcie zlokalizowanym w Czarnkowie (0,31 V/m), Stobnie (0,03 V/m) i Drawskim Młynie (0,12 V/m). Na terenie Gminy Wieleń nie badano poziomu pól elektromagnetycznych.

Czynniki wpływające na poszczególne komponenty środowiska naturalnego

Na wyżej omówione komponenty środowiska naturalnego wpływa szereg różnych czynników, które mogą przyczyniać się do negatywnego oddziaływania na ich stan. Wśród najistotniejszych czynników należy wyróżnić m.in.:

- nadmierną eksploatację kopalin, szczególnie na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych;
- punktowe emisje zanieczyszczeń do powietrza, wód czy ziemi;
- zanieczyszczenia z rolnictwa – wysoki poziom nawożenia;
- nadmierny pobór wody;
- czynniki naturalne np. powodzie, susze;
- niską emisję z sektora komunalno-bytowego, szczególnie w sezonie grzewczym (przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10 oraz bezno(a)piernu);
- niską świadomość ekologiczną mieszkańców;
- nadmierny hałas komunikacyjny, szczególnie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych;
- niezadawalający stan techniczny części dróg;
- stosunkowo wysokie natężenie ruchu samochodów.

3.2. BIOTYCZNE ELEMENTY ŚRODOWISKA

Zieleń urządzona

Na terenie Gminy Wieleń występują liczne zabytki, którym towarzyszą mniejsze i większe tereny zieleni urządzonej. Towarzysząca zabytkom zieleni ma duże znaczenie estetyczne, jak również przyrodnicze. Do najciekawszych obszarów zieleni urządzonej na terenie Gminy Wieleń należy zaliczyć kompleks dworsko-parkowy w Dębogórze oraz park w Potrzebowicach. Występują także liczne cmentarze, kościoły z otoczeniem, zespoły pałacowo-parkowe, dwory czy inne obszary zielone występujące w pobliżu różnych instytucji.

W Gminie Wieleń znajdują się także użytki ekologiczne, które wg danych GUS w 2014 roku zajmowały łączną powierzchnię 62 ha, co stanowi 0,14% ogólnej powierzchni gminy. Użytki te występują w postaci: łąk, pastwisk, halizn i bagien. Zlokalizowane są głównie w obrębie leśnictw Zwierzyniec i Wizany.

Formy ochrony przyrody

W Gminie Wieleń występują takie formy ochrony przyrody jak: obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, rezerwat przyrody i pomniki przyrody. Wg danych GUS w 2014 roku obszary prawnie chronione w gminie zajmowały powierzchnię równą 22 997,73 ha, co stanowi blisko 53,5% całkowitej jej powierzchni.

- **POMNIKI PRZYRODY**

Na terenie Gminy Wieleń zlokalizowanych jest 14 pomników przyrody. Ich wykaz znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 7. Pomniki przyrody w Gminie Wieleń

Miejscowość	Nazwa pomnika	Lokalizacja	Obwód	Wysokość	Rok powołania
Wrzeszczyna	Sosna zwyczajna	Teren prywatny	3,04 m	10 m	1956
Potrzebowice	Cis pospolity	Przed budynkiem leśnictwa Dziewanna	1 m	6 m	1956

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Miejscowość	Nazwa pomnika	Lokalizacja	Obwód	Wysokość	Rok powołania
Potrzebowice	Cis pospolity (grupa drzew)	Przed siedzibą Nadleśnictwa Potrzebowice	0,96–1,8 m	8 m	1956
Wieleń	Platan klonolistyn, Dąb szypułkowy (grupa drzew)	Park przy pałacu Sapiehów (teren prywatny)	5,98 m 5,45 m	35 m	1983
Herburtowo	Dąb szypułkowy (grupa 3 drzew)	Skarpa przy strumieniu Bukówka	3,30-4,10 m		
Dębogóra	Lipa drobnolistna	Nr 18, przy pałac, gospodarstwo agroturystyczne (teren prywatny)	6,52 m	28 m	1992
Marianowo	Buk zwyczajny (grupa 2 drzew)	Przy drodze na odcinku Wieleń – Krzyż Wlkp.	3,44 m 3,86 m	25 m	1992
Folsztyn	Dąb szypułkowy	Przy polach uprawnych (teren prywatny)	7,15 m	25 m	1994
Leśnictwo Zwierzyniec	Dąb szypułkowy (grupa 2 drzew)	Nadleśnictwo Krzyż, Leśnictwo Zwierzyniec, oddział 649j	3,70 m 4,50 m	25 m	2001
Leśnictwo Zwierzyniec	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Krzyż, Leśnictwo Zwierzyniec, oddział 649a	3,00 m	22 m	2001
Leśnictwo Zwierzyniec	Dąb szypułkowy (grupa 6 drzew)	Nadleśnictwo Krzyż, Leśnictwo Zwierzyniec, oddział 649j	2,10–6,13 m	20-30 m	2001
Leśnictwo Dolina	Dąb szypułkowy (grupa 4 drzew)	Nadleśnictwo Krzyż, Leśnictwo Dolina, oddział 693n, obok leśniczówki	3,0-5,0 m	22 m	2001
Dębogóra	Lipa drobnolistna	Nr 18, przy pałac, gospodarstwo agroturystyczne (teren prywatny)	4,63 m	28 m	2002
Dębogóra	Lipa drobnolistna	Nr 18, przy pałac, gospodarstwo agroturystyczne (teren prywatny)	5,38 m	28 m	2002

Źródło: www.pomniki-przyrody.info, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

- **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU**

Obszary chronionego krajobrazu, zlokalizowane są na terenie Gminy Wieleń zostały utworzone na podstawie uchwały nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31.05.1989 r. w sprawie ustanowienie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim. Są to:

Obszar chronionego krajobrazu „Puszcza nad Drawą”, leżący na pograniczu województw wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Pokrywa się z obszarami Natura 2000: Doliny Bukówki PLH300046 i Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016. Stanowi otulinę dla Drawieńskiego Parku Narodowego. Krajobraz obszaru tworzony jest przez rynny polodowcowe, obecnie wypełnione wodą.

Zajmuje całkowitą powierzchnię równą 29 210 ha, z czego największy obszar stanowią lasy (dominują bory sosnowe, można spotkać także lasy bukowe i grądowe). Celem jego powstania była ochrona obszarów cennych ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Tabela 8. Najważniejsze gatunki flory i fauny rozpoznane na terenie OCHK „Puszcza nad Drawą”

FLORA	FAUNA
pomocniki baldaszkowe, widłaki, gruszczyki, goździki piaskowe, górska turzyca ptasie łapki, wrzosowiska, zimowity, turzyca strunowa, lipienniki Loessela, osoka aloesowata	rybołowy, bieliki, orliki krzykliwe, kanie, puchacze, wąsatki, kropiatki, żurawie, żółwie błotne, sowy błotne, gągoły, tracze nurogęsi

*Źródło: www.eko.org.pl, www.regionwielkoposka.pl,
opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, w większej części pokrywający się z obszarem Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004. W krajobrazie dominują łąki i pola z enklawami zakrzewień i zadrzewień (w mniejszym stopniu lasy i jeziora), który dodatkowo poprzecinany jest licznymi kanałami i rowami odwadniającymi. Jest ważną ostoją ptaków wodno-błotnych.

Zajmuje powierzchnię 72 020 ha. Położony jest na terenie Pradoliny Toruńsko-

Eberswaldzkiej. W dolnym biegu rzeki duże znacznie mają Nadnoteckie Łęgi, które w większości to torfowiska niskie i zalewowe łąki - łęgi. Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Tabela 9. Najważniejsze gatunki flory i fauny rozpoznane na terenie OCHK „Dolina Noteci”

FLORA	FAUNA
kaldeisia dziewięciornikowata, ziołorośla górskie, suche wrzosowiska	bąki, bociany błotne, błotniaki łąkowe, żurawie, ptaki siewkowate, remizy i podróżniczki, łosie, bobry

Źródło: www.regionwielkopolska.pl, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Obszar chronionego krajobrazu „Puszcza Notecka”, obejmuje fragment Puszczy Noteckiej z doliną rzeki Miały. Krajobraz tworzą wydmy (kompleks wydm śródlądowych, jeden z największych w Europie) porośnięte lasami sosnowymi, a urozmaiceniem tego, typowo leśnego, krajobrazu jest rynnowa dolina rzeki Miały. Na obszarze tym swoje miejsca lęgowe ma około 30 gatunków ptaków wodno-błotnych.

Zajmuje powierzchnię 58 170 ha. Obejmuje część Pojezierza Poznańskiego i Kotliny Gorzowskiej, w skład obszaru wchodzi znaczna część Puszczy Noteckiej, która stanowi jeden z większych kompleksów leśnych kraju.

Tabela 10. Najważniejsze gatunki flory i fauny rozpoznane na terenie OCHK „Puszcza Notecka”

FLORA	FAUNA
kniecie błotne, rdestnice pływające, turzyce zaostrome, osoki aloesowate, widlaki jałowcowate	łabędzie nieme, żurawie, bąki, perkozy dwuczuby, czaple siwe, gęgawy, bączki, bieliki, rybołowy, łabędzie krzykliwe, bociany białe i czarne, wilki, bobry

*Źródło: www.regionwielkopolska.pl,
opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

- REZERWAT PRZYRODY

Torfowiskowy Rezerwat Wilcze Błoto. Zajmuje powierzchnię 3,30 ha i został utworzony w 1968 roku w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych

zbiorowisk roślinności bagiennej i torfowiskowej. Poza cennymi, znajdującymi się pod ochroną torfowcami, występują tam m.in.: dwa gatunki rosiczki (okrągłolistna, długolistna), turzyca bagienne i modrzewnica pospolita, a także szalejadowity, bobrek trójlistkowy, siedmiopalecznik błotny, grzybień biały, grązel żółty czy żurawina błotna. Zbiorowisko roślinności rezerwatu jest niezwykle rzadkie w Wielkopolsce. Rezerwat położony jest w okolicach miejscowości Hamrzysko. Jest to rezerwat częściowy, o charakterze florystycznym.

- **OBSZARY NATURA 2000**

W Gminie Wieleń znajduje się 7 obszarów Natura 2000 oraz jeden obszar zlokalizowany bezpośrednio przy południowej granicy gminy (na obszarze Gminy Wronki).

Dolina Noteci PLH300004 (zajmuje całkowitą powierzchnię 50531,99 ha) – specjalny obszar ochrony siedlisk. Obszar ten rozciąga się od Wielunia do Bydgoszczy obejmując dużą część doliny Noteci (w około 75,1%). W większości zajmowany jest przez torfowiska niskie pokryte zalewowymi łąkami i trzcinowiskami, z zadrzewieniami. Występują tu liczne kanały i rowy odwadniające, a także starorzecza i wypełnione wodą doły potorfowe. Na obszarze rozpoznano występowanie ważnej ostoi ptasiej o randze europejskiej, w której występują 22 gatunki ptaków wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Występuje tam również 8 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG. Ponadto zaobserwować można bogatą mozaikę siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG (z priorytetowymi lasami łągowymi oraz dobrze zachowanymi kompleksami łąkowymi). Obszar stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze międzynarodowej. Częściowo pokrywa się z ważną ostoją ptasią o randze europejskiej E-33.

Tabela 11. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Noteci

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK DOLINA NOTECI PLH300004
Ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej)
starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion, Potamion; zalewane muliste brzozy rzek z roślinnością Chenopodium rubri p.p. i Bidention p.p.; suche wrzosowiska; murawy kserotermiczne; górskie i niżowe murawy bliźniczkowe; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne; łąki selernicowe; niżowe i górskie świeże łąki

użytkowane ekstensywnie; łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; kwaśne buczyny; żyzne buczyny; grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny; łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe; ciepłolubne dąbrowy
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
łątka ozdobna; czerwończyk fioletek; wydra; bóbr europejski; ortolan; gąsiorek; świergotek polny; jarzębatka; podróżniczek; dzięcioł czarny; zimorodek; rybitwa czarna; dubelt; derkacz; zielonka; kropiatka; żuraw; błotniak łąkowy; błotniak stawowy; kania czarna; kania ruda; bielik; orlik krzykliwy; bocian biały; bąk; bączek; batalion; boleń; gęś białoczelna; głowacz białołędowy; łąbedź czarnodzioby (mały); kumak nizinny; piskorz - ryba
Ważne gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej)
kaldesia dziewięciornikowata

Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,
opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 ustanowiono Plan działań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r., poz. 2924). Plan zadań ochronnych ustanowiono kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Dla obszaru Dolina Noteci zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla następujących siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*; zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.; suche wrzosowiska; murawy kserotermiczne; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne; niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; kwaśne buczyny; żyzne buczyny; grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny; kwaśne dąbrowy; łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe; łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe; ciepłolubne dąbrowy; starodub łąkowy; wydra; kumak nizinny; piskorz; czerwończyk fioletowy. Wśród celów podjęcia działań ochronnych uwzględniono m.in.:

- poprawę stanu ochrony siedlisk (w tym: zwiększanie ich powierzchni; poprzez ekstensywne użytkowanie łąkarskie; zwiększenie ilości martwego drewna; polepszanie struktury gatunkowej drzewostanu; zmniejszenie zwarcia podszytu);
- uzupełnienie stanu wiedzy i ocenę stanu ochrony siedlisk/gatunku, a w razie potrzeby podjęcie działań ochronnych;
- ochronę siedlisk przed presją związaną z amatorskim połowem ryb oraz

zmniejszenie kłusownictwa.

Podejmowanie działań ochronnych ma na celu eliminowanie wszelkich istniejących, jak i potencjalnie mogących się pojawić zagrożeń. Ma to ogromne znaczenie dla zachowania siedlisk oraz bytowania różnych gatunków ptaków i zwierząt, często znajdujących się pod ochroną ze względu na swoje unikatowe walory oraz zagrożenie zmniejszeniem danej populacji.

Dolina Miały PLH300042 (o całkowitej powierzchni 514,58 ha) – specjalny obszar ochrony siedlisk. Obejmuje zatorfioną dolinę rzeki Miały o długości ponad 6 km. Zlokalizowana jest ona w międzyrzeczu Warty i Noteci, w części wydmowej Puszczy Noteckiej, pomiędzy miejscowościami Miały i Mężyk. Do rzeki, równolegle, od strony północnej, przylega jezioro Święte. Wokół niego występują rozległe powierzchnie torfowisk mszarnych. W granicach ostoi znajdują się także jeziora: Wielkie, Małe, Księżę i Bąd, posiadające szerokie sfery szuwarowe otoczone łągami olszowymi. Obszar wyróżnia się występowaniem różnorodności siedlisk, często rzadkich i ginących na terenie Wielkopolski. Wyróżnia się występowanie 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Szczególną uwagę należy zwrócić na torfowiska mszarne, zaliczane do największych i najlepiej zachowanych w Wielkopolsce, a także liczne gatunki chronionych i zagrożonych roślin (12 gatunków torfowców czy 5 gatunków ramienic).

Tabela 12. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Miały

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK DOLINA MIAŁY PLH300042
Ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej)
starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion, Potamion; niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; torfowiska przejściowe i trzęsawiska; torfowiska nakredowe; twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea; nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis; ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne; górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
bóbr europejski; wydra; kumak nizinny; zalotka większa; czerwończyk fioletek; czerwończyk nieparek
Ważne gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej)
aldrowanda pęcherzykowata

*Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,
 opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

Dolina Bukówki PLH300046 (o powierzchni 776,1 ha) – specjalny obszar ochrony

siedlisk. Obejmuje obszar rzeki Bukówki oraz jej dolinę, która jest stosunkowo wąska, ze stromymi brzegami porośniętymi starodrzewami, a na dnie doliny wąskie pasy łągów i szuwar. Bagienne szuwały są ważną ostoją bezkręgowców (poczwarówki zwężonej oraz bogatej fauny ważek).

Tabela 13. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Bukówki

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK DOLINA BUKÓWKI PLH300046
Ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej)
starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion, Potamion; kwaśne buczyny; grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny; bory i lasy bagienne; sosnowy bór chrobotkowy; górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
poczwarówka zwężona; trzepla zielona; zalotka większa

Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,

opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 (całkowita powierzchnia 74416,3 ha) – specjalny obszar ochrony siedlisk. Obejmuje znaczną część kompleksu leśnego, położonego na równinie sandrowej, w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. Najcenniejszym terenem jest centralna część ostoi, zlokalizowana w widłach rzeki Drawy i Płocicznej, a koryta tych rzek mają charakter zbliżony do naturalnego. Ponadto występuje wiele jezior, wśród których największym jest Ostrowieckie. Jest to również jeden z ważniejszych obszarów w Polsce, ponieważ na jego terenie zachowały się nieliczne w Polsce fragmenty buczyny o zachowanej naturalnej dynamice. Występują także cenne siedliska przyrodnicze, w tym 23 rodzaje wyszczególnione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz bogata populacja wielu rzadkich i zagrożonych gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz przynajmniej 2 kolonie łągowe nocka dużego. Jest również ważną ostoją dla zachowania zasobów torfowisk przejściowych i alkaicznych.

Tabela 14. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK UROCZYSKA PUSZCZY DRAWSKIEJ PLH320046
Ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej)
twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea; starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphion, Potamion; naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis; suche wrzosowiska; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe;

ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne; niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą; torfowiska przejściowe i trzęsawiska; torfowiska nakredowe; górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; kwaśne buczyny; żyzne buczyny; grąd subatlantycki; grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny; bory i lasy bagienne; łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe; sosnowy bór chrobotkowy; wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi; ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe; górskie i niżowe murawy bliźniczkowe; torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion; pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
bąk; bocian biały; bocian czarny; łabędź krzykliwy; trzmielojad; kania czarna; kania ruda; bielik; rybołów; jarząbek; derkacz; żuraw; rybitwa czarna; sóweczka; lelek; zimorodek; kraska; dzięcioł czarny; dzięcioł średni; jarząbatka; muchołówka mała; nocek Bechsteina; nocek duży; bóbr europejski; wydra; kumak nizinny; traszka grzebieniasta; żółw błotny; minóg rzeczny; minóg strumieniowy; łosoś atlantycki; różanka; piskorz; koza; głowacz białopłetwy; skójką gruboskorupowa; trzepla zielona; czerwończyk nieparek; zalotka większa; jelonek rogacz; pachnica dębowa; kozioróg dębosz; wilk; boleń; poczwarówka jajowata; poczwarówka zwężona
Ważne gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej)
elisma wodna; lipiennik Loesela; sierpiec błyszczący

*Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,
 opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

Puszcza Notecka PLB300015 – (178255,8 ha) obszar specjalnej ochrony ptaków – jest jednym z największych obszarów Natura 2000 w Polsce i obejmuje Puszcę Notecką. Jego całkowity obszar wynosi 178255,80 ha. Obszar Puszczy Noteckiej jest ostoją rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, ptaków i ssaków, prawnie chronionych. Jest to również jedyna w ostatnich latach, stała ostoja wilka w zachodniej Polsce. Na terenie obszaru znajduje się około 50 niewielkich, płytkich jezior o charakterze wytopiskowym. Obszar stanowi jedną z najważniejszych w kraju ostoję ptaków drapieżnych oraz ptaków leśnych, które związane są z siedliskami borowymi. Swoje siedliska, na wskazanym obszarze, ma 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi i co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Występuje również 9 gatunków storczyków.

Tabela 15. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY PTAKÓW PUSZCZA NOTECKA PLB300015
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
bąk; bączek; bocian czarny; bocian biały; podgorzałka; trzmielojad; kania ruda; kania czarna; bielik; błotniak stawowy; błotniak zbożowy; orlik krzykliwy; rybołów; kropiatka; derkacz; żuraw; rybitwa czarna; puchacz; włośchatka; lelek; zimorodek; dzięcioł czarny; dzięcioł średni; lerka; świergotek polny; jarząbatka; muchołówka białoszyja; muchołówka mała; gąsiorek; ortolan; bóbr europejski; wydra; wilk
Ważne gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej)
leniec bezpodkwiatowy; lipiennik Loesela

*Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,
 opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

Dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015 ustanowiono Plan działań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r., poz. 1793). Plan zadań ochronnych ustanawiono kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Dla obszaru Puszcza Notecka zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla następujących siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin: bąk; bocian czarny; łabędź krzykliwy; podgorzałka; trzmielojad; kania czarna i kania ruda; rybołów; żuraw; puchacz; włośchatka; lelek; zimorodek; dzięcioł czarny, dzięcioł średni i muchołówka; lerka; jarzębatka i gąsior; łabędź niemy; gęś zbożowa i gęś białoczelna; gągoł; nurogęś. Wśród celów podjęcia działań ochronnych uwzględniono m.in.:

- przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunków poprzez zapewnienie dostępności odpowiednich miejsc lęgowych i poprawę jakości siedlisk prowadząc do wzrostu liczebności populacji;
- ograniczenie antropopresji i zwiększenie dostępności pożywienia w wybranych fragmentach obszaru;
- uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony oraz rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunków, identyfikacja pojawiających się zagrożeń;
- ocena stanu ochrony, a w razie konieczności propozycja działań ochronnych.

Podejmowanie działań ochronnych ma na celu eliminowanie wszelkich istniejących, jak i potencjalnie mogących się pojawić zagrożeń. Prowadząc działania inwestycyjne na terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru należy mieć na względzie siedliska cennych, często zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

Nadnoteckie Łęgi PLB300003 (zajmuje powierzchnię 16058,11 ha) – obejmuje fragment doliny Noteci od miejscowości Wieleń do miejscowości Ujście. Jest to teren głównie bezleśny, pokrywający się z zachodnią częścią siedliskowego obszaru Natura 2000 Dolina Noteci. Należy do najlepiej zachowanych bagiennych dolin rzecznych w zachodniej Polsce. Znaczną część terenu pokrywają krzewy (siedliska łąkowe i zaroślowe). Prowadzona ekstensywna gospodarka łąkowa na terenie obejmującym

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Nadnoteckie Łęgi sprzyja utrzymaniu siedlisk cennych gatunków ptaków wodno-błotnych. Występują co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz około 7 – 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (m.in. podróżniczek, kulik wielki, bąk).

Tabela 16. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY PTAKÓW NADNOTECKIE ŁĘGI PLB 300003
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
batalion; bączek; bąk; bielik; błotniak łąkowy; błotniak stawowy; bocian biały; bóbr europejski; derkacz; dubelt; gąsiorek; gęś białoczarna; jarzębatka; kania czarna; kania ruda; kropiatka; łabędź czarnodzioby (mały); orlik krzykliwy; ortolan; podróżniczek; rybitwa czarna; świergotek polny; zielonka; zimorodek; żuraw
Ważne gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej)
kaldesia dziewięciornikowata

Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,

opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 – obszar specjalnej ochrony ptaków o całkowitej powierzchni 190279,1 ha. Główną osią hydrograficzną obszaru jest dolina Drawy. W jego zasięgu znajdują się także liczne jeziora, wśród których największymi są: Osiek, Ostrowieckie i Bierzwnik, a także oczka wodne. Ostoja jest miejscem występowania co najmniej 27 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (bielik, puchacz, kania czarna, kania ruda, orlik krzykliwy, bąk, rybołów).

Tabela 17. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY PTAKÓW LASY PUSZCZY NAD DRAWĄ PLB 320016
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
bąk; bączek; bocian biały; bocian czarny; łabędź czarnodzioby (mały); łabędź krzykliwy; bielaczek; trzmielojad; kania czarna; kania ruda; bielik; błotniak stawowy; błotniak łąkowy; błotniak zbożowy; orlik krzykliwy; rybołów; drzemlik; sokół wędrowny; jarząbek; kropiatka; zielonka; derkacz; żuraw; siewka złota; rybitwa czarna; puchacz; sóweczka; włośchatka; lelek; zimorodek; kraska; dzięcioł czarny; dzięcioł średni; lerka; świergotek polny; podróżniczek; jarzębatka; muchołówka mała; gąsiorek; ortolan; nocek duży; bóbr europejski; wydra; wilk; minóg strumieniowy; minóg rzeczny; łosoś atlantycki; boleń; różanka; piskorz; koza; głowacz białopłetwy; skójka gruboskorupowa; zalotka większa; jelonek rogacz
Ważne gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej)
lipiennik Loesela; sasanka otwarta

Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,

opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Jest jedną z najważniejszych ostoi puchacza, kilku gatunków ptaków drapieżnych oraz ważnym zimowiskiem dla łabędzia krzykliwego. Obszar odznacza się dobrze zachowanymi, cennymi zbiorowiskami roślinnymi, bogatą populacją wielu rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

Poza granicami Gminy Wieleń, jednak bezpośrednio z nią sąsiadując, zlokalizowany jest specjalny obszar ochrony siedlisk **Torfowiska Rzecińskie PLH300019**, o łącznej powierzchni 236,4 ha, zlokalizowany bezpośrednio przy południowej granicy z Gminą Wieleń, na terenie Gminy Wronki. Obszar położony jest w rozległym obniżeniu między wydmami Puszczy Noteckiej. Ma duże znaczenie dla ochrony torfowisk przejściowych, rzadkich i zagrożonych ekosystemów w tej części Polski. Najważniejsze walory przyrodnicze obszaru koncentrują się w jego środkowej części, gdzie usytuowane jest zarastające Jezioro Rzecińskie wraz z przyległymi zbiorowiskami torfowiskowymi, szuwarowymi i zaroślowymi. Na jego terenie stwierdzono występowanie bogatej mozaiki siedlisk przyrodniczych (7 rodzajów) z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, Liparis Loeselii z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 13 gatunków mchów torfowców (wszystkie wymienione w Załączniku V Dyrektywy Rady 92/43/EWG).

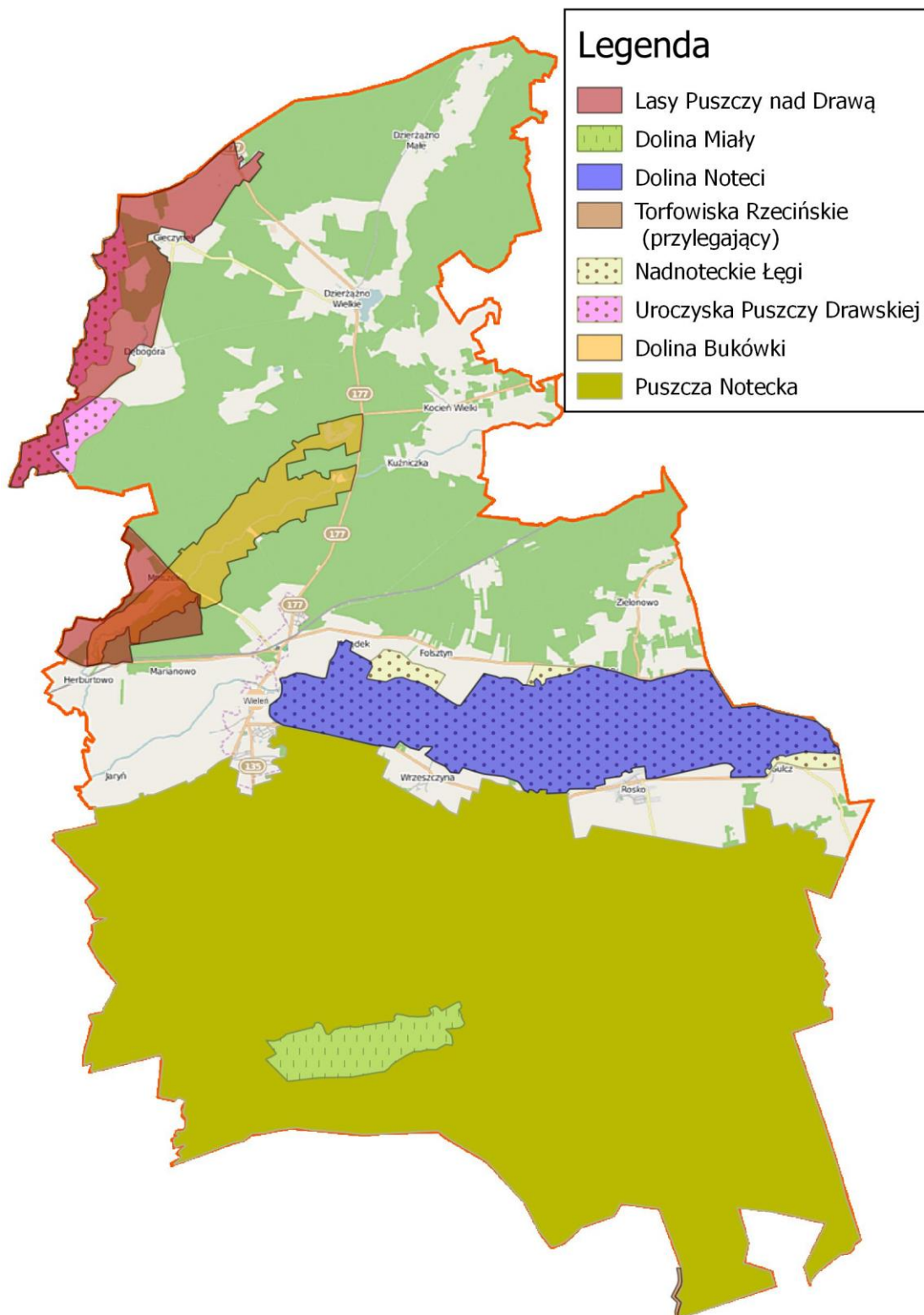
Tabela 18. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Torfowiska Rzecińskie

SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK TORFOWISKA RZECIŃSKIE PLH 300019
Ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej)
twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; torfowiska przejściowe i trzęsawiska; obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion; torfowiska nakredowe; górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
Ważne gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej)
bocian biały; żuraw
Ważne gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej)
lipiennik Loesela

Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Poniżej zamieszczona została mapa poglądowa lokalizacji obszarów Natura 2000 na terenie Gminy Wieleń wraz z obszarem znajdującym się w bezpośrednim jej sąsiedztwie.

Rysunek 2. Rozmieszczenie obszarów Natura 2000 na terenie Gminy Wieleń – mapa poglądowa

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Na terenie Gminy Wieleń występuje wiele różnych gatunków roślin i zwierząt, a także typów siedlisk. Jest to uwarunkowane przede wszystkim dużymi wartościami przyrodniczymi obszaru. Gmina nie posiada jednak wykazu gatunków roślin, zwierząt czy grzybów występujących na jej obszarze. Niemniej jednak w jej granicach występują obszary objęte ochroną, na których rozpoznano występowanie wielu różnych typów siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt i roślin, które wymienione zostały w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej oraz Dyrektywy Ptasiej (92/43/EWG), a także gatunki mchów torfowców z zał. V Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Rozpoznano gatunki zagrożone wymarciem z Polskiej Czerwonej Księgi, m.in.: bąk, kania ruda, błotniak łąkowy, kropiatka, zielonka, derkacz i kulik wielki oraz rzadko występujące gatunki, jak: rycyk, rybitwa czarna i podróżniczek. Zdecydowana większość gatunków roślin i zwierząt, które występują w granicach obszarów objętych ochroną przyrody, objęte są ochroną gatunkową. Wymienione zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409).

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Poniższa tabela prezentuje istniejące problemy ochrony środowiska, które są istotne w aspekcie realizacji projektowanego dokumentu, wg poszczególnych komponentów środowiska.

Tabela 19. Istniejące problemy ochrony środowiska

KOMPONENT ŚRODOWISKA	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY
różnorodność biologiczna	– dewastacja środowiska naturalnego przez nieodpowiedzialnych turystów;
ludzie	– systematyczny spadek liczby ludności oraz prognozowany jej dalszy spadek; – niska świadomość ekologiczna;
woda	– niska jakość wód podziemnych; – niezgodne z prawem odprowadzanie ścieków; – nielegalne składowanie odpadów;
powietrze	– mała liczba ścieżek rowerowych; – duży odsetek wykorzystywania pieców węglowych do ogrzewania mieszkań; – niska jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej; – obciążenie miasta przebiegiem ruchu tranzytowego;
powierzchnia ziemi	– niski odsetek ludności korzystającej z sieci wodno-kanalizacyjnej; – gwałtowny wzrost ilości zebranych odpadów zmieszanych ogółem; – duży udział gleb słabych i najsłabszych;
krajobraz	– brak zagospodarowania nadbrzeża Noteci w Wieleniu; – występowanie terenów, które utraciły swoje pierwotne funkcje;
klimat	– brak wykorzystania odnawialnych źródeł energii; – niska efektywność energetyczna budynków;
zasoby naturalne	– zagrożenie w związku z eksploatacją surowców w przestrzeni o szczególnym znaczeniu przyrodniczym;
zabytki, dobra materialne	– potrzeba rewitalizacji Starego Miasta w Wieleniu; – zły stan techniczny obiektów zabytkowych oraz innych obiektów o dużym znaczeniu historycznym; – zły stan techniczny obiektów publicznych; – niska efektywność energetyczna części budynków;

*Źródło: Projekt „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielień”,
 opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

Wyszczególniono również występujące zagrożenia dla obszarów prawnie chronionych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Tabela 20. Zagrożenia zidentyfikowane na obszarach Natura 2000

OBSZAR	ZIDENTYFIKOWANE ZAGROŻENIA
Dolina Noteci PLH300004	<ul style="list-style-type: none"> – osuszanie oraz wycinka drzew i krzewów; – dopływ zanieczyszczeń (szczególnie z Gwdy); – bliskie sąsiedztwo żwirowni (Walkowice), browaru (Czarnków), zakładów celulozowych (Czarnków);
Dolina Miały PLH300042	<ul style="list-style-type: none"> – obniżanie poziomu wód gruntowych; – zarastanie torfowisk, głównie przez sosnę i brzozę; – obniżenie stanu sanitarnego rzeki Miały;
Dolina Bukówki PLH300046	<ul style="list-style-type: none"> – zalesienie terenów otwartych; – wycinka lasów; usuwanie martwych i umierających drzew; – odpady, ścieki; – akwakultura morska i słodkowodna; – kłusownictwo; – uprawianie różnych form aktywności; – wandalizm; – zasypywanie terenów, melioracje i osuszanie; – regulowanie koryt rzecznych i zmiana ich przebiegu;
Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046	<ul style="list-style-type: none"> – presja związana z rozwojem turystyki; – zmiana stosunków wodnych; – pozyskiwanie piasku i żwiru; – zamiary budowy zbiorników wodnych (Mierzęcka Struga); – wielkoprzemysłowe hodowle trzody chlewnej (Chomętowo); – zanieczyszczenia wód; – kłusownictwo, zwłaszcza ryb i dużych ssaków;
Puszcza Notecka PLB300015	<ul style="list-style-type: none"> – wypalanie roślinności; – zaniechanie dotychczasowego użytkowania rolnego; – wylewanie ścieków; – czyszczenie stawów i usuwanie mułu dennego; – składowanie odpadów organicznych; – gradacje szkodników i pożary; – wyrąb drzew; usuwanie martwego drewna z lasu; – lokalizacja i eksploatacja składowisk odpadów niekomunalnych; – płoszenie ptaków, niszczenie gniazd; – penetrowanie siedlisk; – polowanie w terminach niedozwolonych;
Nadnoteckie Łęgi PLB300003	<ul style="list-style-type: none"> – eutrofizacja zbiorników wodnych; – osuszanie; – trzebież drzew i krzewów;
Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016	<ul style="list-style-type: none"> – odkrywkowa eksploatacja surowców naturalnych; – zmiana stosunków wodnych; – zabudowa rekreacyjna miejsc atrakcyjnych krajobrazowo; – wyrąb starodrzewu i drzew dziuplastych; – sadzenie monokultur drzew; – zręby zupełne; – zanieczyszczenie i eutrofizacja wód; – naturalna sukcesja roślinności i zalesienie obszarów porolnych; – rekreacja pobytowa; – kłusownictwo;
Torfowiska Rzezińskie PLH300019 (przy granicy, na terenie gm. Wronki)	<ul style="list-style-type: none"> – udrożnienie istniejących rowów melioracyjnych; – rozwój infrastruktury i mieszkalnictwa w sąsiedztwie obszaru; – ekspansja obcych gatunków np. trzciny <i>Phragmites australis</i>;

*Źródło: Katalog obszarów Natura 2000, www.obszary.natura2000.org.pl,
opracowanie: Atrium Grupa Doradcza*

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu "Puszcza nad Drawą" wyszczególnia się następujące zagrożenia (www.eko.org.pl):

- Wyjątkowo niski stopień świadomości ekologicznej wśród niektórych lokalnych decydentów, umożliwiający niszczenie walorów przyrodniczych.
- Eksploatacja surowców naturalnych. Projekty eksploatacji złóż żwiru (np. w okolicach Człopy i Tuczna), niebezpieczne, ponieważ wiążą się z budową kopalni odkrywkowych zmieniających stosunki wodne, a jednym z ważniejszych walorów przyrodniczych obszaru są ekosystemy źródłiskowe, zależne od wód podziemnych. Potencjalne zagrożenie stanowi też udokumentowane złożę węgla brunatnego k. Trzcianki, wprawdzie leży ono poza granicami OchK, ale jego ewentualna eksploatacja spowodowałaby powstanie leja depresyjnego obejmującego znaczną część obszaru.
- Zabudowa rekreacyjna miejsc atrakcyjnych krajobrazowo, szczególnie nad jeziorami.

Dla Obszarów Chronionego Krajobrazu: „Dolina Noteci” i „Puszcza Notecka”, zidentyfikowane zagrożenia pokrywają się z zagrożeniami odpowiednio dla obszarów Natura 2000 Dolina Noteci i Natura 2000 Puszcza Notecka. Jest to związane z faktem, iż granice wspomnianych obszarów w bardzo dużym stopniu się pokrywają.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

W niniejszym rozdziale zostaną przedstawione cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu (art. 51 ust. 2 pkt. 2d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.). Założenia „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń” są spójne z celami dokumentów wyższego szczebla. Zostały one wyszczególnione w dziale III punkt 3. Powiązania Strategii z innymi dokumentami. Dokumenty te uwzględniają także ochronę środowiska naturalnego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Jest to związane z tym, iż osiągnięcie korzystnych parametrów środowiskowych jest nadrzędnym celem polityki wielu państw. Podejmowane są liczne działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska (ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną). Kluczowe znaczenie ma rozwój proekologicznych postaw oraz ochrona środowiska przyrodniczego. Utrzymanie wysokich paramentów środowiskowych wpływa nie tylko na atrakcyjność osadniczą danego obszaru, ale również wzmacnia atrakcyjność inwestycyjną oraz turystyczną. Odpowiedni stan środowiska naturalnego ma duże znaczenie dla mieszkańców, ale także dla osób, które odwiedzają wskazane miejsce. Jest odpowiedzią na bezpieczne funkcjonowanie człowieka w wymiarze społeczno-gospodarczym i kulturowym.

Gmina Wieleń odznacza się wysokimi walorami środowiska naturalnego, które wynikają m.in. z wysokiej lesistości i jeziorności. Ponadto brak dużych przedsiębiorstw przemysłowych wpływa na utrzymującą się dobrą jakość powietrza atmosferycznego. W granicach gminy występują liczne obszary objęte ochroną. Zgodnie z powyższym Gmina Wieleń zaliczana jest do najbardziej malowniczych terenów Wielkopolski.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2013, poz. 627 ze zm.):

art. 2 ust. 1 ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
- 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- 4) siedlisk przyrodniczych;
- 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- 7) krajobrazu;
- 8) zieleni w miastach i wsiach;
- 9) zaczerwień;

art. 2 ust. 2 celem ochrony przyrody jest:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

W aspekcie projektowanej Strategii, dla ochrony środowiska najistotniejsze znaczenie mają:

- ochrona przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi i hałasem, wynikająca ze znacznego ruchu na drogach przebiegających przez gminę, dodatkowo wymagających podjęcia działań modernizacyjnych;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

- zapobieganie zagrożeniom przedostawania się zanieczyszczeń do środowiska na skutek pogarszającego się stanu infrastruktury technicznej;
- ochrona krajobrazu gminy oraz dbanie o ład i porządek na jej terenie, ochrona dziedzictwa kulturowego;
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- prowadzenie systematycznego monitoringu środowiska w gminie;
- działania mające na celu odpowiednie zagospodarowywanie zgromadzonych odpadów;
- podnoszenie efektywności energetycznej budynków – ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną;
- rozwój odnawialnych źródeł energii;
- ochrona miejsc o szczególnym znaczeniu przyrodniczym;
- ochrona środowiska przyrodniczego decydującego o atrakcyjności gminy;
- ochrona wód.

Działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego lub w sposób pośrednio, pozytywnie na jego stan oddziałujące, wypracowane w ramach „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń” są zgodne z założeniami następujących dokumentów:

Globalna Agenda 21 – jest globalnym programem działań, w którym zaproponowano nie tylko rozwiązania mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego w skali światowej, ale pobudzo systemowe podejście do problemów lokalnych w powiązaniu z sytuacją globalną. Opiera się na zasadzie: „Myśl globalnie, działaj lokalnie”. Składa się z czterech części i jest priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Dokument był także uwzględniony przy formułowaniu założeń projektowanej Strategii.

Europa 2020 – jest to Strategia, która wyznacza ramy w celu osiągnięcia trwałego i zrównoważonego rozwoju do 2020 roku w obszarze: zatrudnienia, innowacji, edukacji, włączenia społecznego oraz zmian klimatu/energii. Wzmocnieniem realizacji wspomnianej Strategii są skonkretyzowane już działania na poziomie dokumentów

krajowych. Istotne dla ochrony środowiska naturalnego, spójne z celami określonymi w obszarze priorytetowym Środowisko „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń” są:

- Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej

Projekt przewodni: „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”

Celem projektu jest wsparcie zmiany w kierunku niskoemisyjnego i efektywniej korzystającego z zasobów społeczeństwa, które racjonalnie korzysta ze wszystkich swoich zasobów. Jednym z celów operacyjnych Strategii jest „wsparcie działań z zakresu rozwoju OZE oraz gospodarki niskoemisyjnej”, który zakłada ograniczenie niskiej emisji poprzez przeprowadzenie termomodernizacji budynków oraz montaż na nich urządzeń do produkcji OZE. Założenia Strategii uwzględniają także ochronę zasobów przyrodniczych gminy oraz podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, co jest bardzo ważne w aspekcie osiągnięcia trwałych zmian w dążeniu do zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego.

Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety”

Program opiera się na ważnych osiągnięciach polityki ochrony środowiska UE ostatnich 40 lat. Powinien zapewnić zaangażowanie instytucji UE, państw członkowskich, władz regionalnych i lokalnych oraz innych zainteresowanych stron, na rzecz wspólnych działań polityki ochrony środowiska do 2020 roku. Z punktu widzenia projektowanej Strategii istotne znaczenie mają takie cele ww. Programu Działań jak:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii Europejskiej;
- przekształcenie Unii Europejskiej w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną.

Ma to związek z dążeniem do stworzenia wspólnego podejścia do głównego wyzwania ekologicznego, przed którym stoją kraje Wspólnoty, czyli stworzenia zielonej gospodarki, opartej na innowacyjnych rozwiązaniach – niskoemisyjnej i efektywnie korzystającej z zasobów.

Stanowisko służb Komisji w sprawie opracowania umowy o partnerstwie i programów w POLSCE na lata 2014–2020 – dokument określa kluczowe wyzwania

dla poszczególnych państw i przedstawia wstępne opinie służb Komisji na temat głównych priorytetów finansowania w Polsce w zakresie wydatków publicznych pobudzających wzrost gospodarczy. Dla zachowania odpowiedniego stanu środowiska naturalnego znaczenie mają następujące wyzwania:

Wyzwanie: Nowoczesna infrastruktura sieciowa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

Wyzwanie: Gospodarka przyjazna dla środowiska i zasobooszczędna

Pierwsze przytoczone wyzwanie ma powiązanie z celami tematycznymi odnoszącymi się do zrównoważonego transportu oraz gospodarki niskoemisyjnej, drugie natomiast m.in. z gospodarką niskoemisyjną oraz ochroną środowiska naturalnego i wspieraniem efektywnego korzystania z dostępnych zasobów. Jak już wcześniej wspomniano założenia Strategii, szczególnie piątego celu strategicznego, ukierunkowane są na zachowanie i ochronę środowiska naturalnego, które w swoich zamierzeniach są ukierunkowane na gospodarkę niskoemisyjną oraz dbałość o stan środowiska naturalnego. Wypełnienie tego celu wsparte jest założeniem innych, wypracowanych celów operacyjnych. Istotne znaczenie ma usprawnienie systemu komunikacyjnego, co przyczyniać się będzie także do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020 – jest najważniejszą Strategią rozwojową Polski do roku 2020. Wskazuje na najważniejsze zadania jakie stoją przed Polską w celu przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto dokument jest częścią systemu zarządzania rozwojem kraju. Cele dotyczące ochrony środowiska naturalnego, które wynikają z Strategii Rozwoju Kraju to:

- **Obszar strategiczny II.** Konkurencyjna gospodarka

Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami

II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej

II.6.4. Poprawa stanu środowiska

Mają one istotne znaczenie z punktu widzenia projektowanej Strategii, bowiem wizja zakłada, iż Gmina Wieleń będzie świadoma swoich walorów przyrodniczych, nie będzie jednak to możliwe bez zapewnienia odpowiedniej ich ochrony. Ważnym wyzwaniem rozwojowym dla Polski na najbliższe lata jest połączenie wzrostu gospodarczego z wymogami ochrony środowiska. Strategia zakłada zarówno ochronę

zasobów przyrodniczych, jak i poprawę stanu środowiska naturalnego. Zasoby przyrodnicze to jedno z niewątpliwych bogactw Polski, w tym Gminy Wieleń. Ważne w tym zakresie jest zachowanie bioróżnorodności, z myślą o przyszłych pokoleniach. Poprawa efektywności ekologicznej to z kolei jeden z najważniejszych priorytetów polityki UE, w związku z czym jest to wyzwanie dla wielu jednostek, zapisane w niemal każdym dokumencie określającym wyzwania na najbliższe lata.

Czynnikami decydującymi o jakości środowiska naturalnego są: czyste powietrze, wody, gleby oraz właściwa gospodarka odpadami. Dążąc do poprawy stanu środowiska należy mieć więc na uwadze powyższe kwestie, co także zostało uwzględnione w projektowanej Strategii dla Miasta i Gminy Wieleń.

Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe.” – jest to raport długookresowej strategii rozwoju. Nie zawiera gotowych propozycji konkretnych rozwiązań, ale inicjuje debatę publiczną, która poświęcona jest wyzwaniom rozwojowym Polski. Wyzwaniem, które wykazuje największą spójność z jednym z założeń Strategii jest:

Wyzwanie 5. Bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne

Na politykę zrównoważonego rozwoju przekłada się troska o zasoby naturalne. Kluczowym zadaniem krajowym jest rozwiązanie takich kwestii jak: niskie zasoby wody oraz groźba fragmentacji terenów przyrodniczych. Celem globalnym jest natomiast redukcja zanieczyszczeń. Ma to istotne znaczenie także dla Gminy Wieleń i znalazło swoje odzwierciedlenie w założeniach projektowanej Strategii.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – to najważniejszy dokument strategiczny, który dotyczy zagospodarowania przestrzennego Polski. Wskazuje największe problemy w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz sposoby na ich rozwiązania. Jeden z sześciu obszarów tematycznych uwzględnia: „poszanowanie środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych”.

- **Cel. 4.** Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

4.2. Przeciwdziałanie fragmentaryzacji przestrzeni przyrodniczej;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

4.6. Zmniejszanie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i wód;

Powyższe cele zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu Strategii, ponieważ wysoka jakość środowiska przyrodniczego to jeden z kluczowych priorytetów Gminy Wieleń, a więc bardzo ważne jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska, jak również jego ochrona.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie – jest to dokument będący rządową wizją rozwoju polskich regionów do roku 2020. Wyznacza wyzwania rozwojowe dla polityki regionalnej państwa. Najważniejszym celem określonym w dokumencie jest wykorzystanie atutów danego regionu dla osiągnięcia celów rozwoju całego kraju. Określone w nim cele szczegółowe nawiązują do zachowania odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego:

- **Cel 1.** Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów
  - 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
    - 1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego

Gmina Wieleń odznacza się wysokimi walorami środowiska przyrodniczego, jak również potencjałem dziedzictwa kulturowego. W związku z tym zapis przytoczonego celu KSRR jest istotny z punktu widzenia projektowanej Strategii.

Do zachowania odpowiedniego stanu środowiska naturalnego nawiązują także inne dokumenty na szczeblu regionalnym, jak i lokalnym:

Tabela 21. Nawiązania do dokumentów na poziomie regionu i gminy odnoszących się do ochrony środowiska naturalnego

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020. WIELKOPOLSKA 2020
Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami <ul style="list-style-type: none">
Cel operacyjny 2.1. Wsparcie ochrony przyrody
Cel operacyjny 2.2. Ochrona krajobrazu
Cel operacyjny 2.3. Ochrona zasobów leśnych i racjonalne ich wykorzystanie
Cel operacyjny 2.5. Ograniczenie emisji substancji do atmosfery
Cel operacyjny 2.6. Uporządkowany system gospodarki odpadami
Cel operacyjny 2.7. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
Cel operacyjny 2.10. Promocja postaw ekologicznych Cel strategiczny 3. Lepsze zarządzanie energią <ul style="list-style-type: none">
Cel operacyjny 3.2. Rozwój produkcji i wykorzystania alternatywnych źródeł energii
Cel operacyjny 3.3. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego regionu

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Strategia Rozwoju Powiatu Czarnkowsko - Trzcianeckiego na lata 2011-2020
<p>Cel strategiczny 1. Dostosowanie przestrzeni powiatu do potrzeb społecznych i rozwijającej się gospodarki</p> <p>1.2. Zachowanie i ulepszanie dziedzictwa natury i kultury</p> <p>1.2.1 Intensyfikowanie przedsięwzięć edukacyjno - promocyjnych na rzecz społecznej akceptacji przepisów ochrony środowiska i egzekwowanie dostępnymi środkami prawnymi postrzegania tych przepisów.</p> <p>1.2.5. Ochrona i kształtowanie krajobrazów</p> <p>1.2.7. Podejmowanie przedsięwzięć na rzecz ograniczania emisji do środowiska substancji szkodliwych</p> <p>1.2.11. Wspieranie wykorzystania wysypiska w Trzciance jako elementu systemu segregacji odpadów w Północno Zachodniej Wielkopolsce</p> <p>Cel strategiczny 3. Przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie przedsiębiorczości i aktywizowanie lokalnego rynku pracy</p> <p>3.1.5. Promowanie ochrony środowiska i stosowanie zachęt do segregowania i recyklingu odpadów, dla zwiększenia zatrudnienia osób o niskich kwalifikacjach zawodowych</p>
Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017
<p>Kierunki działań do 2017 roku w następujących obszarach:</p> <p>Gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>3. Ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń z rolnictwa na jakość wód</p> <p>Obszary prawnie chronione</p> <p>2. Wspomaganie urządzania i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków</p> <p>4. Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych</p> <p>Jakość powietrza</p> <p>2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>3. Edukacja ekologiczna mieszkańców na temat zanieczyszczeń z niskiej emisji i szkodliwości spalania odpadów w kotłowniach domowych</p> <p>4. Termomodernizacja istniejących budynków, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów</p> <p>Hałas</p> <p>3. Propagowanie ruchu rowerowego</p> <p>Energia odnawialna</p> <p>1. Podniesienie świadomości społecznej i budowa instalacji wykorzystujących energię odnawialną</p>

Cele określone w obszarze Środowisko, jak również część celów z obszaru Przestrzeń i infrastruktura, są spójne z celami wymienionymi w powyższej tabeli. Zakładają one bowiem szereg działań, wpływając ostatecznie na poprawę stanu środowiska naturalnego.

Założenia „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” są spójne z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W Strategii opracowano oddzielny obszar priorytetowy Środowiska (a w jego ramach cel strategiczny, cele operacyjne i kierunki działań) w celu podkreślenia istotności uwzględniania ochrony środowiska naturalnego w planowaniu rozwoju danego obszaru. Prowadzenie działań zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju ma za zadanie zapewnić wyższą jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność turystyczną i gospodarczą gminy przy jednoczesnym zachowaniu środowiska przyrodniczego dla przyszłych pokoleń.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Realizacja przedsięwzięć zawartych w „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” polegała będzie na wykonaniu wielu zadań generujących dla środowiska przejściowe uciążliwości, na etapie ich realizacji.

Oznaczenia zastosowane w poniższej macierzy:

- (+) – realizacja inwestycji spowoduje pozytywne oddziaływanie i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (-) – realizacja inwestycji spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (0) – realizacja inwestycji nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- (+/-) – realizacja inwestycji może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

W pierwszej kolejności analizie poddano kierunki działań, a następnie zaplanowane projekty inwestycyjne, które na potrzeby niniejszej Prognozy, pogrupowano ze względu na ich rodzaje:

- A. Projekty infrastrukturalne;
- B. Projekty infrastruktury rekreacyjno-turystyczno-kulturowej (w tym związane z rewitalizacją);
- C. Projekty związane z budową, przebudową, modernizacją i termomodernizacją budynków;
- D. Inne projekty.

1. ANALIZA KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Tabela 22. Ocena oddziaływania na środowiska działań określonych w ramach celów operacyjnych Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielień

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
Cel strategiczny 1. Wzrost potencjału społecznego poprzez troskę o bezpieczeństwo, edukację i budowanie tożsamości regionalnej												
1.1. Rozwój działań na rzecz wysokiego poziomu opieki zdrowotnej i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa publicznego												
– Promocja zdrowego trybu życia	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Zwiększenie oferty specjalistów w ramach NFZ - diagnoza potrzeb zdrowotnych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Utworzenie w ramach NFZ poradni specjalistycznych, w tym poradni ginekologicznej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Wdrożenie systemu monitoringu, szczególnie w godzinach nocnych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Rozbudowa i modernizacja sieci oświetlenia ulicznego	0	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0
– Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym (z uwzględnieniem bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów) m. in. poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości w miejscach najbardziej niebezpiecznych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Wsparcie działań w zakresie opieki społecznej												
– Utworzenie zasobów mieszkań socjalnych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Udoskonalenie systemu zapobiegania przemocy w rodzinie i pomoc osobom dotkniętym tym problemem	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Profilaktyka w zakresie uzależnień, szczególnie wśród dzieci i młodzieży	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Wsparcie dla poradnictwa z zakresu uzależnień	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3. Wzrost efektywności systemu edukacyjnego												
– Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych w placówkach edukacyjnych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Racjonalizacja dowozu dzieci do szkół	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych przy szkołach i przedszkolach	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
– Modernizacja placów zabaw przy przedszkolach i oddziałach przedszkolnych	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
- Efektywna współpraca szkół ponadgimnazjalnych i lokalnych przedsiębiorców	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej wśród mieszkańców												
- Odtworzenie tożsamości lokalnej poprzez organizację imprez o tematyce dotyczącej lokalnego dziedzictwa kulturowego	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Edukacja z zakresu historii i kultury gminy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wsparcie dla organizacji pozarządowych promujących lokalne tradycje	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Utworzenie Muzeum Ziemi Wieleńskiej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
- Wprowadzenie w szkołach na terenie gminy cyklu spotkań dyskusyjnych na temat historii i walorów Ziemi Wieleńskiej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel strategiczny 2. Wykorzystanie potencjału walorów turystycznych gminy												
2.1. Skuteczna promocja gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii												
- Zwiększenie aktywności gminy w obszarze mediów społecznościowych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Nawiązanie relacji partnerskiej z gminą z zagranicy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Udział w targach i innych imprezach promujących walory gminy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Wykorzystanie zasobów turystyki wodnej												
- Zagospodarowanie terenów nad Notecią oraz dbanie o ich estetykę	+/-	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
- Utworzenie wypożyczalni sprzętu wodnego, m.in. nad jeziorem w Dzierżążnie Wielkim	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Budowa przystani na Noteci i bulwarów nadnoteckich	+/-	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
- Utworzenie kąpielisk na terenie gminy (w tym nad akwenem wodnym Kaczka koło Jarynia oraz we wsi Biała i Dzierżążno Wielkie)	+/-	+	0	0	+/-	0	+/-	+	0	+/-	0	+
- Utworzenie miejsc postoju i odpoczynku nad kąpieliskami	0	+	0	0	+/-	0	+/-	+	0	+/-	0	0
- Wykorzystanie walorów przyrodniczych rzeki Miały do celów rekreacyjnych (propagowanie spływów kajakowych)	0	+	0	0	+/-	0	0	+	0	+/-	0	0
2.3. Działania na rzecz rozwoju turystyki aktywnej												
- Organizacja rajdów pieszych i rowerowych na szlakach turystycznych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
- Rozbudowa szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych, konnych	0	+	+/-	0	0	+	+	+	0	0	0	+
- Utworzenie ścieżek rowerowych łączących najważniejsze atrakcje gminy oraz stanowiących dogodny połączenie komunikacyjne z sąsiednimi gminami	0	+	+/-	0	0	+	+	+	0	0	0	+
- Promocja „Peret Ziemi Wieleńskiej”	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+
- Utworzenie centrum turystyczno-rekreacyjnego Gminy Wieleń	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4. Rozwój bazy noclegowej i agroturystyki												
- Promowanie agroturystyki jako możliwości prowadzenia własnego biznesu i zarobku	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Dalszy rozwój gospodarstw agroturystycznych	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	0	0	+
- Rozbudowa bazy gastronomiczno-noclegowej	0	+	0	0	0	0	+/-	0	0	+/-	0	0
- Stworzenie w Internecie “katalogu” bazy wypoczynkowej w Wieleniu	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Zachęcanie inwestorów do lokowania inwestycji o charakterze turystycznym na terenie gminy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wyznaczenie nowych miejsc związanych z działalnością turystyczną	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel strategiczny 3. Konkurencyjna gospodarka, wspierająca przedsiębiorczość i innowacje												
3.1. Wsparcie dla rolników i lokalnych przedsiębiorców												
- Integrowanie działań przedsiębiorców i samorządu: spotkania, debaty	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Inkubator przedsiębiorczości	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Inicjowanie powstawania i wsparcie dla organizacji zrzeszających rolników, np. grup producentów	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Organizacja szkoleń z zakresu pozyskiwania funduszy zewnętrznych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Zorganizowanie miejsca sprzedaży lokalnych wyrobów	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Efektywna promocja lokalnych przedsiębiorców poza granicami gminy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym												
- Organizacja szkoleń zawodowych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
- Edukacja w zakresie przedsiębiorczości i prowadzenia własnej działalności gospodarczej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Promowanie idei tworzenia spółdzielni socjalnych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy												
- Rozwój oferty inwestycyjnej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wyznaczanie terenów pod nowe inwestycje	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Udział gminy w targach	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wsparcie dla innowacji	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.4. Zwiększenie dostępności do e-usług na terenie Gminy Wielień												
- Organizowanie warsztatów i spotkań propagujących wśród dzieci i młodzieży zasady inteligentnego korzystania z nowych technologii	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Doposażanie istniejących i budowa nowych pracowni informatycznych z zapewnieniem oferty zajęć popołudniowych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Zwiększenie dostępności do Internetu na terenie całej gminy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Lobbowanie na rzecz utworzenia w Wieleniu strefy dostępu do bezprzewodowej sieci internetowej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wykorzystanie nowoczesnych technologii w poprawie przepływu informacji pomiędzy samorządem gminnym a mieszkańcami	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.5. Wzmocnienie współpracy z lokalnym biznesem na rzecz rozwoju przedsiębiorczości												
- Realizacja inwestycji w partnerstwie publiczno-prywatnym	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Propagowanie idei staży uczniowskich w firmach lokalnych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Wyposażanie szkolnych pracowni w sprzęt pozwalający dostosować profil kształcenia uczniów do wymagań rynku pracy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Organizowanie spotkań, konferencji utrwalających współpracę biznesu z samorządem gminnym	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
Cel strategiczny 4. Poprawa jakości lokalnej infrastruktury z uwzględnieniem poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych na terenie gminy												
4.1. Poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy												
– Przegląd stanu technicznego dróg gminnych oraz ich budowa i modernizacja	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
– Budowa obwodnicy miasta	+/-	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
– Rozbudowa chodników	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	0
– Budowa parkingów	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
– Stworzenie sieci komunikacji gminnej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Lobbowanie na rzecz zwiększenia zewnętrznej dostępności komunikacji gminy i ograniczenia natężenia ruchu (szczególnie w zakresie budowy obwodnicy)	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Poprawa bezpieczeństwa na drogach	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Budowa zatoczek autobusowych przy szkołach	0	+	0	0	0	0	0	0	0	+/-	0	0
4.2. Rozwój infrastruktury technicznej w gminie												
– Rozbudowa sieci kanalizacyjno – wodociągowej	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
– Rozbudowa sieci gazowej	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
– Modernizacja hydroforni	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
– Lobbowanie na rzecz poprawy jakości sieci energetycznych	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Lobbowanie na rzecz poprawy jakości usług telekomunikacyjnych w gminie	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta z uwzględnieniem mechanizmów partycypacji społecznej												
– Włączenie mieszkańców w mechanizmy diagnozowania problemów obszarów zdegradowanych, realizacji działań oraz ewaluacji	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Przywrócenie funkcji rekreacyjnej terenom po „starej żwirowni”, w szczególności kąpielisku tzw. „Morze Czerwone”, strzelnicy sportowej czy akwenowi „Marcinówka”	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
– Odpowiednie wykorzystanie potencjału historycznego i krajobrazowego miasta w oparciu o kapitał społeczny mieszkańców Wielenia	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Renowacja budynków mieszkalnych na terenie Starego Miasta	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
– Stworzenie targowiska/pawilonów; miejsca spotkań mieszkańców i możliwości biznesowych dla drobnych przedsiębiorców	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
– Rewitalizacja lokalnych zabytków oraz innych obiektów o dużym znaczeniu historycznym; ze wskazaniem na Pałac Sapiearów i Mauzoleum rodziny von Schulenburg oraz Wieżę Bismarcka	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
– Poprawa estetyki Starego Miasta w Wieleniu	0	+	0	0	0	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
4.4. Rozwój i poprawa dostępności do oferty kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej												
– Odnowa świetlic wiejskich	0	+	0	0	0	0	+/-	0	0	+/-	0	+
– Zagospodarowanie terenów nieczynnego cmentarza przy ul. Dworcowej	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
– Zagospodarowanie terenów powyroboiskowych przy ul. Sportowej	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
– Rozbudowa infrastruktury kulturalnej: amfiteatr, salka muzealna (lub muzeum), wystawy	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
– Wyznaczanie nowych terenów zielonych w mieście i modernizacja obecnych	0	+	0	+	0	+	+	+	0	0	0	0
– Utworzenie ciągów pieszo-spacerowych na terenie miasta	0	+	0	0	0	+	+	+	0	+/-	0	+
– Budowa hali sportowej	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	+
– Rozbudowa siłowni zewnętrznych	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+
– Zwiększanie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– Propagowanie różnych form sportu i rekreacji wśród mieszkańców Gminy Wielień	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel strategiczny 5. Efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego i nowoczesnych technologii do zachowania i ochrony środowiska naturalnego												
5.1. Promocja postaw proekologicznych wśród mieszkańców												
– Edukacja dzieci i młodzieży w ramach lekcji w terenie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
– „Sprzątanie świata” - integracja mieszkańców	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
– Warsztaty plenerowe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
– Monitorowanie czystości w gminie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
– Zapobieganie niezgodnemu z prawem odprowadzaniu ścieków	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
5.2. Zorganizowany system gospodarki odpadami												
– Podjęcie działań w celu zwiększenia poziomu segregacji odpadów	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0
– Edukacja w zakresie ograniczenia ilości odpadów produkowanych przez gospodarstwa domowe	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0
– Monitoring zachowań niepożądanych (np. nielegalnych wysypisk)	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	+	0
5.3. Wsparcie działań w zakresie rozwoju OZE oraz gospodarki niskoemisyjnej												
– Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	0	+	0	0	0	+	+	0	+	+/-	0	+
– Kampanie informacyjne zachęcające do instalowania w gospodarstwach domowych urządzeń do produkcji energii odnawialnej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
– Montaż urządzeń do produkcji OZE na budynkach użyteczności publicznej	0	+	0	0	0	+	0	0	+	+/-	0	+
5.4. Ochrona miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych i gatunków zagrożonych												
– Edukacja w zakresie gatunków zagrożonych i miejsc ochrony przyrody w szkołach	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0
– Kampania informacyjna na temat zasobów lokalnego środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0
– Oznakowanie miejsc szczególnie atrakcyjnych i cennych przyrodniczo	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0

Obszar priorytetowy: **SPOŁECZEŃSTWO**

Cel strategiczny 1. Wzrost potencjału społecznego poprzez troskę o bezpieczeństwo, edukację i budowanie tożsamości regionalnej

Cele operacyjne:

- 1.1. Rozwój działań na rzecz wysokiego poziomu opieki zdrowotnej i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa publicznego;
- 1.2. Wsparcie działań w zakresie opieki społecznej;
- 1.3. Wzrost efektywności systemu edukacyjnego;
- 1.4. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej wśród mieszkańców;

W ramach tego celu przewidziano wiele działań zorientowanych na poprawę warunków życia mieszkańców, uwzględniających jednocześnie przełamywanie barier, które mogą skutecznie zakłócić rozwój gminy. Określone kierunki działań mają za zadanie zlikwidować bariery w zakresie opieki zdrowotnej i społecznej, bezpieczeństwa publicznego czy edukacji. Skupiono się również na wzmocnieniu poczucia tożsamości regionalnej.

Zakłada się, że realizacja określonych kierunków działań wpłynie na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów oraz na ograniczenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej.

Znaczna część działań wyszczególnionych w ramach wspomnianego celu strategicznego ma charakter miękkiej. Prognozuje się, że ich realizacja nie będzie w sposób zauważalny wpływać na stan środowiska naturalnego. Ukierunkowane są one w głównej mierze na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców miasta i gminy. Jedynie część działań, związanych z budową lub modernizacją może mieć wpływ krótkotrwały, lokalny, szczególnie podczas prowadzenia prac budowlanych.

Różnorodność biologiczna

Przewiduje się, że realizacja działań w ramach obszaru priorytetowego SPOŁECZEŃSTWO nie będzie miała wpływu na bioróżnorodność biologiczną. W zdecydowanej większości są to działania o miękkim charakterze, które będą miały długotrwały, pozytywny wpływ na ludzi. Planowane zadania infrastrukturalne związane

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

z obiektami sportowymi i placami zabaw dotyczą modernizacji obiektów już istniejących, a działania związane z oświetleniem realizowane będą w ramach istniejącej infrastruktury drogowej i nie wpłyną na fragmentację obszarów cennych przyrodniczo. Przy planowaniu konkretnych lokalizacji inwestycji, w ramach wypracowanych kierunków działań, uwzględniony zostanie fakt, że znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których występują ważne typy siedlisk przyrodniczych (z zał. I Dyr. Siedliskowej).

Ludzie

Przewiduje się, że realizacja zaplanowanych działań będzie miała bezpośredni, pozytywny i długotrwały wpływ na mieszkańców Gminy Wieleń. Przyczyni się to do podniesienia poziomu kapitału społecznego poprzez poprawę warunków życia. Podniesiona zostanie efektywność systemu edukacyjnego oraz opieki społecznej i zdrowotnej, a także poziom bezpieczeństwa publicznego. Wzmocniona zostanie także tożsamość regionalna. Zakłada się, że planowane zmiany będą nie tylko długotrwałe, ale przede wszystkim stałe, dlatego tak ważna jest poprawa jakości życia, co w konsekwencji wpłynie na zwiększenie aktywności mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym gminy. Ponadto nawarstwienie się zmian, przyczyniających się do osiągnięcia więcej niż jednego celu operacyjnego wywoływać będzie skumulowane, pozytywne oddziaływanie.

Zwierzęta

Planowane działania nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter, nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na naturalne środowiska zlokalizowane na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny.

Znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, w tym obszarami specjalnej ochrony ptaków. Występuje także wiele gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków ptaków

z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W związku z powyższym przy planowaniu inwestycji w ramach wskazanych działań, szczególnie o charakterze infrastrukturalnym, wzięte będą pod uwagę sezony lęgowe ptaków czy okresy godowe innych gatunków zwierząt. Obecnie zaplanowane działania infrastrukturalne dotyczą wyłącznie modernizacji infrastruktury już istniejącej. W związku z tym nie przewiduje się żadnego oddziaływania negatywnego na świat zwierzęcy. Ich realizacja przyczyni się do poprawy stanu tych obiektów dla osób je użytkujących. Podobnie w przypadku planowanej rozbudowy oświetlenia ulicznego. Zadanie to przeprowadzone zostanie w ciągach dróg już istniejących, będzie to forma uzupełniania infrastruktury towarzyszącej, ale jednocześnie – w przypadku wykorzystania rozwiązań energooszczędnych – będzie pozytywnie, pośrednio oddziaływało na inne komponenty środowiska (tj. powietrze).

Rośliny

Działania będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach ich realizacji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Jednak przy planowaniu konkretnych inwestycji w ramach wskazanych działań zostanie wzięty pod uwagę fakt, iż znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których zidentyfikowano wiele chronionych gatunków roślin.

Planowane działania, związane z modernizacją części obiektów, będą realizowane w ramach infrastruktury już istniejącej, co dodatkowo podkreśla fakt, iż nie będą wywoływały żadnych negatywnych oddziaływań na florę gminy.

Woda

Zaplanowane działania będą miały neutralny wpływ na jakość wód. Nie będą oddziaływać na aspekt wodny, w tym na jednolite części wód. Dotyczą one przede wszystkim zagadnień społecznych, a zadania infrastrukturalne będą prowadzone w ramach infrastruktury już istniejącej. Ponadto nie zakłada się, iż będą one realizowane w bezpośrednim sąsiedztwie z jakimkolwiek ciekim czy zbiornikiem wodnym.

Zaplanowane działania w ramach obszaru SPOŁECZEŃSTWO nie wpłyną na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Powietrze

Planowane działania w większości będą miały neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Mają one głównie wymiar społeczny. Przewiduje się, że pozytywny wpływ na stan powietrza mogłoby mieć zadanie związane z rozbudową i modernizacją sieci oświetlenia ulicznego, szczególnie jeśli miałyby to być oświetlenie energooszczędne, co wpłynęłoby na bardziej efektywne wykorzystanie energii elektrycznej – znacznie zmniejszenie jej zużycia – oraz zyskanie dodatkowych korzyści wynikających ze stopniowego wycofywania szkodliwych dla środowiska technologii czy obniżenie kosztów utrzymania.

Powierzchnia ziemi

Znaczna część planowanych inwestycji będzie miała neutralny wpływ na powierzchnię ziemi, głównie ze względu na swój społeczny wymiar. Przewiduje się, że wpływ na powierzchnię ziemi może mieć jedynie modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz placów zabaw przy placówkach oświatowych, a także rozbudowa oświetlenia. Możliwe oddziaływanie będzie jednak krótkotrwałe (krótkoterminowe) i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Miałyby to mieć związek z prowadzonymi pracami budowlanymi i transportem materiałów niezbędnych do przeprowadzenia modernizacji obiektów czy rozbudowy oświetlenia. Po zakończeniu prac przewiduje się, że powstałe uciążliwości ustaną. Prace będą prowadzone w ramach istniejącej infrastruktury, w związku z czym nie powstaną trwałe, negatywne oddziaływania na środowisko. Nie przewiduje się także powstania negatywnego oddziaływania wtórnego.

Krajobraz

Przewiduje się, że modernizacja obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz placów zabaw przy placówkach oświatowych będzie miała pozytywny wpływ na krajobraz gminy. Poprawi się jej wizerunek i atrakcyjność, a przede wszystkim jakość przestrzeni publicznej. Zachowane zostaną dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy. Pozostałe działania, ze względu na swój charakter, będą miały neutralny wpływ na jakość środowiska naturalnego, w tym także na krajobraz gminy. Przewiduje się, że realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Zachowana zostanie zasada głosząca, iż krajobraz jest ważnym komponentem otoczenia ludzi.

Klimat (w tym mikroklimat)

Planowane działania nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu), w związku z czym nie powstaną zmiany w tym zakresie, mogące z kolei wpływać na pozostałe komponenty środowiska. Realizacja zaplanowanych działań nie wpłynie na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Klimat akustyczny

Zaplanowane działania, ze względu na swoją specyfikę, w większości będą miały neutralny wpływ na klimat akustyczny gminy. Przewiduje się, że wpływ na niego mogą mieć jedynie zadania związane z prowadzeniem prac modernizacyjnych i budowlanych. Jest to związane najczęściej z pracą maszyn i urządzeń oraz transportem niezbędnych materiałów. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Przewiduje się, że po zakończeniu prac powstałe wcześniej uciążliwości ustaną.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych działań w ramach niniejszego obszaru priorytetowego będzie miała naturalny wpływ na zasoby naturalne gminy. W ramach działań nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Realizacja zaplanowanych działań (szczególnie związanych z obiektami przy placówkach oświatowych) wpłynie na poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej i przyczyni się do wzrostu atrakcyjności gminy, jak również do poprawy komfortu życia mieszkańców. Wzrośnie także bezpieczeństwo na jej obszarze poprzez rozbudowę sieci oświetlenia ulicznego. Działania o charakterze społecznym oddziałują neutralnie na zabytki, jak i dobra materialne, ale te o charakterze infrastrukturalnym odznaczają się oddziaływaniem pozytywnym, poprawiając nie tyle stan techniczny określonych obiektów, dostępność do nich, ale także estetykę, wzmacniając tym samym ich atrakcyjność.

Obszar priorytetowy: **TURYSTYKA**

Cel strategiczny 2. Wykorzystanie potencjału walorów turystycznych gminy

Cele operacyjne:

- 2.1. Skuteczna promocja gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii;
- 2.2. Wykorzystanie zasobów turystyki wodnej;
- 2.3. Działania na rzecz rozwoju turystyki aktywnej;
- 2.4. Rozwój bazy noclegowej i agroturystyki;

Gmina Wieleń posiada wysoki potencjał turystyczny ze względu na bogactwo walorów przyrodniczo-krajobrazowych, jak również kulturowych.

Kluczowe znaczenie w tym obszarze odgrywa właściwe wykorzystanie walorów gminy do rozwoju różnych form aktywności turystycznej, promocja poza granicami gminy

oraz rozbudowa bazy gastronomiczno-noclegowej, czy nawet wspieranie i tworzenie warunków do rozbudowy bazy gastronomiczno-noclegowej.

Część działań wyszczególnionych w ramach wspomnianego celu strategicznego ma charakter miękkiej. Realizacja tego typu zadań nie będzie w sposób zauważalny wpływać na stan środowiska naturalnego. Na środowisko oddziaływać może z kolei realizacja tych o charakterze infrastrukturalnym, a szczególnie zaplanowanych w obrębie rzeki czy zbiorników wodnych. Nie przewiduje się jednak, że jakiegokolwiek zaplanowane działanie będzie oddziaływać długotrwale w sposób negatywny.

Różnorodność biologiczna

Spośród zaplanowanych w Strategii działań potencjalnie największy wpływ na bioróżnorodność i stan środowiska przyrodniczego mogą mieć wszelkie zadania zaplanowane w obrębie rzeki lub zbiorników wodnych. Na obecnym etapie planowania, określenie rzeczywistego wpływu tych inwestycji na środowisko jest niemożliwe. Na bioróżnorodność może mieć wpływ zagospodarowanie terenów nad Notecią, budowa przestani i bulwarów nadnoteckich czy utworzenie kąpielisk. Przewiduje się, że ich realizacja będzie miała wpływ krótkotrwały, na etapie realizacji inwestycji. Przewidywane zakłócenia będą miały związek w pracami budowlanymi, jednak zachowane zostaną wszelkie środki bezpieczeństwa. Nie przewiduje się także oddziaływań wtórnych czy skumulowanych. Pozostałe zadania będą miały wpływ neutralny, ponieważ dotyczą one głównie zwiększenia rozpoznawalności w regionie poprzez przeprowadzenie skutecznej promocji gminy. Jednak podczas planowania konkretnej lokalizacji inwestycji, w ramach wypracowanych kierunków działań, uwzględniony zostanie fakt, że znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których występują ważne typy siedlisk przyrodniczych (z zał. I Dyr. Siedliskowej).

Wszystkie działania, w ramach niniejszego obszaru, mają na celu: „wykorzystanie potencjału walorów turystycznych gminy”, a zadania zaplanowane w obrębie rzeki nie będą uniemożliwiały czy utrudniały dostępu do wody. Ich przeznaczenie to rozwój turystyki wodnej. Możliwe jest, że inwestycje tego typu będą

wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Ludzie

Zaplanowane działania będą wpływać pozytywnie i długoterminowo na mieszkańców Gminy Wieleń, a wzmocnienie potencjału turystycznego gminy poprzez realizację znacznej części zaplanowanych działań wpłynie na powstanie pozytywnych oddziaływań skumulowanych. Zadania związane z wykorzystaniem potencjału walorów turystycznych gminy przyczynią się do wzrostu jej atrakcyjności, ale także do poprawy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie. Przedsięwzięcia wpłyną bezpośrednio na poprawę standardu życia mieszkańców, wzrost atrakcyjności gminy oraz poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej. Ponadto zadania zaplanowane w obrębie rzeki nie będą uniemożliwiały czy utrudniały dostępu do wody ludziom.

Turystyka jest sektorem gospodarki, który generuje rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, a naturalną konsekwencją jej rozwoju jest wzrost zapotrzebowania na inne usługi. Rozwój turystyki nie wymaga udziału wysoko wyspecjalizowanej kadry pracowniczej, stwarza miejsca pracy także dla osób bez kwalifikacji i doświadczeń zawodowych. Tak więc rozwój turystyki gwarantuje poprawę sytuacji także w innych obszarach funkcjonowania gminy, poprawiając jakość życia jej mieszkańców.

Zwierzęta

Planowane działania w znacznej większości nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na naturalne środowiska zlokalizowane na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny. Ponadto zadania zaplanowane w obrębie rzeki nie będą uniemożliwiały czy utrudniały dostępu do wody dziko występującym zwierzętom.

Przewiduje się, że negatywny wpływ na świat zwierzęcy może mieć jedynie wytyczenie nowych szlaków turystycznych czy budowa ścieżek rowerowych. Zakładany jest wzrost liczby osób odwiedzających obszary cenne przyrodniczo, co powodować może skutki negatywne, związane np. z płoszeniem zwierzyny przy szlakach czy ścieżkach (zagrożenie mogące wystąpić na etapie eksploatacji utworzonej infrastruktury). Zakłada się zatem wzmocnienie działań informacyjnych i odpowiednie oznakowanie utworzonej infrastruktury, celem zmniejszenia ewentualnego negatywnego oddziaływania na zwierzęta ze strony nieodpowiedzialnych użytkowników wspomnianej infrastruktury.

Znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, w tym obszarami specjalnej ochrony ptaków. Na obszarze występuje także wiele gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W związku z powyższym przy planowaniu inwestycji w ramach wskazanych działań, szczególnie o charakterze infrastrukturalnym, uwzględnione zostaną sezony lęgowe ptaków czy okresy godowe innych gatunków zwierząt. Możliwe jest, że inwestycje tego typu, w tym przede wszystkim prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie z ciekami i zbiornikami wodnymi, będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Rośliny

Działania będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach ich realizacji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Jednak przy planowaniu konkretnych inwestycji, w ramach wskazanych działań, uwzględniony zostanie fakt, iż znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których zidentyfikowano wiele chronionych gatunków roślin.

Woda

Zaplanowane działania w większości będą miały neutralny wpływ na jakość wód, nie oddziałują na aspekt wodny, w tym na jednolite części wód. Dotyczą one przede

wszystkim zagadnień związanych z wykorzystaniem potencjału Gminy Wieleń do rozwoju funkcji turystycznej. Wpływ na jakość wód mogą mieć działania zaplanowane w obrębie rzeki, albo zbiorników wodnych. Przewiduje się, że ewentualne oddziaływania będą krótkotrwałe, związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Wywołują one także zagrożenie powstawania oddziaływań wtórnych, po zakończeniu realizacji inwestycji, w ramach zdefiniowanego działania, co może być spowodowane zakładanym wzrostem ruchu turystycznego. Atrakcyjne warunki rekreacyjno-wypoczynkowe będą zachęcały do pobytu na terenie Gminy Wieleń i odpoczynku nad wodą. Zastosowane zostaną wszelkie środki zabezpieczające zbiorniki czy ciekł wodne przed tym zagrożeniem. Możliwe jest, że inwestycje tego typu będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Niemniej jednak nie będą one wpływać na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Powietrze

Planowane działania w większości będą miały neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Ich realizacja nie będzie wpływała w jakikolwiek sposób na stan powietrza. Przewiduje się, że pozytywny wpływ na stan powietrza mogłyby mieć zadania związane z rozbudową szlaków turystycznych czy utworzeniem ścieżek rowerowych. Ma to ścisły związek z ograniczeniem niskiej emisji (ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną) zanieczyszczeń poprzez rozwój alternatywnych form transportu.

Część zaplanowanych działań może oddziaływać jednak w sposób pozytywny lub negatywny. Podczas budowy przystani wodnej czy bulwarów nadnoteckich mogą powstać zanieczyszczenia powietrza związane z pracą sprzętu budowlano-montażowego i środków transportu, szczególnie o napędzie spalinowym. Powstanie także emisja pyłów, na skutek prowadzenia prac ziemnych. Wszelkie uciążliwości będą ograniczały się wyłącznie do etapu prowadzonych prac, dlatego nie będą powodować znacznych uciążliwości i kumulacji w środowisku. Po zakończeniu ich realizacji oddziaływanie na powietrze atmosferyczne będzie przede wszystkim neutralne.

Powierzchnia ziemi

Znaczna część planowanych działań będzie miała neutralny wpływ na powierzchnię ziemi, głównie ze względu na swój charakter. Przewiduje się, że wpływ na powierzchnię ziemi mogą mieć zadania związane z budową, rozbudową czy modernizacją różnych obiektów, m.in. działania nad rzeką i zbiornikami wodnymi czy rozbudowa bazy gastronomiczno-noclegowej, w tym gospodarstw agroturystycznych. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Miałyby to mieć związek z prowadzonymi pracami budowlanymi. Po zakończeniu wszelkich prac przewiduje się, że wszelkie uciążliwości ustaną. Istnieje także realne zagrożenie powstania oddziaływań wtórnych, po zakończeniu ich realizacji. Ma to związek z zakładanym wzrostem ruchu turystycznego.

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi będzie miało wyznaczenie nowych szlaków turystycznych czy ścieżek rowerowych, ponieważ poprzez ograniczenie niskiej emisji (w związku z zakładanym wzrostem zainteresowania alternatywnymi formami transportu na skutek stworzenia warunków do aktywnego spędzania czasu) zmniejszy się także ilość zanieczyszczeń przedostających się do gruntu.

Krajobraz

Przewiduje się, że działania przewidziane w obrębie Noteci oraz innych zbiorników wodnych, rozbudowa szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych czy rozwój gospodarstw agroturystycznych oddziaływać będą pozytywnie na krajobraz Gminy Wieleń. Poprawi się jej wizerunek i atrakcyjność, a przede wszystkim jakość przestrzeni publicznej. Zwiększy się także potencjał turystyczny gminy. Zachowane zostaną dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy. Pozostałe działania, ze względu na swój charakter będą miały neutralny wpływ na jakość środowiska naturalnego, ponieważ nie będą wywoływały żadnego oddziaływania bezpośredniego czy pośredniego na komponent środowiska – krajobraz. Przewiduje się, że realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane działania nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Nie będą wpływały na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Klimat akustyczny

Zaplanowane działania, ze względu na swoją specyfikę, w większości będą miały neutralny wpływ na klimat akustyczny gminy. Przewiduje się, że wpływ na niego mogą mieć jedynie zadania przewidziane w ramach prac związanych z zagospodarowaniem nowych terenów rekreacyjnych, w tym nad rzeką i zbiornikami wodnymi oraz rozbudową bazy gastronomiczno-noclegowej. Jest to związane najczęściej z pracą maszyn i urządzeń oraz transportem niezbędnych materiałów. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Przewiduje się, że po zakończeniu prac powstałe wcześniej uciążliwości ustaną.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych działań w ramach niniejszego obszaru priorytetowego będzie miała naturalny wpływ na zasoby naturalne gminy. W ramach wypracowanych kierunków działań nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Przewiduje się, że realizacja zaplanowanych działań (szczególnie przewidzianych w obrębie Noteci oraz innych zbiorników wodnych, rozbudowa szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych czy rozwój gospodarstw agroturystycznych) wpłynie na poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej i przyczyni się do wzrostu atrakcyjności i rozpoznawalności gminy. Nastąpi poprawa komfortu życia

mieszkańców. Tzw. działania „miękkie” związane z promocją gminy czy pozyskiwaniem nowego partnera będą oddziaływać neutralnie na zabytki i dobra materialne, a te o charakterze infrastrukturalnym pozytywnie.

Obszar priorytetowy: **GOSPODARKA**

Cel strategiczny 3. Konkurencyjna gospodarka, wspierająca przedsiębiorczość i innowacje

Cele operacyjne:

- 3.1. Wsparcie dla rolników i lokalnych przedsiębiorców;
- 3.2. Aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy;
- 3.4. Zwiększenie dostępności do e-usług na terenie Gminy Wieleń;
- 3.5. Wzmocnienie współpracy z lokalnym biznesem na rzecz rozwoju przedsiębiorczości;

Działania w ramach przedmiotowego obszaru priorytetowego ukierunkowane są na budowanie lokalnej gospodarki, której podstawą są małe i średnie przedsiębiorstwa. Kluczowe jest więc udzielenie wsparcia, którego zadaniem jest prowadzenie do wzrostu konkurencyjności produktowej czy technologicznej. Ważnym elementem jest także modernizacja rolnictwa poprzez dywersyfikację działalności gospodarstw rolnych w kierunku działalności pozarolniczej.

Większość działań wyszczególnionych w ramach celu strategicznego w obszarze GOSPODARKA ma charakter działań miękkich. Prognozuje się, że realizacja tego typu zadań nie będzie w sposób zauważalny wpływać na stan środowiska naturalnego i jego poszczególne komponenty. Mają więc oddziaływanie neutralne. Ukierunkowane są one w głównej mierze na wsparcie lokalnej przedsiębiorczości oraz wzmocnienie konkurencyjności gospodarki w gminie.

Różnorodność biologiczna

Realizacja działań w ramach analizowanego obszaru priorytetowego nie przewiduje wpływu na bioróżnorodność. W zdecydowanej większości mają one charakter miękkie

i będą miały długotrwały, bezpośredni, pozytywny wpływ na ludzi i jakość ich życia. Samo wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe czy wyznaczenie terenów inwestycyjnych nie wpływa na stan środowiska naturalnego. Dopiero prowadzenie skonkretyzowanych inwestycji na nowo wyznaczonych terenach (w tym np. ich uzbrojenie) mogłoby wywołać oddziaływanie na jego stan. Obecnie wypracowane kierunki działań wskazują wyłącznie na wyznaczenie tych terenów. Zakłada się jednak, że przystępując do wyznaczenia wspomnianych obszarów zostanie uwzględniony zasięg obszarów objętych ochroną, w tym obszary bytowania różnych gatunków roślin i zwierząt.

Ludzie

Przewiduje się, że realizacja zaplanowanych działań będzie miała pozytywny, w większości bezpośredni i długotrwały wpływ na mieszkańców Gminy Wielęń. Przyczyni się to do podniesienia poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy, wsparcia lokalnych przedsiębiorców i rolników, aktywizacji osób pozostających bez pracy, zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej gminy, zwiększenia dostępności do e-usług oraz do wzmocnienia współpracy z lokalnym biznesem.

Zwierzęta

Planowane działania nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter, nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na środowisko naturalne na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny.

Wyznaczając nowe tereny inwestycje uwzględniony zostanie obszar występowania różnych, dziko występujących gatunków zwierząt, w szczególności objętych specjalną ochroną, zagrożonych.

Rośliny

Działania będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach ich realizacji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Przystępując do wyznaczenia nowych obszarów, z przeznaczeniem pod inwestycje, zostanie uwzględniony zasięg obszarów objętych ochroną, w tym obszary występowania unikalnych gatunków roślin, zagrożonych, objętych specjalną ochroną.

Woda

Zaplanowane działania będą miały neutralny wpływ na jakość wód, w tym na jednolite części wód, ponieważ nie oddziałują na aspekt wodny. Dotyczą one przede wszystkim zagadnień ukierunkowanych na podniesienie konkurencyjności lokalnej gospodarki. Zaplanowane działania w ramach obszaru GOSPODARKA nie wpłyną na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Powietrze

Realizacja zaplanowanych działań będzie miała neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. W zdecydowanej większości są to zadania o charakterze miękkim, ukierunkowane na podniesienie konkurencyjności lokalnej gospodarki, a ich realizacja nie będzie skutkowałą wzrostem emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Powierzchnia ziemi

Realizacja planowanych działań będzie neutralnie oddziaływać na powierzchnię ziemi, głównie ze względu na swój charakter. W ramach wypracowanych kierunków działań nie przewidziano zadań infrastrukturalnych, które mogłyby w mniejszym lub większym stopniu wpłynąć na stan środowiska naturalnego.

Krajobraz

Wypracowane działania, ze względu na swój charakter będą miały neutralny wpływ na jakość krajobrazu gminy. Zachowane zostaną dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy. Przewiduje się, że realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Zachowana zostanie zasada głosząca, iż krajobraz jest ważnym komponentem otoczenia ludzi. Wzmocnienie konkurencyjności gospodarki to jeden z kluczowych celów mających na celu poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane działania nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Nie będą miały także wpływu na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Klimat akustyczny

Działania przewidziane w ramach obszaru GOSPODARKA będą miały neutralny wpływ na klimat akustyczny gminy. W ramach tego obszaru nie przewiduje się prac budowlanych czy nawet transportu materiałów budowlanych, co mogłoby negatywnie wpłynąć na omawiany komponent.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych działań w ramach przedmiotowego obszaru priorytetowego będzie miała naturalny wpływ na zasoby naturalne gminy. W ramach wypracowanych kierunków działań nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Zaplanowane działania będą miały neutralny wpływ na zabytki i dobra materialne, ponieważ w ramach omawianego obszaru nie przewiduje się żadnych zadań mających bezpośredni lub pośredni, negatywny lub pozytywny wpływ na zabytki i dobra materialne.

Obszar priorytetowy: **PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA**

Cel strategiczny 4. Poprawa jakości lokalnej infrastruktury z uwzględnieniem poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych na terenie gminy

Cele operacyjne:

- 4.1. Poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy;
- 4.2. Rozwój infrastruktury technicznej w gminie;
- 4.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta z uwzględnieniem mechanizmów partycypacji społecznej;
- 4.4. Rozwój i poprawa dostępności do oferty kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej;

Wysoko rozwinięta infrastruktura techniczna wpływa na komfort życia mieszkańców danego obszaru, jak również na stan środowiska naturalnego. Priorytetem jest więc przeprowadzanie systematycznych modernizacji sieci infrastrukturalnych, zapobiegając tym samym poważnym awariom, które mogą nie tylko wpłynąć na stan środowiska, ale również zakłócić funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw czy gospodarstw domowych. Zaznacza się także konieczność poprawy stanu ciągów komunikacyjnych oraz wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miasto.

W ramach wypracowanych kierunków działań wyszczególniono: poprawę dostępności do kultury i rozrywki oraz sportu i rekreacji, a także rewitalizację Starego Miasta i cennych obiektów zabytkowych.

Podobnie jak w przypadku wcześniejszych obszarów priorytetowych część wypracowanych zadań ma charakter działań miękkich. Prognozuje się więc, że ich realizacja nie będzie w sposób zauważalny wpływać na stan środowiska naturalnego

(oddziaływanie neutralne). Ukierunkowane są one w głównej mierze na poprawę jakości lokalnej infrastruktury wraz z podniesieniem estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej Miasta i Gminy Wieleń.

Różnorodność biologiczna

Planowane działania w większości będą miały neutralny wpływ na różnorodność biologiczną. Przedsięwzięcia nie będą się przyczyniać do zmiany liczebności gatunków roślinnych i zwierzęcych. Nie przewidziano zarówno redukcji liczby gatunków, jak również nasadzeń, które przyczyniłyby się do ich wzrostu. Ponadto w obrębie Miasta Wieleń (gdzie planowane są działania rewitalizacyjne) bioróżnorodność środowiska ma specyficzny charakter. Na terenie miasta dominują obszary zabudowane, z niewielkimi powierzchniami zieleni urządzonej lub synantropijnej. Świat zwierząt reprezentowany jest przez gatunki, które przystosowały się do życia w środowisku przekształconym przez człowieka. Planowane zadania nie wpłyną w sposób zauważalny na różnorodność biologiczną.

Przewiduje się, że negatywne oddziaływanie mogłaby przynieść budowa obwodnicy Miasta Wieleń. Oddziaływanie to miałyby miejsce wyłącznie w trakcie prowadzenia prac budowlanych. Z drugiej strony, realizacja tego zadania znacznie wpłynęłaby na poprawę jakości życia mieszkańców miasta (w tym przede wszystkim na komfort życia) dzięki wyprawdaniu znacznego ruchu samochodów poza granice miasta. Kierunek działania, związany z budową obwodnicy miasta, wynika głównie ze zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców. Wskazywali oni, że jednym z ważniejszych problemów z jakim zmagają się miasto jest nadmierny ruch komunikacyjny, który wywołuje zagrożenia dla bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu, w tym głównie pieszych, wpływa na zwiększenie hałasu komunikacyjnego oraz zanieczyszczeń. Niemniej jednak wspomniane zadanie ma jedynie charakter koncepcyjny i nie znajduje odzwierciedlenia w planach inwestycyjnych Gminy Wieleń na najbliższe lata.

Podczas ostatecznego planowania inwestycji, w ramach wypracowanych kierunków działań, uwzględniony zostanie fakt, że znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których występują ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej). Możliwe jest, że

inwestycje infrastrukturalne będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Ludzie

Zaplanowane działania będą wpływały pozytywnie i długoterminowo na mieszkańców Gminy Wieleń. Inwestycje polegające na budowie i przebudowie infrastruktury drogowej przyczynią się do poprawy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie, dzięki zwiększeniu jej dostępności komunikacyjnej. Przedsięwzięcia te wpłyną bezpośrednio na poprawę standardu życia mieszkańców, wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych, jak i całej gminy oraz poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych. Poprawę tą uzupełniają działania rewitalizacyjne, które planowane są do realizacji w obrębie Starego Miasta i przyczynią się do wyprowadzenia z sytuacji kryzysowej obszarów dysfunkcyjnych. W ramach tego obszaru przewiduje się także inne działania infrastrukturalne, poprawiające nie tylko jakość życia mieszkańców, ale również stan środowiska naturalnego i tak np. budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania całej gospodarki ściekowej w gminie, co pozwoli na zminimalizowanie ryzyka wystąpienia szkód dla środowiska i mieszkańców gminy, na terenie gdzie występują obszary cenne pod względem przyrodniczym. Ponadto zwiększy się również dostępność do obiektów sportowo-rekreacyjnych w związku z poprawą stanu technicznego bazy istniejącej oraz budową nowych obiektów. Powstaną także nowe możliwości do aktywnego spędzania wolnego czasu. Realizacja wskazanych kierunków działań nie tylko wzmocni atrakcyjność Gminy Wieleń jako miejsca do zamieszkania oraz aktywnego odpoczynku, ale także podniesie jakość życia mieszkańców.

Pomimo ewentualnych, krótkoterminowych, lokalnych uciążliwości na etapie realizacji planowanych zadań infrastrukturalnych, ich realizacja będzie mieć pozytywny wpływ na życie ludzi.

Zwierzęta

Planowane działania nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na naturalne środowiska zlokalizowane na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny.

Znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, w tym obszarami specjalnej ochrony ptaków. Występuje także wiele gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W związku z powyższym przy planowaniu inwestycji w ramach wskazanych działań, szczególnie o charakterze infrastrukturalnym, uwzględnione zostaną sezony lęgowe ptaków czy okresy godowe innych gatunków zwierząt.

Rośliny

Działania będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach ich realizacji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Jednak przy planowaniu konkretnych inwestycji w ramach wskazanych działań uwzględniony zostanie fakt, iż znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których zidentyfikowano wiele chronionych gatunków roślin.

Zdecydowanie pozytywne oddziaływanie będzie miała realizacja działania polegającego na wyznaczeniu w mieście nowych terenów zielonych i modernizacja obecnych. Wpłynie to pozytywnie nie tylko na estetykę przestrzeni publicznej, ale także na jakość życia mieszkańców.

Możliwe, że realizacja części wskazanych działań będzie wymagała uporządkowania czy wykarczowania niewielkich fragmentów roślinności, jednak zostaną uwzględnione wszelkie zasady ochrony obszarów cennych przyrodniczo.

Woda

Zaplanowane działania w większości będą miały neutralny wpływ na jakość wód, w tym jednolite części wód, ponieważ nie oddziałują na aspekt wodny. Przewiduje się też, że część z nich będzie odznaczała się oddziaływaniem pozytywnym lub negatywnym. Dotyczą one przede wszystkim zagadnień związanych z poprawą stanu infrastruktury technicznej oraz estetyki przestrzeni publicznej. Pozytywny wpływ na jakość wód mogą mieć działania związane z rozbudową sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Podniesie się komfort życia mieszkańców gminy, a rozbudowa sieci kanalizacyjnej wpłynie na minimalizację niekontrolowanego odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych. Modernizacja tej infrastruktury ma z kolei na celu zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania całej gospodarki wodno-ściekowej w gminie, co pozwoli na zminimalizowanie ryzyka wystąpienia szkód dla środowiska i mieszkańców gminy, na terenie gdzie występują obszary cenne pod względem przyrodniczym.

Niewątpliwym jest, że wszelkie działania związane z infrastrukturą drogową i przesyłową lub budową nowych obiektów (np. hali sportowej) stanowią zagrożenie dla wód na etapie prowadzenia prac budowlanych. Ma to związek z koniecznością wykopów (w tym pod fundamenty), uzbrajania terenów, co wywołuje zagrożenie skażenia wód metalami ciężkimi lub też węglowodorami ropopochodnymi. Mogą powstać zakłócenia przepływu wód gruntowych podczas wykonywania robót ziemnych. Krótkotrwała, lokalna zmiana warunków wodnych nie będzie miała wpływu na jakość wód podziemnych. Spodziewanym efektem jest jednak poprawa jakości wód, jak również poprawa stanu w przypadku innych komponentów środowiska naturalnego, m.in. powietrza – zmniejszenie emisji spalin. Ponadto przy zachowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa oraz przy właściwej organizacji pracy negatywne oddziaływanie na środowisko wodne będzie mało prawdopodobne.

Przewidziane działania nie wpłyną na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Powietrze

Planowane działania w większości będą miały neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Ich realizacja nie będzie wpływała w jakikolwiek sposób na stan powietrza. Przewiduje się, że pozytywny wpływ na stan powietrza mogłyby mieć działania związane z utworzeniem ciągów pieszo-spacerowych na terenie miasta, co ma ścisły związek z ograniczeniem niskiej emisji (ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną) oraz wyznaczeniem nowych terenów zielonych czy modernizacją obecnie istniejących. Negatywny, krótkotrwały wpływ, związany z prowadzeniem robót budowlanych wykazywać mogą takie zadania jak: budowa obwodnicy, rozbudowa chodników oraz budowa i modernizacja dróg gminnych, jak również inne zadania, w ramach których niezbędne będzie przeprowadzenie prac budowlanych. Zaznacza się, że oddziaływanie ustaloby po zakończeniu prowadzenia wszelkich prac budowlanych, a w ostateczności zmodernizowana infrastruktura miałaby pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego. Budowa obwodnicy z kolei zmniejszyłoby obciążenie miasta nadmiernym ruchem tranzytowym, wpływając jednocześnie na jakości życia mieszkańców.

Powierzchnia ziemi

Realizacja poszczególnych działań w ramach analizowanego obszaru priorytetowego może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Prace związane z realizacją działań mogą spowodować lokalne i czasowe zmiany powierzchni ziemi, ograniczone do okresu trwania prac. Może dojść także do zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami niebezpiecznymi, jednak to zagrożenie jest realne jedynie w przypadku np. niewłaściwego prowadzenia prac budowlanych. Należy jednak założyć, że po zakończeniu prac wszelkie niedogodności zostaną usunięte. Zadania mogące wywoływać czasowe, negatywne skutki związane są w głównej mierze z budową, przebudową czy modernizacją infrastruktury technicznej na terenie Miasta i Gminy Wieleń. Docelowo też realizacja zadań, w ramach niniejszego celu, ma wpłynąć na poprawę stanu czystości gleb na skutek zmniejszenia emisji zanieczyszczeń i minimalizację powstania zagrożeń poważnymi awariami sieci przesyłowych. Nie

przewiduje się także powstania negatywnych oddziaływań wtórnych w związku z realizacją przedmiotowych inwestycji.

Krajobraz

Inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej będą miały pozytywny, pośredni i stały wpływ na krajobraz miasta i gminy. Poprawi się atrakcyjność i wizerunek gminy. Przebudowa dróg i chodników przyczyni się do poprawy jakości przestrzeni publicznej, ogólnodostępnej, a także do wzrostu atrakcyjności całej gminy. Dotyczy to również działań rewitalizacyjnych. Dzięki planowanym działaniom znacznie poprawi się krajobraz miasta, które zdecydowanie zyska na wartości. Zachowane zostaną jednak dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy.

Dodatkowo znaczna część działań dotyczy obiektów umieszczonych pod powierzchnią ziemi, a wszelkie powstałe z tym niegodności zostaną natychmiastowo usunięte, nie powodując zmian w krajobrazie. Teren, na którym zadanie będzie realizowane zostanie uporządkowany.

Realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane działania nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Nie będą miały także wpływu na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Klimat akustyczny

Przewiduje się, że zaplanowane w ramach tego obszaru działania, mogą mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na klimat akustyczny gminy. Przewiduje się jednak, że wpływ na niego mogą mieć jedynie zadania związane z prowadzeniem prac modernizacyjnych czy budowlanych. Jest to związane najczęściej z pracą

maszyn i urządzeń oraz transportem niezbędnych materiałów. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Przewiduje się, że po zakończeniu prac powstałe wcześniej uciążliwości ustaną. Ponadto realizacja działania polegającego na budowie obwodnicy Wielenia znacznie przyczyniłaby się do poprawy klimatu akustycznego miasta. Zmniejszyłoby się bowiem natężenie ruchu samochodowego na jego terenie. Także modernizacja istniejących dróg (która będzie obejmowała wymianę nawierzchni) spowoduje zmniejszenie hałasu komunikacyjnego.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych działań w ramach niniejszego obszaru priorytetowego będzie miała naturalny wpływ na zasoby naturalne gminy. W ramach wypracowanych kierunków działań nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Działania będące przedmiotem analizy będą miały neutralny lub pozytywny wpływ na zabytki oraz dobra materialne miasta i gminy. Nastąpi wzrost atrakcyjności Gminy Wielień na skutek realizacji zadań w jej otoczeniu. Rewitalizacja Starego Miasta, lokalnych zabytków oraz przywrócenie funkcji użytkowych terenom zdegradowanym wpłynie na poprawę jakości i estetyki najważniejszych obiektów, jak i kluczowych obszarów na terenie gminy. Podniesiona zostanie także atrakcyjność turystyczna. Poprzez inwestycje infrastrukturalne zwiększy się komfort życia mieszkańców. Nastąpi poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej regionu. Na zabytki i dobra materialne nie będą wpływały działania związane m.in. z rozwojem infrastruktury technicznej, ponieważ nie polegają one na modernizacji samych obiektów, a wyłącznie na rozbudowie i poprawie wspomnianej infrastruktury.

Obszar priorytetowy: **ŚRODOWISKO**

Cel strategiczny 5. Efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego i nowoczesnych technologii do zachowania i ochrony środowiska naturalnego

Cele operacyjne:

- 5.1. Promocja postaw proekologicznych wśród mieszkańców;
- 5.2. Zorganizowany system gospodarki odpadami;
- 5.3. Wsparcie działań w zakresie rozwoju OZE oraz gospodarki niskoemisyjnej;
- 5.4. Ochrona miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych i gatunków zagrożonych;

Niezwykle istotną kwestią przy realizacji szeregu zadań inwestycyjnych jest postępowanie zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, a więc przede wszystkim z poszanowaniem środowiska naturalnego i zachowaniem jego zasobów dla przyszłych pokoleń. Utrzymanie wysokich paramentów środowiskowych wpływa nie tylko na atrakcyjność osadniczą gminy, ale również wzmacnia atrakcyjność inwestycyjną oraz turystyczną. W związku z tym w ramach projektowanej Strategii uwzględniono szereg działań mających na celu zachowanie i ochronę środowiska naturalnego.

Znaczna część wypracowanych zadań w ramach analizowanego obszaru priorytetowego ma charakter działań miękkich. Ich realizacja z reguły nie wpływa bezpośrednio w żaden sposób na stan środowiska naturalnego, niemniej jednak w sposób pośredni na ten stan oddziałuje pozytywnie. Ukierunkowane są na efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego i nowoczesnych technologii do zachowania i ochrony środowiska naturalnego. Odpowiednio prowadzona edukacja od najwcześniejszych lat wpływa na ukształtowanie u dzieci świadomości ekologicznej przez co w swoim dalszym życiu stają się bardziej odpowiedzialne za swoje działania.

Różnorodność biologiczna

Działania przewidziane w ramach priorytetu ŚRODOWISKO w większości będą pozytywnie oddziaływać na różnorodność biologiczną. Część działań ma charakter miękkich, co z reguły nie oddziałuje w żaden sposób na stan środowiska.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Przeprowadzenie różnego rodzaju kampanii informacyjno-edukacyjnych, podnoszących świadomość ekologiczną już od wczesnych lat dzieciństwa będzie miało pozytywny wpływ pośredni. Pozytywne znaczenie mają ponadto działania polegające na zapobieganiu niezgodnemu z prawem odprowadzaniu ścieków czy składowaniu odpadów, ponieważ brak interwencji w tym zakresie mógłby doprowadzić do negatywnych zmian w środowisku.

Planując konkretne inwestycje, w ramach wypracowanych kierunków działań, uwzględniony zostanie fakt, że znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których występują ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej). Ma to szczególne znaczenie w aspekcie planowania inwestycji związanych z termomodernizacją budynków.

Ludzie

Przewiduje się, że realizacja zaplanowanych działań będzie miała pozytywny i długotrwały wpływ na mieszkańców Gminy Wieleń. Podniesie się poziom i jakość życia poprzez pozytywne zmiany w środowisku naturalnym. Odpowiedni stan środowiska naturalnego ma duże znaczenie dla mieszkańców, ale także dla osób, które odwiedzają gminę. Jest odpowiedzią na bezpieczne funkcjonowanie człowieka w wymiarze społeczno-gospodarczym i kulturowym.

Zwierzęta

Planowane działania będą miały pozytywny wpływ na warunki bytowania zwierząt oraz na stan i perspektywy miejscowych populacji. Ich realizacja nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny. Zasadniczym celem w ramach tego obszaru jest ochrona środowiska naturalnego. Przeprowadzenie termomodernizacji będzie dodatkowo wymagało ekspertyzy ornitologicznej dla każdego budynku.

Rośliny

Działania w większości będą miały pozytywny wpływ na roślinność. W ramach realizacji działań nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Zakłada się ochronę miejsc szczególnie atrakcyjnych i cennych przyrodniczo. Neutralny wpływ będą miały działania związane z termomodernizacją budynków oraz montażem na nich urządzeń OZE. Jest to związane z faktem, iż tego rodzaju działania nie będą w sposób bezpośredni oddziaływać na roślinność gminy. Realizacja tych zadań odbywać się będzie w ramach infrastruktury już istniejącej, co nie powoduje zagrożenia dla roślinności na terenie gminy. Realizacja tego typu inwestycji mogłaby mieć również pozytywne oddziaływanie pośrednie, ponieważ termomodernizacja budynków czy montaż instalacji OZE wpłynie na zmniejszenie niskiej emisji, co w dalszej kolejności przyczyni się do poprawy stanu innych komponentów środowiska naturalnego.

Woda

Zaplanowane działania będą miały pozytywny lub neutralny wpływ na jakość wód, w tym na jednolite części wód. Planowanie działania nie oddziałują w sposób negatywny na aspekt wodny. Duże znaczenie dla stanu wód mają działania polegające na zapobieganiu niezgodnemu z prawem odprowadzaniu ścieków czy składowaniu odpadów, ponieważ brak interwencji w tym zakresie mógłby doprowadzić do negatywnych zmian w środowisku, szczególnie do pogorszenia warunków wodno-gruntowych. W żaden zauważalny sposób na aspekt wodny nie będą oddziaływały takie działania jak: termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz montaż urządzeń OZE na wspomnianych budynkach, ponieważ ich realizacja nie spowoduje powstania jakichkolwiek zmian w tym obszarze.

Postanowienia w ramach obszaru ŚRODOWISKO nie wpłyną na nieosiągnięcie celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Powietrze

Planowane działania w większości będą miały pozytywny, ale także neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Realizacja części zadań będzie wpływała bezpośrednio na jakość powietrza, tj. np. termomodernizacje budynków użyteczności publicznej i montaż na nich instalacji OZE, które podniosą ich efektywność energetyczną przy równoczesnym zmniejszeniu kosztów eksploatacji. Korzyścią dodatkową jest wizualne odnowienie dotychczasowych elewacji. Działania związane z termomodernizacją nie mają znaczącego wpływu na środowisko w ścisłym tego słowa znaczeniu. Fakt przeprowadzenia inwestycji, jest sam w sobie neutralny względem środowiska naturalnego, a pozytywny jeśli uwzględnimy stan poprzedni i aktualny dzięki redukcji emitowanych zanieczyszczeń oraz ograniczeniu zużycia energii. Neutralny wpływ będą miały tzw. działania miękkie. Mają one na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, jednak nie przyczyniają się do podwyższania parametrów jakości powietrza atmosferycznego.

Powierzchnia ziemi

Zaplanowane działania będą miały pozytywne lub neutralne oddziaływanie na powierzchnię ziemi, ponieważ zadania przewidziane w ramach tego obszaru mają na celu ochronę środowiska naturalnego, a więc ochronę wszystkich komponentów, także powierzchnię ziemi. Realizacja części działań zasadniczo, w sposób bezpośredni, przyczyni się do poprawy warunków gruntowych. Część oddziałuje w sposób pośredni poprzez przeprowadzenie różnego rodzaju kampanii informacyjno-edukacyjnych, podnoszących świadomość ekologiczną już od wczesnych lat dzieciństwa. Na omawiany komponent nie będzie wpływało m.in. przeprowadzenie termomodernizacji określonych budynków, ponieważ realizacja tego działania będzie przebiegała w ramach istniejącej już infrastruktury, przez co nie przewiduje się żadnych dodatkowych wpływów na powierzchnię ziemi. Niemniej jednak zmniejszenie emisji zanieczyszczeń wpłynie pozytywnie także na powierzchnię ziemi, poprzez minimalizację przedostawania się zanieczyszczeń do gruntu.

Krajobraz

Przewiduje się, że większość zaplanowanych działań będzie miała pozytywny wpływ na krajobraz gminy. Poprawi się jej wizerunek i atrakcyjność, a przede wszystkim jakość przestrzeni publicznej. Zachowane zostaną dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy. Pozostałe działania, tj. montaż OZE czy oznakowanie miejsc o szczególnych wartościach, ze względu na swój charakter będą miały neutralny wpływ na jakość środowiska naturalnego. Realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane działania będą miały pozytywny, bezpośredni lub pośredni, wpływ na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Będzie to miało wpływ na inne komponenty środowiska naturalnego. Przyczyni się do poprawy jakości powietrza oraz stanu powierzchni ziemi. Tym samym nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców. Poprawi się także świadomość ekologiczna, co będzie skutkowało tym, iż ludzie będą dążyć do życia w zgodzie ze środowiskiem naturalnym. Ponadto przewidziane zadania są zgodnie z zaleceniami opracowania „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Wśród celów przewidziano m.in.: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, skuteczną adaptację do zmian klimatu na obszarach wiejskich, rozwój transportu w warunkach zmian klimatu, zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu czy kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Zaplanowane działania nie będą miały wpływu na warunki termiczne, anemometryczne i wilgotnościowe.

Klimat akustyczny

Zaplanowane działania w większości mają neutralny wpływ na klimat akustyczny gminy. Przewiduje się, że mogą wystąpić krótkotrwałe zakłócenia na etapie prac budowlanych związanych z termomodernizacją budynków czy montażem urządzeń

OZE. Jest to związane najczęściej z pracą maszyn i urządzeń oraz transportem niezbędnych materiałów. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Przewiduje się, że po zakończeniu prac powstałe wcześniej uciążliwości ustaną. Pozostałe, zaplanowane działania, ze względu na swój charakter, nie będą oddziaływały na klimat akustyczny.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych działań w ramach niniejszego obszaru priorytetowego będzie miała w większości pozytywny wpływ na zasoby naturalne gminy. Nastąpi poprawa stanu środowiska naturalnego, a tym samym warunków i jakości życia w gminie. W ramach planowanych działań nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Zaplanowane działania w większości będą miały neutralny wpływ na zabytki i dobra materialne. Ma to związek z charakterem zaplanowanych do realizacji zadań, które w większości są działaniami miękkimi. Zadania związane z ochroną środowiska naturalnego przyczynią się do wzrostu atrakcyjności gminy, a ich realizacja, w ramach analizowanego obszaru priorytetowego, przyczyni się także do poprawy komfortu życia mieszkańców. Zadania związane z termomodernizacją budynków są dodatkową korzyścią dla poszczególnych budynków, dzięki wizualnemu odnowieniu ich elewacji.

Wpływ działań zaplanowanych w ramach celów operacyjnych na obszary objęte ochroną przyrody

Znaczna część Gminy Wieleń znajduje się w zasięgu obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.). Należą do nich następujące obszary: mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Miały PLH300042, mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Bukówki PLH300046, mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004, mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046, specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015, specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB30003, specjalnej ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, rezerwat przyrody „Wilcze Błoto”, obszar chronionego krajobrazu „Puszcza nad Drawą”, obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, obszar chronionego krajobrazu „Puszcza Notecka”. Ponadto od południa Gmina Wieleń graniczy z obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty Torfowiska Rzezińskie PLH300019. Obszary te stanowią siedliska dla wielu chronionych gatunków flory i fauny. Możliwe jest, że część planowanych działań będzie realizowana na wskazanych obszarach, niemniej jednak wypracowane kierunki działań mają jedynie charakter koncepcyjny i są odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy. Znaczna większość została określona na zasadach ogólnych, bez wskazania konkretnego miejsca realizacji, przez co nie można jednoznacznie określić lokalizacji realizacji zadania. Duża część z kolei ma charakter działań miękkich, które mają neutralny wpływ na większość komponentów środowiska naturalnego.

Przewiduje się, że ewentualna realizacja zaplanowanych działań nie będzie stwarzała zagrożenia dla gatunków oraz obszarów objętych siecią Natura 2000, zarówno w trakcie trwania prac, jak również po ich zakończeniu, a także na etapie eksploatacji wytworzonego majątku przedsięwzięcia. Nie ma zagrożenia zniszczeniem siedlisk roślinności oraz negatywnego wpływu na rośliny, grzyby i zwierzęta się na terenie gminy, w tym gatunki i siedliska chronione. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony wyżej wskazanych obszarów, ich integralność i spójność sieci oraz różnorodność biologiczną. Mogą powstać jedynie czasowe zakłócenia spowodowane pracą maszyn i urządzeń, w przypadku prowadzenia prac remontowo-budowlanych. Zastosowane zostaną jednak wszelkie

środki ostrożności minimalizujące wspomniane zakłócenia. Warto jednak podkreślić, że wszelkie nieprawidłowości mogą powstać jedynie na etapie prowadzenia prac, a po ich zakończeniu wszelkie anomalie ustąpią. Podejmowane działania mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój społeczno-gospodarczy Miasta i Gminy Wieleń. Działania, realizowane przy zastosowaniu nowoczesnych technologii, nie będą miały bezpośredniego wpływu na obszary chronione. Inwestycje nie naruszą zatem przepisów wynikających z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.), które zabraniają podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływanie skumulowane będzie związane z jednoczesną realizacją kilku działań w jednakowym czasie, na terenach ze sobą sąsiadujących. Związane to może być z okresowym, krótkotrwałym zwiększeniem emisji zanieczyszczeń i hałasu, co będzie miało związek wyłącznie z prowadzonymi pracami budowlanymi. Należy jednak podkreślić, że przewidywane, skumulowane zakłócenia będą niewielkie, ograniczone do czasu trwania prac. Ustaną one po ich zakończeniu.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych, które wynikałyby z realizacji działań w ramach innych planów czy programów gminnych. Skumulowane pozytywne oddziaływanie może wywoływać realizacja kilku działań jednocześnie, przyczyniających się do poprawy jakości i warunków życia na terenie Gminy Wieleń.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Przeprowadzona analiza wskazuje, że planowane działania rozwojowe będą w większości neutralne dla poszczególnych komponentów środowiska, bądź też będą na nie oddziaływać w niewielkim stopniu. Wśród spodziewanych efektów wskazuje się na przewagę oddziaływań pozytywnych, które w ostateczności przyniosą wiele korzyści dla długofalowego rozwoju gminy. Przewiduje się, że część inwestycji może być rozpatrywana jako przedsięwzięcia mogące oddziaływać na środowisko, co będzie związane wyłącznie z prowadzeniem robót budowlanych, może wpływać na stan środowiska naturalnego jedynie na etapie ich realizacji. Ich realizacja nie przewiduje konsekwencji w postaci ryzyka dla zdrowia ludzi oraz zagrożeń dla środowiska naturalnego. W czasie realizacji projektów określonych w Strategii istnieje możliwość, że nastąpi miejscowy wzrost hałasu, zapylenia, emisji spalin, odpadów budowlanych. Jest to jednak proces krótkotrwały, ograniczony tylko i wyłącznie do czasu prowadzenia prac. Wszystkie wymienione wyżej zakłócenia są odwracalne. Na etapie użytkowania (po zakończeniu realizacji inwestycji) należy spodziewać się braku oddziaływania na środowisko przyrodnicze, a nawet zakłada się poprawę w stosunku do stanu sprzed realizacji. Zadania zaplanowane zostały z dużą dbałością o środowisko naturalne i nie zakłócą funkcji przyrodniczych obszarów chronionych znajdujących się na terenie gminy. Inwestycje nie tylko nie będą stanowiły zagrożenia, ale przyczynią się do poprawy stanu środowiska.

Efektem prac będzie zbudowana bądź zmodernizowana infrastruktura, wpływająca na poprawę jakości życia mieszkańców gminy, również ze względów ekologicznych (np. budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania całej gospodarki ściekowej w gminie, co pozwoli na zminimalizowanie ryzyka wystąpienia szkód dla środowiska i mieszkańców gminy, na terenie gdzie występują obszary cenne pod względem przyrodniczym).

Nie zidentyfikowano żadnego działania, które mogłoby długofalowo, niekorzystnie oddziaływać na środowisko naturalne.

„Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” jest dokumentem, sporządzonym w celu skoordynowania podejmowanych działań oraz ujednoczenia podejścia do rozwiązywania kluczowych problemów gminy. Ponadto jest to dokument o charakterze koncepcyjnym, a zawarte w nim kierunki działań są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców oraz gminy, zaakcentowane

podczas przeprowadzanych konsultacji społecznych. Wynikają ze zdiagnozowanych potrzeb, niemniej jednak realizacja większości działań będzie zasadniczo uzależniona od możliwości finansowych gminy. Zamieszczony w Strategii wykaz planowanych do realizacji inwestycji został przygotowany głównie ze względu na konieczność usystematyzowania kierunków rozwojowych i zadań inwestycyjnych gminy w latach 2015-2024 oraz w celu określenia możliwych zewnętrznych źródeł finansowania, a także łatwiejszego ich pozyskania. Jego przygotowanie było także koniecznością w określeniu najpilniejszych potrzeb gminy.

Przedmiotowy dokument zawiera także wykaz strategicznych inwestycji planowanych do realizacji w horyzoncie czasowym 2015-2024, jednak wskazane w tym wykazie inwestycje nie zawierają szczegółowych danych dotyczących ich zakresu (parametrów realizacji inwestycji), a większość z nich nie ma określonej lokalizacji. Zaznacza się, że realizacja inwestycji będzie przebiegała zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, którego głównym priorytetem jest traktowanie ochrony środowiska jako istotnego elementu gospodarowania.

2. ANALIZA ZAPLANOWANYCH INWESTYCJI

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Tabela 23. Ocena oddziaływania na środowiska inwestycji zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielień

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE												
1. Budowa, przebudowa, modernizacja dróg gminnych	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
2. Budowa, przebudowa ulic i miejsc parkingowych na terenie miasta	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
3. Modernizacja hydroforni przy ul. Międzyleskiej wraz z połączeniem sieci wodociągowej Wielenia Lewobrzeżnego i Prawobrzeżnego oraz budową wodociągu na ul. Piłskiej, Spółdzielczej i Al. Zamkowej	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	+
4. Budowa sieci wodociągowej dla wsi Mężyk, Hamrzysko, Biała, na odcinku Rosko-Gulcz i innych wraz z modernizacją i rozbudową ujęcia wody w Rosku (studnia i zbiornik zapasu)	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
5. Budowa sieci wodociągowej Dzierżążno Wielkie- Dębogóra wraz z modernizacją i rozbudową hydroforni w Dzierżążnie Wielkim	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
6. Wodociągowanie osad Potrzebowice, Łaski, Zawada, Bęglewo, Mniszek wraz z rozbudową i modernizacją stacji wodociągowej przy ul. Janka z Czarnkowa w Wieleniu	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
7. Kanalizowanie obszarów wiejskich poprzez budowę sieci kanalizacyjnych	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
8. Budowa kanalizacji sanitarnej na os. Międzyleskim, ul. Piłskiej, Spółdzielczej i Al. Zamkowej w Wieleniu	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
9. Budowa sieci kanalizacji deszczowej na ul. Sosnowej, Leśnej, Daszyńskiego, Traugutta, Wysockiego, Waryńskiego, 27 Stycznia w Wieleniu	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
10. Przebudowa kanalizacji deszczowej na ul. Czarnkowskiej w Wieleniu	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
11. Modernizacja przepompowni ścieków na ul. Jana Pawła II w Wieleniu oraz przy ul. Fabrycznej w Miatach	0	+	0	0	+/-	+/-	0	0	0	+/-	0	0
12. Wykonanie urządzeń podczyszczających na wylotach sieci kanalizacji deszczowej w Wieleniu ul. Jana Pawła II, w m. Rosko oraz Gulcz	0	+	0	0	+/-	+/-	0	0	0	+/-	0	0
13. Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich	0	+	0	0	+/-	+/-	0	0	0	+/-	0	0
14. Rekultywacja składowiska odpadów w Marianowie	0	+	0	0	+	+/-	+	+	0	+/-	0	0
15. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy	0	+	0	0	0	+	0	0	0	+/-	0	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
16. Budowa infrastruktury technicznej na terenach przewidzianych pod nową zabudowę	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0
PROJEKTY INFRASTRUKTURY REKREACYJNO-TURYSTYCZNO-KULTUROWEJ (W TYM ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ)												
17. Wytyczanie i znakowanie szlaków turystycznych w gminie	0	+	+/-	0	0	+	+	+	0	0	0	+
18. Remont i budowa chodników i ścieżek rowerowych- dróg alternatywnego transportu, budowa ścieżki pieszo- rowerowej na terenie gminy wzdłuż szlaku wodnego E 70	0	+	+/-	0	0	+	+	+	0	+/-	0	+
19. Zagospodarowanie nabrzeża Noteci w Wieleniu. Budowa przystani wodnej i bulwarów nadnoteckich	+/-	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
20. Zagospodarowanie terenów przy ul. Sportowej i Mężykowskiej w Wieleniu na cele rekreacyjno- wypoczynkowe oraz usługowe wraz z przebudową drogi	0	+	0	0	0	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
21. Zagospodarowanie miejsc wypoczynku na terenach nadwodnych na obszarze wsi Jaryń, Biała, Dzierżążno Wielkie, Miały, Wrzeszczyna m. Wielień	+/-	+	0	0	+/-	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
22. Renowacja obiektów zabytkowych i o znaczeniu historycznym dla Wielenia	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
23. Odrestaurowanie i renowacja obiektów kultury sakralnej	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
24. Remont i modernizacja wraz z adaptacją na Izbę Pamięci Wielęńskiej w budynku Ośrodka Kultury Strzelnica w Wieleniu	0	+	0	0	0	0	0	+	0	+/-	0	+
25. Rewitalizacja i renowacja Starego Miasta wraz z przebudową targowiska, miejsc handlowych i parkingowych	0	+	0	0	0	+/-	+/-	+	0	+/-	0	+
26. Poprawa ogólnodostępnej bazy rekreacyjno- sportowej	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
27. Budowa hali sportowej w Wieleniu	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	+
PROJEKTY ZWIĄZANE Z BUDOWĄ, PRZEBUDOWĄ, MODERNIZACJĄ I TERMOMODERNIZACJĄ BUDYNKÓW												
28. Modernizacja bazy oświatowej na terenie gminy	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
29. Modernizacja i remont obiektów podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy	0	+	0	0	0	0	+/-	0	0	+/-	0	+
30. Modernizacja i budowa sal wiejskich we wsiach: Wrzeszczyna, Kuźniczka, Dębogóra, Miały, Marianowo- Herbutowo	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	+
31. Stworzenie miejsc dziennego pobytu seniorów	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32. Rozwijanie budownictwa wielorodzinnego na terenie gminy	0	+	0	0	0	0	+/-	0	0	+/-	0	0
33. Budowa nowych obiektów przeznaczonych na cele handlowo-użytkowe i mieszkalne w Wieleniu	0	+	0	0	+/-	+/-	+/-	0	0	+/-	0	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	LUDZIE	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT (w tym MIKROKLIMAT)	KLIMAT AKUSTYCZNY	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
34. Renowacja, modernizacja i remonty budynków komunalnych	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
35. Odrestaurowanie i renowacja budynków komunalnych: Drawska 2 i 2a, Drawska 3, Drawska 9, Staszica 5, Chopina 7	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+
36. Utworzenie zasobu lokali socjalnych na terenie gminy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i innych z wykorzystaniem OZE	0	+	0	0	0	+	+	0	0	+/-	0	+
INNE												
38. Zwiększenie dostępności mieszkańców do e-usług na terenie gminy	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39. Zagospodarowanie terenów przy Zespole Szkół w Wieleniu wraz z przebudową istniejącego budynku na cele oświatowe, kulturalne i historyczne oraz uporządkowanie nieczynnego cmentarza przy ul. Dworcowej	0	+	0	0	0	0	+/-	+	0	+/-	0	+

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE

1. Budowa, przebudowa, modernizacja dróg gminnych
2. Budowa, przebudowa ulic i miejsc parkingowych na terenie miasta
3. Modernizacja hydroforni przy ul. Międzyzyleskiej wraz z połączeniem sieci wodociągowej Wielenia Lewobrzeżnego i Prawobrzeżnego oraz budową wodociągu na ul. Piłskiej, Spółdzielczej i Al. Zamkowej
4. Budowa sieci wodociągowej dla wsi Mężyk, Hamrzysko, Biała, na odcinku Rosko- Gulcz i innych wraz z modernizacją i rozbudową ujęcia wody w Rosku (studnia i zbiornik zapasu)
5. Budowa sieci wodociągowej Dzierżążno Wielkie - Dębogóra wraz z modernizacją i rozbudową hydroforni w Dzierżążnie Wielkim
6. Wodociągowanie osad Potrzebowice, Łaski, Zawada, Bęglewo, Mniszek wraz z rozbudową i modernizacją stacji wodociągowej przy ul. Janka z Czarnkowa w Wieleniu
7. Kanalizowanie obszarów wiejskich poprzez budowę sieci kanalizacyjnych
8. Budowa kanalizacji sanitarnej na os. Międzyzyleskim, ul. Piłskiej, Spółdzielczej i Al. Zamkowej w Wieleniu
9. Budowa sieci kanalizacji deszczowej na ul. Sosnowej, Leśnej, Daszyńskiego, Traugutta, Wysockiego, Waryńskiego, 27 Stycznia w Wieleniu
10. Przebudowa kanalizacji deszczowej na ul. Czarnkowskiej w Wieleniu
11. Modernizacja przepompowni ścieków na ul. Jana Pawła II w Wieleniu oraz przy ul. Fabrycznej w Miałach
12. Wykonanie urządzeń podczyszczających na wylotach sieci kanalizacji deszczowej w Wieleniu ul. Jana Pawła II, w m. Rosko oraz Gulcz
13. Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich
14. Rekultywacja składowiska odpadów w Marianowie
15. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy
16. Budowa infrastruktury technicznej na terenach przewidzianych pod nową zabudowę

Różnorodność biologiczna

Realizacja inwestycji o charakterze infrastrukturalnym w ramach Strategii nie przewiduje wpływu na bioróżnorodność. Przedsięwzięcia nie będą się przyczyniać do zmiany liczebności gatunków roślinnych i zwierzęcych. Nie przewidziano zarówno redukcji liczby gatunków, jak również nasadzeń, które przyczyniłyby się do jej wzrostu oraz niszczenia legowisk dziko występujących zwierząt czy dokonywania zmiany stosunków wodnych.

Podczas prowadzenia prac uwzględnione zostaną obszary objęte ochroną przyrody, a w szczególności typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny objęte ochroną. Wszelkie prace będą prowadzone z zachowaniem szczególnej ostrożności oraz zachowaniem zasad obowiązujących w ramach obszarów chronionych.

Po zakończeniu wszelkich prac podjęte zostaną zabiegi porządkujące i pielęgnacyjne. Istnieje możliwość wprowadzenia nowych nasadzeń drzewostanu i zieleni ozdobnej (proces sztuczny).

Ludzie

Zaplanowane zadania będą wpływały pozytywnie i długoterminowo na mieszkańców Gminy Wieleń. Inwestycje polegające na budowie i przebudowie infrastruktury drogowej przyczynią się do poprawy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie. Wpłyną one bezpośrednio na poprawę standardu życia mieszkańców, wzrostu atrakcyjności terenów inwestycyjnych, jak i całej gminy oraz poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych. Inwestycje dotyczące gospodarki wodno-ściekowej poprawią komfort życia mieszkańców, jednocześnie zmniejszając zagrożenie przedostawania się ścieków do środowiska.

Pomimo ewentualnych, krótkoterminowych, lokalnych uciążliwości na etapie prowadzonych inwestycji infrastrukturalnych, ich realizacja będzie mieć pozytywny wpływ na życie ludzi. Lepsza infrastruktura – zmodernizowana, rozbudowana – spowoduje poprawę warunków życia.

Zwierzęta

Planowane inwestycje nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na naturalne środowiska zlokalizowane na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny.

Znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, w tym obszarami specjalnej ochrony ptaków. Występuje także wiele gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W związku z powyższym przy prowadzeniu wszelkich działań inwestycyjnych uwzględnione zostaną sezony lęgowe ptaków czy okresy godowe innych gatunków zwierząt.

Rośliny

Inwestycje będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach realizacji inwestycji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Znaczna część gminy pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, tak więc podczas prowadzenia wszelkich prac uwzględnione zostaną miejsca występowania chronionych gatunków roślin, jak również grzybów.

Możliwe, że realizacja inwestycji będzie wymagała uporządkowania czy wykarczowania niewielkich fragmentów roślinności, jednak zostaną uwzględnione wszelkie zasady ochrony obszarów cennych przyrodniczo. Dotyczy to w głównej mierze roślinności przydrożnej, która mogłaby negatywnie oddziaływać na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Ponadto po zakończeniu realizacji inwestycji podjęte zostaną prace pielęgnacyjne i porządkowe.

Woda

Zaplanowane inwestycje w większości będą miały pozytywny lub negatywny wpływ na jakość wód, w tym na jednolite części wód. Część będzie miała charakter neutralny. Dotyczą one przede wszystkim zagadnień związanych z gospodarką wodno-ściekową. Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej czy modernizacja już istniejącej zapobiegnie niekontrolowanemu odprowadzaniu ścieków. Podniesie się komfort życia mieszkańców gminy oraz ograniczone zostanie odprowadzanie zanieczyszczeń do wód gruntowych. Wyszczególnione zostały także inwestycje polegające na budowie lub modernizacji dróg gminnych oraz rozbudowy infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Niewątpliwym jest, że wszelkie inwestycje związane z infrastrukturą drogową bądź przesyłową stanowią zagrożenie dla wód na etapie prowadzenia prac budowlanych. Ma to związek z koniecznością wykopów, uzbrajania terenów, co wywołuje zagrożenie skażenia wód metalami ciężkimi lub też węglowodorami ropopochodnymi. Mogą powstać zakłócenia przepływu wód gruntowych podczas wykonywania robót ziemnych. Krótkotrwała, lokalna zmiana warunków wodnych nie będzie miała wpływu na jakość wód podziemnych. Spodziewanym efektem jest jednak

poprawa jakości wód – w związku z inwestycjami obejmującymi gospodarkę wodno-ściekową, jak również poprawy stanu w przypadku innych komponentów środowiska naturalnego, m.in. powietrza – zmniejszenie emisji spalin. Ponadto przy zachowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa oraz przy właściwej organizacji pracy negatywne oddziaływanie na środowisko wodne będzie mało prawdopodobne.

Nadrzędnym celem rekultywacji składowiska odpadów jest jego zabezpieczenie przed szkodliwym oddziaływaniem na wody powierzchniowe i podziemne. Realizacja tej inwestycji będzie miała zatem pozytywny wpływ na analizowany komponent środowiska.

Zakłada się, że zaplanowane inwestycje nie wpłyną na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Powietrze

Planowane inwestycje w większości będą miały pozytywny lub negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Przewiduje się, że pozytywny wpływ na stan powietrza mogłaby mieć inwestycja związana z rozbudową i modernizacją sieci oświetlenia ulicznego, szczególnie jeśli miałoby to być oświetlenie energooszczędne, co wpłynęłoby na bardziej efektywne wykorzystanie energii elektrycznej, a tym samym ograniczenie emisji. Na ograniczenie emisji spalin wpłynie także realizacja zadania związanego z modernizacją dróg – podniesienie stanu technicznego ich nawierzchni. Inwestycja związana z rekultywacją składowiska odpadów ma na celu jego zabezpieczenie przed szkodliwym oddziaływaniem, m.in. na powietrze, co stanowi oddziaływanie pozytywne. Jednak praca sprzętu podczas modernizacji dróg czy rekultywacji składowiska może wywoływać czasowe, lokalne skutki negatywne (omówiona dalej).

Na etapie prac związanych z rozbudową sieci infrastruktury technicznej, budową i modernizacją lokalnych dróg oraz rekultywacją składowiska odpadów wszelkie powstałe zanieczyszczenia powietrza będą związane jedynie z pracą sprzętu budowlano-montażowego i środków transportu, szczególnie o napędzie spalinowym. Powstanie także emisja pyłów, na skutek prowadzenia prac ziemnych i ruchu pojazdów po terenach nieutwardzonych. Wszelkie uciążliwości będą ograniczały się

wyłącznie do etapu prowadzonych prac, dlatego nie będą powodować znacznych uciążliwości i kumulacji w środowisku. Istnieje także zagrożenie większego zapylenia atmosfery w przypadku prowadzenia prac w okresie suszy. Po zakończeniu realizacji wspomnianych inwestycji oddziaływanie na powietrze atmosferyczne będzie przede wszystkim neutralne.

Powierzchnia ziemi

Realizacja poszczególnych inwestycji może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Prace związane z realizacją poszczególnych inwestycji mogą spowodować lokalne i czasowe zmiany powierzchni ziemi, ograniczone do okresu trwania prac. Może dojść także do zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami niebezpiecznymi, jednak to zagrożenie jest realne jedynie w przypadku niewłaściwego prowadzenia prac budowlanych czy też zdarzeń drogowych z udziałem samochodów zajmujących się transportem wspomnianych substancji. Należy jednak założyć, że po zakończeniu prac wszelkie niedogodności zostaną usunięte. Inwestycje mogące wywoływać czasowe, negatywne skutki, związane w głównej mierze z budową, przebudową czy modernizacją infrastruktury technicznej na terenie Miasta i Gminy Wieleń. Po zakończeniu prac powierzchnia zostanie odtworzona do stanu sprzed realizacji inwestycji. Docelowo realizacja inwestycji z analizowanej grupy ma wpływać na poprawę stanu czystości gleb na skutek zmniejszenia emisji zanieczyszczeń i minimalizację powstania zagrożeń poważnymi awariami sieci przesyłowych. Nie przewiduje się także powstania negatywnych oddziaływań wtórnych w związku z realizacją przedmiotowych inwestycji.

Rekultywacja składowiska odpadów polega na przywracaniu lub nadawaniu nowych wartości użytkowych gruntom, poprawianiu właściwości fizycznych i chemicznych, odtwarzaniu gleb, uregulowaniu stosunków wodnych oraz podjęciu zabiegów mających na celu optymalne zagospodarowanie danego obszaru. Przewiduje się, że inwestycja tego typu na terenie Gminy Wieleń będzie odznaczała się pozytywnym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

Inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej i okołodrogowej będą miały pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na krajobraz miasta i gminy. Poprawi się atrakcyjność i wizerunek obszaru. Przebudowa dróg i chodników przyczyni się do poprawy jakości przestrzeni publicznej, ogólnodostępnej, a także do wzrostu atrakcyjności całej gminy. Zachowane zostaną jednak dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy. Rekultywacja składowiska to z kolei przywrócenie temu terenowi wartości użytkowych, prowadząca do optymalnego zagospodarowania określonego terenu (co wiąże się także z oddziaływaniem pozytywnym na krajobraz gminy). Pozostałe inwestycje będą miały neutralny wpływ na środowisko naturalne. Znaczna część inwestycji dotyczy obiektów umieszczonych pod powierzchnią ziemi, a wszelkie powstałe w związku z tym niegodności zostaną natychmiastowo usunięte, nie powodując zmian w krajobrazie. Teren, na którym dana inwestycja będzie realizowana zostanie uporządkowany.

Krajobraz jest ważnym komponentem otoczenia ludzi. Przewiduje się więc, że realizacja zaplanowanych inwestycji nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane inwestycje nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Nie będą wpływały na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru. Zakładane zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, w przypadku części planowanych inwestycji, będzie miało pośredni, pozytywny wpływ na klimat.

Klimat akustyczny

Zaplanowane działania mogą mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na klimat akustyczny gminy. Przewiduje się, że mogą wystąpić krótkotrwałe zakłócenia na etapie prac budowlanych, związane najczęściej z pracą maszyn i urządzeń (sprzęt

ciężki, tj. np. koparki, ładowarki czy wybrane narzędzia specjalistyczne) oraz transportem niezbędnych materiałów budowlanych. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Przewiduje się, że po zakończeniu prac powstałe wcześniej uciążliwości ustaną. Ponadto po zakończeniu realizacji inwestycji, to jest na etapie eksploatacji, funkcjonowanie wytworzonej infrastruktury nie będzie związane z emisją hałasu. Możliwe jest, że niewielkie emisje hałasu mogą wywoływać pompy w przepompowniach, jednak zakłada się, że będą one zabudowane i nie będą stanowiły żadnych uciążliwości.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych inwestycji w większości będzie miała naturalny wpływ na zasoby naturalne gminy. Pozytywny wpływ na środowisko będzie miała rekultywacja składowiska odpadów w Marianowie. Ostatecznie realizacja tego przedsięwzięcia pozytywnie wpłynie na pozostałe komponenty środowiska naturalnego. Działanie to zakłada poprawę warunków glebowych, stosunków wodnych i właściwego zagospodarowania wskazanego terenu. Zakłada się, że pozostałe inwestycje będą miały oddziaływanie neutralne, co jest spowodowane faktem, iż nie planuje się wytworzenia infrastruktury mogącej wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Inwestycje będące przedmiotem analizy będą miały neutralny lub pozytywny wpływ na zabytki oraz dobra materialne miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć przyczyni się do poprawy atrakcyjności obszaru. Poprzez inwestycje infrastrukturalne dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, sieci drogowej czy innych, podobnych zadań zwiększy się komfort życia mieszkańców.

Budowa i przebudowa układu komunikacyjnego, a także budowa brakującej infrastruktury technicznej wpłynie na poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej i przyczyni się do wzrostu atrakcyjności terenów Gminy Wieleń oraz do wzrostu wartości nieruchomości. Nie przewiduje się jednak, aby realizacja jakiegokolwiek inwestycji z analizowanej grupy w bezpośredni sposób wpływała na stan zabytków czy dóbr materialnych.

PROJEKTY INFRASTRUKTURY REKREACYJNO-TURYSTYCZNO-KULTUROWEJ (W TYM ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ)

1. Wytyczanie i znakowanie szlaków turystycznych w gminie
2. Remont i budowa chodników i ścieżek rowerowych- dróg alternatywnego transportu, budowa ścieżki pieszo- rowerowej na terenie gminy wzdłuż szlaku wodnego E 70
3. Zagospodarowanie nabrzeża Noteci w Wieleniu. Budowa przystani wodnej i bulwarów nadnoteckich
4. Zagospodarowanie terenów przy ul. Sportowej i Mężykowskiej w Wieleniu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz usługowe wraz z przebudową drogi
5. Zagospodarowanie miejsc wypoczynku na terenach nadwodnych na obszarze wsi Jaryń, Biała, Dzierżążno Wielkie, Miały, Wrzeszczyna m. Wielień
6. Renowacja obiektów zabytkowych i o znaczeniu historycznym dla Wielenia
7. Odrestaurowanie i renowacja obiektów kultury sakralnej
8. Remont i modernizacja wraz z adaptacją na Izbę Pamięci Wieleńskiej w budynku Ośrodka Kultury Strzelnica w Wieleniu
9. Rewitalizacja i renowacja Starego Miasta wraz z przebudową targowiska, miejsc handlowych i parkingowych
10. Poprawa ogólnodostępnej bazy rekreacyjno- sportowej
11. Budowa hali sportowej w Wieleniu

Różnorodność biologiczna

Planowane inwestycje będą miały w większości neutralny wpływ na różnorodność biologiczną. Przedsięwzięcia nie będą się przyczyniać do zmiany liczebności gatunków roślinnych i zwierzęcych. Nie przewidziano zarówno redukcji liczby gatunków, jak również nasadzeń, które przyczyniłyby się do jej wzrostu. Ponadto w obrębie Miasta Wielień (gdzie planowane są inwestycje o charakterze rewitalizacyjnym) bioróżnorodność środowiska ma specyficzny charakter. Na terenie miasta dominują obszary zabudowane, z niewielkimi powierzchniami zieleni urządzonej lub synantropijnej. Świat zwierząt reprezentowany jest przez gatunki, które przystosowały się do życia w środowisku przekształconym przez człowieka. Planowane zadania nie wpłyną w sposób zauważalny na różnorodność biologiczną.

Spośród zaplanowanych inwestycji (w grupie projektów infrastruktury rekreacyjno-turystyczno-kulturowej) potencjalnie największy wpływ na bioróżnorodność i stan środowiska przyrodniczego mogą mieć wszelkie zadania zaplanowane w obrębie rzeki lub zbiorników wodnych. Na bioróżnorodność wpływ może mieć zagospodarowanie terenów nad Notecią, budowa przystani i bulwarów nadnoteckich czy zagospodarowanie miejsc wypoczynku na terenach nadwodnych. Przewiduje się, że ich realizacja będzie miała wpływ krótkotrwały, na etapie realizacji inwestycji. W przypadku realizacji inwestycji na terenach niezagospodarowanych

istnieje zagrożenie ograniczenia powierzchni biologicznej, pogorszenia stanu biotopów na skutek zmiany stosunków wodnych, zmiany w szacie roślinnej czy zwiększoną antropopresję z związku z przewidywanym rozwojem turystyki. Uwzględniony zostanie jednak fakt, że znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, na których występują ważne typy siedlisk przyrodniczych (z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej). Możliwe jest, że inwestycje tego typu będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Ludzie

Zaplanowane inwestycje będą wpływały pozytywnie i długoterminowo na mieszkańców Gminy Wieleń. Przyczyni się to do podniesienia poziomu kapitału społecznego poprzez poprawę warunków ich życia. Inwestycje związane z wykorzystaniem potencjału walorów turystycznych gminy przyczynią się do wzrostu jej atrakcyjności, ale także do poprawy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie. Przedsięwzięcia wpłyną bezpośrednio i długotrwale na poprawę standardu życia mieszkańców, wzrost atrakcyjności gminy oraz poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej. Na poprawę stanu aktualnego wpłyną inwestycje rewitalizacyjne, które planowane są do realizacji w obrębie Starego Miasta i przyczynią się do wyprowadzenia z sytuacji kryzysowej obszarów dysfunkcyjnych. Zwiększy się także dostępność do obiektów sportowo-rekreacyjnych w związku z poprawą stanu bazy istniejącej oraz budową nowych obiektów. Powstaną także nowe możliwości do aktywnego spędzania wolnego czasu. Realizacja wskazanych inwestycji nie tylko wzmocni atrakcyjność Gminy Wieleń jako miejsca do zamieszkania oraz aktywnego odpoczynku, ale także podniesie jakość życia mieszkańców.

Zwierzęta

Planowane inwestycje w większości nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na naturalne

środowiska zlokalizowane na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania, ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny.

Znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, w tym obszarami specjalnej ochrony ptaków. Występuje także wiele gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W związku z powyższym przy prowadzeniu wszelkich działań inwestycyjnych uwzględnione zostaną sezony lęgowe ptaków czy okresy godowe innych gatunków zwierząt.

Przewiduje się, że negatywny wpływ na świat zwierzęcy może mieć wytyczenie nowych szlaków turystycznych czy budowa ścieżek rowerowych. Z jednej strony uzupełnienie terenów we wspomniane elementy przyniesie oddziaływanie pozytywne, ze względu stworzenie możliwości aktywnego spędzania czasu przy wykorzystaniu alternatywnych form transportu. Ma to istotne znaczenie w aspekcie ograniczenia niskiej emisji. Z drugiej strony wzrośnie liczba osób odwiedzających obszary cenne przyrodniczo, co powodować może skutki negatywne, związane np. z płoszeniem zwierzyny przy szlakach czy ścieżkach (zagrożenie mogące wystąpić na etapie eksploatacji utworzonej infrastruktury). Zakłada się zatem wzmocnienie działań informacyjnych, związanych z odpowiednim oznakowaniem utworzonej infrastruktury w celu minimalizowania potencjalnego zagrożenia.

Rośliny

Inwestycje będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach ich realizacji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Znaczna część gminy pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody tak więc podczas prowadzenia wszelkich prac uwzględnione zostaną miejsca występowania chronionych gatunków roślin i grzybów. Możliwe, że realizacja inwestycji będzie wymagała uporządkowania czy wykarczowania niewielkich fragmentów roślinności, jednak zostaną uwzględnione wszelkie zasady ochrony obszarów cennych przyrodniczo. Ponadto po zakończeniu realizacji inwestycji podjęte zostaną prace pielęgnacyjne i porządkowe. Warto zaznaczyć, że część zaplanowanych inwestycji będzie realizowana na terenie Miasta

Wieleń, które jest zurbanizowane, a występująca tam roślinność przystosowała się do życia w takich warunkach.

Woda

Zaplanowane inwestycje w większości będą miały neutralny wpływ na jakość wód, w tym na jednolite części wód, ponieważ nie oddziałują na aspekt wodny. Dotyczą one przede wszystkim zagadnień związanych z wykorzystaniem potencjału Gminy Wieleń do rozwoju funkcji turystycznej. Wpływ na jakość wód mogą mieć działania zaplanowane w obrębie rzeki albo zbiorników wodnych. Przewiduje się, że oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Wywołują one także zagrożenie powstawania oddziaływań wtórnych po zakończeniu realizacji inwestycji, co może być spowodowane zakładanym wzrostem ruchu turystycznego. Atrakcyjne warunki rekreacyjno-wypoczynkowe będą zachęcały do pobytu na terenie Gminy Wieleń i odpoczynku nad wodą. Możliwe jest, że inwestycje tego typu będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Niemniej jednak nie będą one wpływać na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Ponadto zadania zaplanowane w obrębie rzeki nie będą uniemożliwiały czy utrudniały dostępu do wody ludziom i dziko występującym zwierzętom.

Dodatkowo zadania infrastrukturalne, w tym przypadku budowa nowej hali sportowej, stanowią zagrożenie dla wód na etapie prowadzenia prac budowlanych. Ma to związek z koniecznością wykopów, m.in. pod fundamenty czy uzbrojenia terenu inwestycji. Mogą powstać zakłócenia przepływu wód gruntowych podczas wykonywania robót ziemnych. Krótkotrwała, lokalna zmiana warunków wodnych nie będzie miała wpływu na jakość wód podziemnych.

Powietrze

Planowane inwestycje w większości będą miały neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego, ponieważ znaczna część prac będzie prowadzona w obrębie istniejących już obiektów, niewymagające wykorzystania ciężkiego, specjalistycznego

sprzętu. Przewiduje się także oddziaływania pozytywne i częściowo negatywne, mające związek wyłącznie z prowadzonymi pracami budowlanymi. Zakłada się, że pozytywny wpływ na stan powietrza mogą mieć inwestycje związane z rozbudową szlaków turystycznych czy utworzeniem ścieżek rowerowych. Ma to ścisły związek z ograniczeniem niskiej emisji (ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną) poprzez rozwój alternatywnych form transportu.

Na etapie prac związanych z budową hali sportowej czy rewitalizacją Starego Miasta, jak również z zagospodarowaniem terenów pod nowe funkcje oraz budową bulwarów nadnoteckich i przystani wodnej mogą powstać zanieczyszczenia powietrza związane jedynie z pracą sprzętu budowlano-montażowego i środków transportu, szczególnie o napędzie spalinowym. Powstanie także emisja pyłów, na skutek prowadzenia prac ziemnych. Wszelkie uciążliwości będą ograniczały się wyłącznie do etapu prowadzonych prac, dlatego nie będą powodować znacznych uciążliwości i kumulacji w środowisku. Po zakończeniu realizacji wspomnianych inwestycji oddziaływanie na powietrze atmosferyczne będzie przede wszystkim neutralne.

Powierzchnia ziemi

Realizacja poszczególnych inwestycji może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Prace związane z realizacją inwestycji mogą spowodować lokalne i czasowe zmiany powierzchni ziemi, ograniczone do okresu trwania prac. Może dojść także do zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami niebezpiecznymi, jednak to zagrożenie jest realne jedynie w przypadku niewłaściwego prowadzenia prac budowlanych czy też zdarzeń drogowych z udziałem samochodów zajmujących się transportem wspomnianych substancji. Należy jednak założyć, że po zakończeniu prac wszelkie niedogodności zostaną usunięte. Inwestycje mogące wywoływać czasowe, negatywne skutki związane są w głównej mierze z budową, przebudową czy modernizacją różnego rodzaju obiektów oraz zagospodarowaniem nowych terenów na terenie Miasta i Gminy Wieliń.

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi będzie miało wyznaczenie nowych szlaków turystycznych czy ścieżek rowerowych, ponieważ poprzez ograniczenie niskiej emisji zmniejszy się także ilość zanieczyszczeń przedostających się do gruntu.

Krajobraz

Przewiduje się, że inwestycje przewidziane w obrębie Noteci oraz innych zbiorników wodnych, rozbudowa szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych, działania rewitalizacyjne czy budowa nowych obiektów sportowych oddziaływać będą pozytywnie na krajobraz Miasta i Gminy Wieleń. Poprawi się wizerunek i atrakcyjność, a przede wszystkim jakość przestrzeni publicznej. Zwiększy się także potencjał turystyczny gminy. Znacznie poprawi się krajobraz miasta, które zdecydowanie zyska na wartości. Niemniej jednak zachowane zostaną dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy. Wszelkie możliwe zmiany wpływające negatywnie na krajobraz będą systematycznie likwidowane, a tereny, na których będzie przeprowadzana inwestycja zostaną uporządkowane. Budynek hali sportowej zostanie natomiast wkomponowany w istniejącą zabudowę Miasta Wieleń. Nie powstaną zatem zakłócenia, które w sposób istotny, długotrwały i negatywny mogłyby wpłynąć na stan krajobrazu.

Krajobraz jest ważnym komponentem otoczenia ludzi. Przewiduje się więc, że realizacja zaplanowanych inwestycji nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane inwestycje nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Nie będą wpływały na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Klimat akustyczny

Zaplanowane działania będą miały pozytywny lub negatywny wpływ na klimat akustyczny gminy. Przewiduje się, że mogą wystąpić krótkotrwałe zakłócenia na etapie prac budowlanych, remontowych czy polegających na zagospodarowaniu terenów. Jest to związane najczęściej z pracą maszyn i urządzeń oraz transportem niezbędnych

materiałów budowlanych. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Przewiduje się, że po zakończeniu prac powstałe wcześniej uciążliwości ustaną. Po zakończeniu realizacji inwestycji, to jest na etapie eksploatacji, funkcjonowanie wytworzonej infrastruktury nie będzie związane z emisją hałasu.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych inwestycji będzie miała naturalny wpływ na zasoby naturalne gminy. Nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Inwestycje będące przedmiotem analizy będą miały pozytywny, bezpośredni, długotrwały wpływ na zabytki oraz dobra materialne miasta i gminy. Dużo zyska ich otoczenie, w połączeniu stanowiąc będą o atrakcyjności Gminy Wieleń. Zwiększy się komfort życia mieszkańców. Nastąpi poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej i wzrost atrakcyjności i rozpoznawalności gminy. Rewitalizacja Starego Miasta, zabytków oraz przywrócenie funkcji użytkowych terenom zdegradowanym wpłyną na poprawę jakości i estetyki najważniejszych obiektów, jak i kluczowych obszarów na terenie gminy.

PROJEKTY ZWIĄZANE Z BUDOWĄ, PRZEBUDOWĄ, MODERNIZACJĄ I TERMOMODERNIZACJĄ BUDYNKÓW

1. Modernizacja bazy oświatowej na terenie gminy
2. Modernizacja i remont obiektów podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy
3. Modernizacja i budowa sal wiejskich we wsiach: Wrzeszczyna, Kuźniczka, Dębogóra, Miały, Marianowo- Herbutowo
4. Stworzenie miejsc dziennego pobytu seniorów
5. Rozwijanie budownictwa wielorodzinnego na terenie gminy
6. Budowa nowych obiektów przeznaczonych na cele handlowo-użytkowe i mieszkalne w Wieleniu
7. Renowacja, modernizacja i remonty budynków komunalnych
8. Odrestaurowanie i renowacja budynków komunalnych: Drawska 2 i 2a, Drawska 3, Drawska 9, Staszica 5, Chopina 7
9. Utworzenie zasobu lokali socjalnych na terenie gminy
10. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i innych z wykorzystaniem OZE

Różnorodność biologiczna

Planowane inwestycje będą miały neutralny wpływ na różnorodność biologiczną. Przedsięwzięcia nie będą się przyczyniać do zmiany liczebności gatunków roślinnych i zwierzęcych. Nie przewidziano zarówno redukcji liczby gatunków, jak również nasadzeń, które przyczyniłyby się do jej wzrostu, niszczenia legowisk dziko występujących zwierząt czy dokonywania zmiany stosunków wodnych.

Podczas prowadzenia prac uwzględnione zostaną obszary objęte ochroną przyrody, a w szczególności typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny objęte ochroną. Wszelkie prace będą prowadzone z zachowaniem szczególnej ostrożności oraz zachowaniem zasad obowiązujących w ramach obszarów chronionych.

Ludzie

Zaplanowane inwestycje będą wpływały pozytywnie i długoterminowo na mieszkańców Gminy Wieleń. Przyczyni się to do podniesienia poziomu kapitału społecznego poprzez poprawę warunków życia. Zmodernizowane zostaną placówki oświatowe, jak również obiekty opieki zdrowotnej. Ponadto przeprowadzone zostaną remonty wielu innych budynków na terenie gminy, w tym także budynków komunalnych.

Pomimo niewielkich uciążliwości, które mogą powstać na etapie realizacji części inwestycji, będą one miały pozytywne oddziaływanie na życie ludzi. Zmodernizowana infrastruktura wpłynie na poprawę warunków życia, a mniejsza emisja zanieczyszczeń (w związku z planowaną termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej) spowoduje mniej zachorowań spowodowanych złym stanem powietrza.

Zwierzęta

Planowane inwestycje nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter, nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na naturalne środowiska

zlokalizowane na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny.

Znaczna część powierzchni Gminy Wieleń pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, w tym obszarami specjalnej ochrony ptaków. Występuje tu także wiele gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W związku z planowaną termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej czy pracami remontowymi innych obiektów, przed rozpoczęciem prac przeprowadzona zostanie inwentaryzacja tych budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W przypadku stwierdzenia występowania chronionych gatunków, przy prowadzeniu wszelkich działań inwestycyjnych uwzględnione zostaną ich okresy lęgowe i rozrodcze. Ponadto przed rozpoczęciem termomodernizacji budynków wymagane będzie przeprowadzenie ekspertyzy ornitologicznej.

Rośliny

Inwestycje będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach realizacji inwestycji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Znaczna część gminy pokryta jest obszarami objętymi ochroną przyrody, tak więc podczas prowadzenia wszelkich prac uwzględnione zostaną miejsca występowania chronionych gatunków roślin. Po zakończeniu realizacji inwestycji podjęte zostaną prace pielęgnacyjne i porządkowe.

Woda

Zaplanowane inwestycje będą miały w większości neutralny wpływ na jakość wód, w tym na jednolite części wód. Planowane inwestycje nie oddziałują na aspekt wodny. Dotyczą one przede wszystkim zagadnień ukierunkowanych na remonty i modernizację istniejących już obiektów na terenie gminy. Nie będą one wpływać na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Ponadto zadania zaplanowane w obrębie rzeki nie będą uniemożliwiały czy utrudniały dostępu do wody ludziom i dziko występującym zwierzętom.

Oddziaływanie pozytywne lub negatywne może wywołać realizacja takich inwestycji jak budowa sal wiejskich czy budowa nowych obiektów przeznaczonych na cele handlowo-użytkowe i mieszkalne na terenie gminy. Możliwe oddziaływanie negatywne ograniczać się będzie wyłącznie do czasu realizacji wskazanych inwestycji - będzie krótkotrwałe, lokalne. Podczas budowy nowych obiektów realnym, lecz chwilowym zagrożeniem jest konieczność wykonania wykopów, m.in. pod fundamenty. Mogą powstać zakłócenia przepływu wód gruntowych podczas wykonywania robót ziemnych. Krótkotrwała, lokalna zmiana warunków wodnych nie będzie miała wpływu na jakość wód podziemnych.

Powietrze

Planowane inwestycje w większości będą miały neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. W przypadku trzech wyszczególnionych inwestycji spodziewane jest oddziaływanie pozytywne lub negatywne. Przewiduje się, że pozytywny wpływ na stan powietrza będzie miała inwestycja polegająca na termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej i innych z wykorzystaniem OZE. Ma to ścisły związek z ograniczeniem niskiej emisji (ukierunkowanie na gospodarkę niskoemisyjną). Po zakończeniu realizacji zaplanowanych inwestycji przewiduje się poprawę jakości powietrza. Możliwe oddziaływanie negatywne będzie występowało jedynie na etapie prowadzenia prac budowlanych, spowodowane pracą maszyn, urządzeń i ruchem samochodów transportowych. Będzie ono miało wyłącznie charakter lokalny i ograniczony do dość krótkiego okresu.

Powierzchnia ziemi

Realizacja poszczególnych inwestycji może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Prace związane z realizacją inwestycji mogą spowodować lokalne i czasowe zmiany powierzchni ziemi, ograniczone do okresu trwania prac. Może dojść także do zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami niebezpiecznymi, jednak to zagrożenie jest realne jedynie w przypadku niewłaściwego prowadzenia prac budowlanych czy też zdarzeń drogowych z udziałem samochodów zajmujących się

transportem wspomnianych substancji. Należy jednak założyć, że po zakończeniu prac wszelkie niedogodności zostaną usunięte. Inwestycje mogące wywoływać czasowe, negatywne skutki związane są w głównej mierze z pracami remontowo-modernizacyjnymi na terenie Miasta i Gminy Wieleń.

Pozytywnym oddziaływaniem odznaczać się będzie inwestycja polegająca na termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i innych obiektów z wykorzystaniem OZE. Docelowo, jej realizacja wpłynie na poprawę stanu czystości gleb w związku ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń.

Krajobraz

Realizacja poszczególnych inwestycji może spowodować pozytywne lub neutralne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Poprawi się jej wizerunek i atrakcyjność, a przede wszystkim jakość przestrzeni publicznej, głównie za sprawą remontów i modernizacji budynków na terenie gminy. Zachowane zostaną jednak dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy, a nowo wybudowane obiekty zostaną wkomponowane w istniejącą już zabudowę. Przewiduje się też, że realizacja zaplanowanych inwestycji nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane inwestycje nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Nie będą wpływały na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru. Zakładane zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, w przypadku ostatniej z wyszczególnionych inwestycji, będzie miało pośredni, pozytywny wpływ na klimat, niemniej jednak zadanie to ma duże znaczenie w skali lokalnej.

Klimat akustyczny

Zaplanowane działania mogą mieć zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na klimat akustyczny gminy. Przewiduje się, że mogą wystąpić krótkotrwałe zakłócenia na etapie prac budowlanych, remontowych, renowacyjnych czy modernizacyjnych. Jest to związane najczęściej z pracą maszyn i urządzeń oraz transportem niezbędnych materiałów. Możliwe oddziaływanie będzie krótkotrwałe i ograniczone wyłącznie do etapu realizacji działania. Przewiduje się, że po zakończeniu prac powstałe wcześniej uciążliwości ustaną. Ponadto po zakończeniu realizacji inwestycji, to jest na etapie eksploatacji, funkcjonowanie wytworzonej infrastruktury nie będzie związane z emisją hałasu.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych inwestycji będzie miała naturalny wpływ na zasoby naturalne gminy. Nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Inwestycje będące przedmiotem analizy będą miały w większości pozytywny wpływ na zabytki oraz dobra materialne miasta i gminy. Dużo zyska ich otoczenie, a w połączeniu stanowiąc będą o atrakcyjności Gminy Wieleń. Zwiększy się komfort życia mieszkańców. Nastąpi poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej, efektywności energetycznej budynków, warunków mieszkaniowych, dostępności i atrakcyjności ważnych dla mieszkańców instytucji.

INNE PROJEKTY

1. Zwiększenie dostępności mieszkańców do e-usług na terenie gminy
2. Zagospodarowanie terenów przy Zespole Szkół w Wieleniu wraz z przebudową istniejącego budynku na cele oświatowe, kulturalne i historyczne oraz uporządkowanie nieczynnego cmentarza przy ul. Dworcowej

Różnorodność biologiczna

Planowane inwestycje będą miały neutralny wpływ na różnorodność biologiczną. Przedsięwzięcia nie będą się przyczyniać do zmiany liczebności gatunków roślinnych i zwierzęcych. Nie przewidziano zarówno redukcji liczby gatunków, jak również nasadzeń, które przyczyniłyby się do jej wzrostu. Ponadto pierwsza z wyszczególnionych inwestycji nie będzie miała wpływu na żaden z komponentów środowiska naturalnego (za wyjątkiem ludzi), a druga planowana jest do realizacji w obrębie Miasta Wielień. Bioróżnorodność środowiska ma tam specyficzny charakter. Na terenie miasta dominują obszary zabudowane, z niewielkimi powierzchniami zieleni urządzonej lub synantropijnej. Świat zwierząt reprezentowany jest przez gatunki, które przystosowały się do życia w środowisku przekształconym przez człowieka.

Ludzie

Zaplanowane inwestycje będą wpływały pozytywnie i długoterminowo na mieszkańców Gminy Wielień. Przyczyni się to do podniesienia poziomu kapitału społecznego poprzez m.in. zwiększenie dostępności do e-usług. Uporządkowana zostanie także przestrzeń przy Zespole Szkół i cmentarz na terenie miasta.

Zwierzęta

Planowane inwestycje nie będą miały negatywnego wpływu na warunki bytowania gatunków zwierząt tu występujących, ani zauważalnego wpływu na stan i perspektywy miejscowych populacji. Analizowane zadania, z uwagi na ich charakter nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych, a także na naturalne środowiska zlokalizowane na obszarze miasta i gminy. Realizacja przedsięwzięć nie zakłóci gniazdowania ani migracji ptaków oraz pozostałych gatunków fauny.

Rośliny

Inwestycje będą miały neutralny wpływ na roślinność. W ramach realizacji inwestycji nie przewiduje się degradacji terenów zielonych. Nie ma zagrożenia wycinką drzew czy zniszczeniem siedlisk roślinności chronionej. Przed rozpoczęciem prac związanych z zagospodarowaniem terenu przy szkole, jak również nieczynnego cmentarza zostanie zwrócona uwaga na występowanie ważnych gatunków świata roślinnego.

Woda

Zaplanowane inwestycje będą miały neutralny wpływ na jakość wód, w tym na jednolite części wód. Planowane zadania nie oddziałują na aspekt wodny. Dotyczą one zwiększenia dostępności do e-usług oraz zagospodarowania terenu przy szkole i cmentarza. Nie będą one wpływać na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Ponadto zadania zaplanowane w obrębie rzeki nie będą uniemożliwiały czy utrudniały dostępu do wody ludziom i dziko występującym zwierzętom.

Powietrze

Planowane inwestycje będą miały neutralny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Zadanie polegające na zwiększeniu dostępności do e-usług, ze względu na swój charakter, nie będzie oddziaływało na niemal żaden z komponentów. Podczas zadania drugiego nie przewiduje się emisji znacznej ilości zanieczyszczeń, mogących negatywnie oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego.

Powierzchnia ziemi

Realizacja inwestycji nr 2 może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Prace związane z realizacją inwestycji mogą spowodować lokalne i czasowe zmiany powierzchni

ziemi, ograniczone do okresu trwania prac. Należy jednak założyć, że po zakończeniu prac wszelkie niedogodności zostaną usunięte.

Inwestycja związana ze zwiększeniem dostępności mieszkańców do e-usług nie będzie w żaden sposób oddziaływać na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

Realizacja inwestycji nr 2 może spowodować pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Poprawi się jej wizerunek i atrakcyjność, a przede wszystkim jakość przestrzeni publicznej. Niemniej jednak zachowane zostaną dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu gminy. Realizacja zaplanowanej inwestycji nie zakłóci postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Inwestycja związana ze zwiększeniem dostępności mieszkańców do e-usług nie będzie w żaden sposób oddziaływać na krajobraz gminy.

Klimat (w tym mikroklimat)

Przewidziane inwestycje nie będą miały wpływu na warunki lokalnego klimatu (w tym mikroklimatu). Nie będą wpływały na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych. Emisje wszelkich zanieczyszczeń będą zbyt małe w stosunku do zanieczyszczeń globalnych mających wpływ na klimat danego obszaru.

Klimat akustyczny

Realizacja inwestycji nr 2 może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia. Jej realizacja może spowodować lokalne i czasowe zakłócenia w obszarze klimatu akustycznego. Wpływ na emisję hałasu mogą mieć maszyny i urządzenia wykorzystywane podczas realizacji inwestycji lub maszyny wykorzystywane do transportu materiałów. Należy jednak założyć, że po zakończeniu prac wszelkie niedogodności zostaną usunięte.

Ponadto po zakończeniu realizacji wskazanej inwestycji, to jest na etapie jej eksploatacji, nie wystąpi emisja hałasu.

Inwestycja związana ze zwiększeniem dostępności mieszkańców do e-usług nie będzie w żaden sposób oddziaływać na klimat akustyczny gminy.

Zasoby naturalne

Realizacja wskazanych inwestycji będzie miała neutralny wpływ na zasoby naturalne gminy. Nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby wpływać na stan zasobów naturalnych gminy.

Zabytki i dobra materialne

Realizacja inwestycji nr 2 będzie miała pozytywny wpływ na zabytki oraz dobra materialne miasta i gminy. Dużo zyska otoczenie Zespołu Szkół, które w rezultacie odznaczać się będzie nowymi funkcjami, a nieczynny już cmentarz (zlokalizowany na terenie miasta przy ul. Dworcowej) zostanie uporządkowany. Będzie to stanowić o atrakcyjności Wielenia. Nastąpi poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej.

Inwestycja związana ze zwiększeniem dostępności mieszkańców do e-usług nie będzie w żaden sposób oddziaływać na zabytki oraz dobra materialne.

Wpływ zaplanowanych inwestycji na obszary objęte ochroną przyrody

Znaczna część Gminy Wielień znajduje się w zasięgu obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.). Należą do nich następujące obszary: mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Miały PLH300042, mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Bukówki PLH300046, mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004, mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046, specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015, specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB30003, specjalnej ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

PLB320016, rezerwat przyrody „Wilcze Błoto”, obszar chronionego krajobrazu „Puszcza nad Drawą”, obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, obszar chronionego krajobrazu „Puszcza Notecka”. Ponadto od południa Gmina Wieleń graniczy z obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty Torfowiska Rzezińskie PLH300019. Obszary te stanowią siedliska dla wielu chronionych gatunków flory i fauny. Możliwe jest, że część planowanych działań będzie realizowana na wskazanych obszarach, niemniej jednak zaplanowane inwestycje w większości zostały określone na zasadach ogólnych, bez wskazania konkretnego miejsca realizacji, przez co nie można jednoznacznie określić ich lokalizacji, a tym samym oddziaływania na konkretny obszar Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu czy rezerwat przyrody.

Przewiduje się, że ewentualna realizacja zaplanowanych inwestycji nie będzie stwarzała zagrożenia dla gatunków oraz obszarów objętych siecią Natura 2000, zarówno w trakcie trwania prac, jak również po ich zakończeniu, a także na etapie eksploatacji wytworzonego majątku przedsięwzięcia. Nie ma zagrożenia zniszczeniem siedlisk roślinności oraz negatywnego wpływu na rośliny, grzyby i zwierzęta znajdujące się na terenie gminy, w tym gatunki i siedliska chronione. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony wyżej wskazanych obszarów, ich integralność i spójność sieci oraz różnorodność biologiczną. Mogą powstać jedynie czasowe zakłócenia spowodowane pracą maszyn i urządzeń, w przypadku prowadzenia prac remontowo-budowlanych. Zastosowane zostaną jednak wszelkie środki ostrożności minimalizujące wspomniane zakłócenia. Warto podkreślić, że wszelkie nieprawidłowości mogą powstać jedynie na etapie prowadzenia prac, a po ich zakończeniu wszelkie anomalie ustąpią. Realizacja inwestycji ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój społeczno-gospodarczy Miasta i Gminy Wieleń. Działania, realizowane przy zastosowaniu nowoczesnych technologii, nie będą miały bezpośredniego wpływu na obszary chronione. Inwestycje nie naruszają zatem przepisów wynikających z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.), które zabraniają podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Oddziaływanie skumulowane

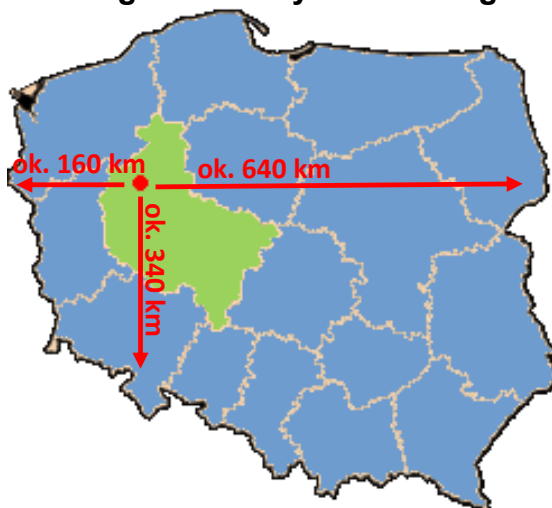
Oddziaływanie skumulowane będzie związane z jednoczesną realizacją kilku inwestycji w jednakowym czasie, na terenach ze sobą sąsiadujących. Związane to może być z okresowym, krótkotrwałym zwiększeniem emisji zanieczyszczeń i hałasu, co będzie miało związek wyłącznie z prowadzonymi pracami budowlanymi. Należy jednak podkreślić, że przewidywane, skumulowane zakłócenia będą niewielkie, ograniczone do czasu trwania prac. Ustaną po ich zakończeniu.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych, które wynikałyby z realizacji działań w ramach innych planów czy programów gminnych.

VII. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów polityk, strategii, planów lub programów, przeprowadza się postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Rysunek 3. Odległość Gminy Wieleń od granic państwa

Źródło: www.gminy.pl, opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Gmina Wieleń nie jest położona w bezpośrednim sąsiedztwie innych państw, w obszarze przygranicznym, a realizacja „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” nie spowoduje żadnych konsekwencji dla środowiska naturalnego, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Strategii ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja założeń Strategii nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

VIII. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ

Brak realizacji założeń „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024”, tj. zaplanowanych działań wypracowanych w ramach celów operacyjnych, a także zaplanowanych inwestycji, wykazanych w załączniku 2 do Strategii, mogłoby doprowadzić do zakłócenia dalszego rozwoju całej gminy i wywołać wiele zmian stanu środowiska, m.in.:

- pogorszenie klimatu akustycznego miasta i gminy;
- wzrost zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, przede wszystkim na skutek zwiększenia emisji zanieczyszczeń (niskiej emisji) - brak realizacji inwestycji podnoszących efektywność energetyczną;
- zmniejszenie poziomu bioróżnorodności;
- pogorszenie stanu wód powierzchniowych i podziemnych, obniżenie ich klas czystości;
- zwiększenie udziału terenów zdegradowanych, zdewastowanych z postępującą degradacją środowiska;
- dewastację terenów zielonych czy miejsc o szczególnym znaczeniu przyrodniczym, na skutek braku oznaczeń takich miejsc, brak ochrony wspomnianych terenów;
- powstanie zanieczyszczeń powierzchni ziemi, m.in. poprzez prowadzenie nieprzemysłanej gospodarki odpadami;
- wzrost zakwaszenia gleb;
- wzrost presji na środowisko, w tym także pogorszenie jego stanu;
- pogorszenie stanu budynków, które pełnią istotne funkcje dla mieszkańców miasta i gminy;
- brak ładu i porządku przestrzennego w mieście.

Potencjalne, negatywne zmiany stanu środowiska byłyby wywoływane przede wszystkim przez brak realizacji założeń Strategii w innych sferach funkcjonowania gminy, np. przestrzennej. Negatywne oddziaływanie mogłoby zostać wywołane: złym stanem technicznym obiektów sportowych, rekreacyjnych, placów zabaw; brakiem

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

odpowiedniego wykorzystania posiadanych zasobów, w tym zasobów wodnych; brakiem zagospodarowania nadbrzeża Noteci; występowaniem licznych terenów niezagospodarowanych i pozbawionych funkcji użytecznych; postępującą degradacją obiektów zabytkowych; złym stanem infrastruktury drogowej; pogarszającym się stanem infrastruktury technicznej.

Ponadto poprzez brak realizacji zadań związanych z piątym celem strategicznym (Efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego i nowoczesnych technologii do zachowania i ochrony środowiska naturalnego), świadomość ekologiczna mieszkańców będzie niższa i może prowadzić do powstawania niekorzystnych zmian w środowisku naturalnym.

Warto jednak podkreślić, że brak realizacji założeń Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń wpłynęły także na negatywne zmiany w sektorach: społecznym i gospodarczym.

IX. PRZEWIDYWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI STRATEGII

„Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” przewiduje działania w takich obszarach jak: społeczeństwo, turystyka, gospodarka, przestrzeń i infrastruktura oraz środowisko. Część ze wskazanych kierunków działań czy inwestycji zakłada podnoszenie wartości środowiska przyrodniczego. Pozostałe projekty uwzględniają jednak aspekt środowiskowy jako istotny przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Strategia nie przewiduje inwestycji, które stanowiłyby w sposób oczywisty zagrożenie dla środowiska lub takich, w których degradacja środowiska służyłaby osiągnięciu celów strategicznych oraz celu głównego, które zostały określone w dokumencie. Zakłada się jednak, że realizacja niektórych projektów może w niewielkim stopniu ingerować w różne elementy środowiska. Jednakże oddziaływania te będą miały charakter odwracalny i będą występowały krótkoterminowo.

Możliwe negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć poprzez wykonanie prawidłowego projektu, uwzględniającego potrzeby ochrony środowiska oraz podjęcie wszelkich możliwych działań łagodzących.

Tabela 24. Propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH
Różnorodność biologiczna/rośliny /zwierzęta	<ul style="list-style-type: none"> – inwentaryzacja przyrodnicza pod kątem występowania ptaków czy innych zwierząt oraz cennych gatunków roślin, szczególnie objętych ochroną; – przeprowadzanie wszelkich prac poza okresem lęgowym ptaków czy okresem godowym innych zwierząt; – zapewnienie nadzoru przez odpowiednich specjalistów w kwestii ochrony rozpoznanych gatunków; – skrócenie okresu prowadzenia prac; – wkomponowanie istniejącej roślinności w przestrzeń, która podlega działaniom przewidzianym w ramach danej inwestycji; – prowadzenie ręcznych wykopów w pobliżu systemów korzeniowych drzew; – tworzenie nowych obszarów zieleni urządzonej; – przestrzeganie zasad ochrony przyrody;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNNICZEGO	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH
Ludzie	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie odpowiedniego oznakowania obszarów, na których będą przeprowadzane działania inwestycyjne; – przestrzeganie zasad BHP; – podczas prac wykorzystywanie w pełni sprawnych maszyn i urządzeń; – ograniczanie czasu pracy w celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń czy uciążliwego hałasu; – stosowanie odpowiednich systemów zabezpieczających, np. rusztowania;
Woda	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiednie zabezpieczenia terenów, na których będą przeprowadzane prace budowlane; – dbałość o szczelność zbiorników paliw w maszynach wykorzystywanych podczas prac; – zachowanie szczególnej ostrożności podczas prowadzenia prac w bezpośrednim sąsiedztwie rzek czy zbiorników wodnych; – zapewnienie pracownikom dostępu do przenośnych toalet; – wykorzystywanie rozwiązań mających na celu minimalizację zużycia wody;
Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> – budowanie pasów zieleni izolacyjnej; – propagowanie alternatywnych form transportu; – przeprowadzanie termomodernizacji budynków na terenie gminy; – promowanie odnawialnych źródeł energii; – zapewnienie odpowiedniego porządku na placu budowy;
Powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiednie przechowywanie/składowanie materiałów budowlanych; – kontrolowanie szczelności zbiorników paliwowych w pojazdach wykorzystywanych przy pracach; – odpowiednie składowanie odpadów powstałych podczas pracy;
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> – wkomponowanie nowych inwestycji w krajobraz gminy; – zintegrowanie przedsięwzięć z rzeźbą terenu; – wykorzystywanie zieleni urządzonej jako elementu priorytetowego;
Klimat	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie nasadzeń drzew; – tworzenie nowych terenów zieleni urządzonej; – dbałość o przestrzeganie zasad ochrony środowiska naturalnego; – dbanie o odpowiednie natężenie na drogach w granicach gminy;
Zabytki i dobra materialne	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiednie planowanie realizacji projektów, tak by nie zakłócić istniejącego układu przestrzeni publicznej; – szczegółowe uzgadnianie przeprowadzania działań inwestycyjnych w obiektach o szczególnym znaczeniu historycznym lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie; – wkomponowanie nowych obiektów w istniejącą zabudowę;
Obszary objęte ochroną, w tym Obszary Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> – przestrzeganie przepisów ochrony przyrody na tych terenach i ustanowionych planów zadań ochronnych; – wzmocnienie kontroli realizacji danego przedsięwzięcia, szczególnie w zakresie możliwego wpływu na stan środowiska; – uwzględnienie okresów lęgowych i rozrodczych ptaków, nietoperzy i zwierząt; – przemyślany wybór lokalizacji; – dobór odpowiednich rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych; – prawidłowe zabezpieczenia terenów prowadzenia inwestycji oraz pracujących, maszyn i urządzeń; – selektywne gromadzenie wszelkich powstających odpadów;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH
	– systematyczne prowadzenie prac porządkowych;

Źródło: Opracowanie: Atrium Grupa Doradcza

Zgodnie z art. 81 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001, Nr 62, poz. 627) ochrona zasobów środowiska naturalnego realizowana jest na podstawie ustaw i przepisów szczególnych:

- szczegółowe zasady ochrony wód – *ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne* (Dz.U. 2015 nr 0 poz. 469);
- zasady gospodarowania złożem kopaliny i związanej z eksploatacją złoża ochrony środowiska – *ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. 2015 r., poz. 196);
- zasady ochrony obszarów i obiektów o wartościach przyrodniczych, krajobrazu, zwierzęta i roślin zagrożonych wyginięciem oraz drzew, krzewów i zieleni – *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.);
- zasady ochrony lasów - *Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach* (Dz. U. 2014 r., poz. 1153 ze zm.);
- zasady ochrony zwierząt dziko występujących - *Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym* (Dz.U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 ze zm.), *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.), *Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226), *Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o rybołówstwie morskim* (Dz.U. z 2001 r. Nr 129, poz. 1441 oraz z 2002 r. Nr 181, poz. 1514);
- zasady ochrony zwierząt gospodarskich i domowych – *ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt* (Dz.U. z 2013 r. poz. 856);
- zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych – *ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gatunków rolnych i leśnych* (Dz.U. 2015 r., poz. 909 ze zm.).

Ponadto zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001, Nr 62, poz. 627):

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

- „1. W trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.***
- 2. Przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji.***
- 3. Jeżeli ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy podejmować działania mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód, w szczególności przez kompensację przyrodniczą.”***

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Metodologia opracowania Prognozy nakazuje dokonanie propozycji rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych przewidywanych w projekcie dokumentu, które pozwoliłyby osiągnąć zamierzone cele przy mniejszej skali uciążliwości i oddziaływań na różne elementy środowiska. Oceniając wpływ na różne elementy środowiska należy zauważyć, że zmiany pozytywne będą istotne i zauważalne, podczas gdy prognozowane zmiany negatywnie będą niewielkie i zauważalne jedynie w fazie realizacji inwestycji (budowy). Ponadto warto zauważyć, iż analiza wykazała dominację oddziaływań pozytywnych lub neutralnych. Ewentualne zagrożenia negatywne dotyczą w głównej mierze oddziaływania na komponenty: powietrze i powierzchnia ziemi. Możliwe oddziaływanie na wspomniane komponenty będzie wyłącznie krótkotrwałe, występujące na etapie prac budowlanych. Istnieje możliwość, iż nastąpi miejscowy wzrost hałasu, zapylenia, emisji spalin, odpadów budowlanych. Jest to jednak proces krótkotrwały, ograniczony tylko i wyłącznie do czasu prowadzenia prac. Wszystkie wymienione wyżej zakłócenia są odwracalne. Na etapie użytkowania (po zakończeniu realizacji inwestycji) należy spodziewać się braku oddziaływania na środowisko przyrodnicze, a nawet zakłada się poprawę w stosunku do stanu sprzed realizacji. Zadania zaplanowane zostaną z dużą dbałością o środowisko naturalne i nie zakłócą funkcji przyrodniczych obszarów chronionych znajdujących się na terenie gminy. Inwestycje nie tylko nie będą stanowiły zagrożenia, ale przyczynią się do poprawy stanu środowiska. Efektem prac będzie zbudowana bądź zmodernizowana infrastruktura wpływająca na poprawę jakości życia mieszkańców gminy, również ze względów ekologicznych.

W związku z faktem, iż założenia Strategii nie wpływają długotrwale, negatywnie na stan środowiska, a znaczna ich część wykazuje oddziaływanie pozytywne, proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. „Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” została sporządzona w układzie jednowariantowym i nie zwiera rozwiązań alternatywnych do założonych przedsięwzięć mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój społeczno-gospodarczy Miasta i Gminy Wieleń. Wypracowane kierunki działań, jak również zaplanowane inwestycje były rozpatrywane podczas

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

opracowywania dokumentu, dzięki przeprowadzaniu sukcesywnych konsultacji, w które włączyła się duża część lokalnej społeczności.

Jedynym wariantem alternatywnym mogłoby być zaniechanie realizacji założeń „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń”. Wariant ten jednak jest niekorzystny dla rozwoju danego obszaru, ponieważ prowadzić może do niekorzystnych zmian w każdym obszarze funkcjonowania gminy, także w obszarze środowiska naturalnego. Wykaz potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, tj. Strategii, znajduje się w punkcie VIII.

W trakcie opracowywania „Prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, które mogłyby uniemożliwić jej sporządzenie.

XI. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena jakości środowiska przyrodniczego na wskazanym obszarze. Monitoring polega na gromadzeniu, analizowaniu i udostępnianiu danych odnoszących się do jakości środowiska naturalnego oraz zmian w nim zachodzących.

Głównym celem analizy skutków realizacji postanowień/założeń „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Miasta i Gminy Wieleń”, ze środowiskowego punktu widzenia, jest udzielenie odpowiedzi na pytanie: „czy na skutek realizacji założeń projektowanego dokumentu nastąpią zmiany negatywnie wpływające na stan środowiska naturalnego?”. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (WOO-III.410.436.2015.JM.1) wskazuje, iż część wyznaczonych kierunków działań oraz zaplanowanych inwestycji może być rozpatrywana jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.). Analiza poszczególnych przedsięwzięć wykazała jednak, że część z nich może mieć negatywne oddziaływanie na środowisko, ale wyłącznie na etapie realizacji. W związku z powyższym proponuje się coroczne przygotowywanie oceny wpływu realizacji inwestycji na jakość środowiska naturalnego. Ma to pomóc w zmniejszeniu powstawania zagrożeń podczas realizacji danego zadania. Ocena wpływu realizacji poszczególnych założeń na środowisko naturalne będzie sporządzana wraz z corocznie przygotowywanym raportem oceniającym stopień realizacji zaplanowanych zadań. Raport ten będzie przygotowywany przez specjalnie powołany Zespół ds. Strategii, któremu przewodniczy Burmistrz Wielenia. Na szczególną uwagę zasługują działania i inwestycje oznaczone jako:

(-) - realizacja spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(+/-) - realizacja może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

Należy także zaplanować odpowiednie środki mające na celu łagodzenie ewentualnych, negatywnych zmian, a następnie ocenę czy przyniosły one

spodziewane efekty. W celu uzyskania rzetelnych informacji o powstawaniu ewentualnych zmian należy wykorzystać funkcjonujący na terenie miasta i gminy system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzonych przez różne instytucje. Ponadto monitoring jakości środowiska w gminie realizowany jest w ramach monitoringu regionalnego województwa wielkopolskiego, który prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Organ ten przeprowadza systematyczny: monitoring jakości powietrza, monitoring wód powierzchniowych, monitoring wód podziemnych, ocenę korzystania ze środowiska, monitoring hałasu, monitoring pól elektromagnetycznych, monitoring gospodarki odpadami oraz badania gleb.

W roku 2024 zostanie przygotowany całościowy raport z realizacji założeń dokumentu, a w szczególności raport postępów realizacji projektów i zmiany sytuacji na obszarze Miasta i Gminy Wieleń. Skuteczne monitorowanie dostarcza informacji pozwalających w porę zareagować na zmieniającą się sytuację, dostosować działania do pojawiających się problemów, rozwiązać trudności z wdrażaniem oraz ocenić skuteczność podejmowanych działań.

Efektywny monitoring możliwy jest dzięki doborowi odpowiednich wskaźników, zarówno ilościowych, jak i jakościowych. Dla obszaru priorytetowego Środowisko, w projektowanej Strategii, wyróżniono następujący zestaw wskaźników, który jednak nie stanowi ich katalogu zamkniętego:

- liczba działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży podnoszących świadomość ekologiczną;
- liczba przeprowadzonych akcji „Sprzątanie świata”;
- liczba zorganizowanych warsztatów plenerowych;
- liczba ogólnodostępnych pojemników na segregację odpadów;
- liczba akcji edukacyjnych w zakresie ograniczania ilości produkowanych odpadów przez gospodarstwa domowe;
- liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci;
- liczba obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono termomodernizację;
- liczba kampanii informujących/zachęcających do stosowania energii odnawialnej;
- liczba zamontowanych urządzeń OZE na budynkach użyteczności publicznej;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

- liczba oznaczonych miejsc cennych przyrodniczo;
- liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych na temat zasobów lokalnego środowiska;
- powierzchnia obszarów objętych ochroną przyrody;
- liczba rozpoznanych, cennych gatunków roślin i zwierząt na terenie gminy.

W celu zapewnienia skuteczności procesu monitorowania niezbędny jest właściwy dobór wskaźników, które uwzględniają nie tylko stopień presji na środowisko oraz jego stan, ale także wskaźniki społeczno-gospodarcze.

Wśród ocenianych komponentów środowiska monitorowane będą m.in.

- powietrze atmosferyczne – stan jego jakości – wielkość emitowanych zanieczyszczeń;
- wody powierzchniowe i podziemne, w tym jednolite części wód – spełnienie wszelkich norm jakościowych;
- klimat akustyczny – poziom hałasu, w szczególności hałasu komunikacyjnego;
- gleby oraz powierzchnia ziemi – jakość oraz stopień przekształcenia;
- świat zwierzęcy i szata roślinna oraz różnorodność biologiczna;
- krajobraz – stopień przekształcenia na skutek lokalizacji nowych inwestycji;
- ludzie – stan zdrowia;
- obszary objęte ochroną przyrody – oddziaływanie na te obszary;

a także wpływ realizacji zaplanowanych zadań na zabytki czy inne dobra materialne zlokalizowane na obszarze objętym dokumentem Strategii.

XII. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Projekt „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielęń na lata 2015-2024” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielęń na lata 2015-2024”, zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), został wyłożony do publicznego wglądu. Miało to na celu zapewnienie udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Możliwość wnoszenia uwag i wniosków mieli wszyscy obywatele, jak również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itd.

Uwagi i wnioski do ww. dokumentów mogły być składane w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, w terminie wyłożenia, tj. od 23.10.2015 r. do 16.11.2015 r. Ww. dokumenty były wyłożone w Urzędzie Miejskim w Wieleniu, ul. Kościuszki 34, 64-730 Wielęń, pok. nr 24 (pon. godz. 8⁰⁰-16⁰⁰, wtorek-piątek godz. 7³⁰-15³⁰). Dokumenty w wersji elektronicznej zostały zamieszczone na stronie www.wielen.pl. W wyniku wyłożenia ww. dokumentów do wglądu publicznego, do Urzędu Miejskiego w Wieleniu wpłynęły dwie propozycje zmian zapisów w Strategii.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), projekt „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielęń na lata 2015-2024” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielęń na lata 2015-2024” został przekazany do zaopiniowania regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

XIII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Charakterystyka prognozy

Ramy prawne Prognozy, w tym jej zakres i metodologia wynikają bezpośrednio z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), która jest przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Celem niniejszej Prognozy jest identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko, które byłyby wynikiem realizacji „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024”, a także ocena czy ustalenia Strategii będą miały wpływ na stan środowiska przyrodniczego, jakość życia mieszkańców, otoczenie kulturowe oraz stan dóbr materialnych, jak również określenie jakie skutki może mieć potencjalne oddziaływanie projektów na środowisko.

Analiza zawartości Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024

W tej części Prognozy przedstawiono skróconą charakterystykę zawartości Strategii. Przedstawiono m.in.:

- informacje czym jest opracowywany dokument;
- główne założenia Strategii, a więc: misję, wizję oraz plan operacyjny, na który składają się: cel główny, cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań;
- wykaz dokumentów strategicznych, z którymi założenia Strategii są spójne.

Głównym celem jest: „poprawa warunków życia mieszkańców oraz rozwój społeczno-gospodarczy Miasta i Gminy Wieleń”;

Misja: „Zrównoważony rozwój z zachowaniem specyfiki gminy, w szczególności z uwzględnieniem walorów krajobrazowych i kulturowych. Tworzenie więzi mieszkańców z gminą poprzez stworzenie komfortowych warunków życia: wysokiej jakości usług publicznych, warunków do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy”;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Wizja: „Gmina Wieleń świadoma walorów przyrodniczych i kulturowych, wspierająca inicjatywy społeczne, zaangażowana w tworzenie atmosfery przyjaznej innowacjom, przedsiębiorczości, turystyce i aktywnemu wypoczynkowi, posiadająca nowoczesną infrastrukturę i zapewniająca bezpieczeństwo - atrakcyjna do zamieszkania i pracy”.

Plan operacyjny został opracowany w pięciu obszarach priorytetowych funkcjonowania gminy: społeczeństwo, turystyka, gospodarka, przestrzeń i infrastruktura oraz środowisko. Wykaz wypracowanych celów znajduje się na poniższym rysunku.

Rysunek 4. Plan operacyjny Gminy Wieleń

CEL GŁÓWNY				
Poprawa warunków życia mieszkańców oraz rozwój społeczno-gospodarczy Miasta i Gminy Wieleń				
1. Wzrost potencjału społecznego poprzez troskę o bezpieczeństwo, edukację i budowanie tożsamości regionalnej 1.1. Rozwój działań na rzecz wysokiego poziomu opieki zdrowotnej i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa publicznego 1.2. Wsparcie działań w zakresie opieki społecznej 1.3. Wzrost efektywności systemu edukacyjnego 1.4. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej wśród mieszkańców	2. Wykorzystanie potencjału walorów turystycznych gminy 2.1. Skuteczna promocja gminy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii 2.2. Wykorzystanie zasobów turystyki wodnej 2.3. Działania na rzecz rozwoju turystyki aktywnej 2.4. Rozwój bazy noclegowej i agroturystyki	3. Konkurencyjna gospodarka, wspierająca przedsiębiorczość i innowacje 3.1. Wsparcie dla rolników i lokalnych przedsiębiorców 3.2. Aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym 3.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy 3.4. Zwiększenie dostępności do e-usług na terenie Gminy Wieleń 3.5. Wzmocnienie współpracy z lokalnym biznesem na rzecz rozwoju przedsiębiorczości	4. Poprawa jakości lokalnej infrastruktury z uwzględnieniem poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych na terenie gminy 4.1. Poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy 4.2. Rozwój infrastruktury technicznej w gminie 4.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta z uwzględnieniem mechanizmów partycypacji społecznej 4.4. Rozwój i poprawa dostępności do oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	5. Efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego i nowoczesnych technologii do zachowania i ochrony środowiska naturalnego 5.1. Promocja postaw proekologicznych wśród mieszkańców 5.2. Zorganizowany system gospodarki odpadami 5.3. Wsparcie działań w zakresie rozwoju OZE oraz gospodarki niskoemisyjnej 5.4. Ochrona miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych i gatunków zagrożonych

Źródło: Projekt „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024”

Ocena obecnego stanu środowiska Miasta i Gminy Wieleń

Rozdział ten zawiera charakterystykę i opis stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Opisane zostały:

- ogólna charakterystyka miasta i gminy;
- uwarunkowania demograficzne;
- abiotyczne elementy środowiska (budowa geologiczna i rzeźba terenu, surowce mineralne, klimat, gleby, wody podziemne, wody powierzchniowe, powietrze, hałas, fale elektromagnetyczne);

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

- biotyczne elementy środowiska (zieleń urządzona oraz formy ochrony przyrody).

Największymi wartościami środowiska, które determinują stabilność otoczenia przyrodniczego są obszary o małym stopniu przekształcenia. Szczególnie cenne są obszary i obiekty o dużej wartości przyrodniczej, poddane ochronie prawnej. Na terenie Miasta i Gminy Wieleń występuje wiele form ochrony przyrody, które zostały wymienione w ustawie o ochronie przyrody. Są to: pomniki przyrody, obszary chronionego krajobrazu: „Puszcza nad Drawą”, „Dolina Noteci” i „Puszcza Notecka”, rezerwat przyrody „Wilcze Błoto”, obszary Natura 2000: Dolina Noteci PLH300004, Dolina Miały PLH300042, Dolina Bukówki PLH300046, Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046, Puszcza Notecka PLB300015, Nadnoteckie Łęgi PLB300003, Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 oraz zlokalizowany poza granicami Gminy Wieleń, jednak bezpośrednio z nią sąsiadujący specjalny obszar ochrony siedlisk Torfowiska Rzecińskie PLH300019.

Podstawowymi źródłami informacji na temat środowiska regionu były: dane gromadzone w ramach państwowego monitoringu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, dane gromadzone w ramach statystyki publicznej przez Główny Urząd Statystyczny czy diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Wieleń przygotowana w ramach Strategii.

Zarówno wypracowane kierunki działań, jak również zaplanowane inwestycje mają na celu wpłynąć na długofalowy rozwój gminy przy równoczesnym zachowaniu odpowiedniego stanu środowiska naturalnego.

Istniejące problemy ochrony środowiska

Wyszczególniono istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, wg następujących komponentów środowiska naturalnego: różnorodność biologiczna, ludzie, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne. Zidentyfikowano także zagrożenia dla obszarów objętych ochroną prawną.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu. Założenia „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń” są spójne z celami dokumentów wyższego szczebla.

Wyszczególnione zostały cele oraz wyzwania ochrony środowiska wynikające z następujących dokumentów wyższego szczebla:

- Europa 2020;
- Stanowisko służb Komisji w sprawie opracowania umowy o partnerstwie i programów w POLSCE na lata 2014–2020;
- Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020;
- Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe.”;
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie;

Zaprezentowano także cele odnoszące się do ochrony środowiska wynikające z dokumentów na poziomie regionu oraz gminy:

- Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020. WIELKOPOLSKA 2020;
- Strategia Rozwoju Powiatu Czarnkowsko - Trzcianeckiego na lata 2011-2020;
- Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017;
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieleń na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017.

Przewidywane oddziaływania na środowisko

Przeprowadzono analizę stanu środowiska ze względu na przewidywane oddziaływania na poszczególne jego komponenty. Dokonano analizy

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

prognozowanych oddziaływań na 12 elementów środowiska. Dodatkowo scharakteryzowano spodziewane oddziaływania i ich efekty. Określono także wpływ zaplanowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000. Uwzględniono następujące komponenty środowiska naturalnego:

- różnorodność biologiczna;
- ludzie;
- zwierzęta;
- rośliny;
- woda;
- powierzchnia ziemi;
- krajobraz;
- klimat;
- klimat akustyczny;
- zasoby naturalne;
- zabytki;
- dobra materialne.

Kierunki działań scharakteryzowano wg wypracowanych celów strategicznych, a zaplanowane inwestycje pogrupowano ze względu na ich rodzaje:

- A. Projekty infrastrukturalne;
- B. Projekty infrastruktury rekreacyjno-turystyczno-kulturowej (w tym związane z rewitalizacją);
- C. Projekty związane z budową, przebudową, modernizacją i termomodernizacją budynków;
- D. Inne projekty.

Analiza wykazała dominację oddziaływań pozytywnych lub neutralnych. Ewentualne zagrożenia negatywne dotyczą w głównej mierze oddziaływania na komponent: powierzchnia ziemi. Oddziaływanie to będzie wyłącznie krótkotrwałe, występujące na etapie prac budowlanych. Istnieje możliwość, iż nastąpi miejscowy wzrost hałasu, zapylenia, emisji spalin, odpadów budowlanych. Jest to jednak proces krótkotrwały, ograniczony tylko i wyłącznie do czasu prowadzenia prac. Wszystkie wymienione wyżej zakłócenia są odwracalne.

Zadania zaplanowane zostały z dużą dbałością o środowisko naturalne i nie zakłócą funkcji przyrodniczych obszarów chronionych znajdujących się na terenie

gminy. Inwestycje nie tylko nie będą stanowiły zagrożenia, ale przyczynią się do poprawy stanu środowiska.

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

W przedmiotowej Prognozie wykazano, że realizacja założeń „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń na lata 2015-2024” nie spowoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Strategii ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń

W rozdziale tym określono przypuszczalne, potencjalne zmiany, które mogłyby wpłynąć na zakłócenie dalszego rozwoju Gminy Wieleń na skutek braku realizacji założeń Strategii. W Prognozie określono, że zaniechanie realizacji założeń Strategii doprowadzi do pogorszenia warunków i jakości życia mieszkańców, na skutek negatywnych zmian środowiska naturalnego.

Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji Strategii

Mając na uwadze kwestie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko to należy uznać, że zaproponowane przedsięwzięcia w praktyce nie będą powodowały skutków środowiskowych. Niemniej jednak w Prognozie zaproponowano ogólne zasady realizacji zadań, mające na celu łagodzenie skutków realizacji przedsięwzięć w zakresie poszczególnych komponentów środowiska naturalnego. Realizacja niektórych projektów może w niewielkim stopniu ingerować w różne elementy środowiska, lecz będą to oddziaływania o charakterze odwracalnym i występujące krótkoterminowo.

Rozwiązania alternatywne

Strategia jest dokumentem o charakterze jednowariantowym i nie zawiera rozwiązań alternatywnych do założonych przedsięwzięć. Wypracowane kierunki działań, jak również zaplanowane inwestycje były rozpatrywane podczas opracowywania dokumentu dzięki przeprowadzaniu sukcesywnych konsultacji, w które włączyła się duża część lokalnej społeczności. Jedynym wariantem alternatywnym mogłoby być zaniechanie realizacji założeń „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wielień”, co jednak może w dużym stopniu zakłócić rozwój gminy.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena jakości środowiska przyrodniczego na wskazanym obszarze. Monitoring polega na gromadzeniu, analizowaniu i udostępnianiu danych odnoszących się do jakości środowiska naturalnego oraz zmian w nim zachodzących.

Pomiar skutków realizacji założeń Strategii w zakresie oddziaływania na środowisko będzie odbywał się za pomocą specjalnie przygotowywanych do tego wskaźników. Do tego celu wykorzystywany będzie funkcjonujący na terenie miasta i gminy system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje. Ponadto monitoring jakości środowiska w gminie realizowany będzie w dalszym ciągu w ramach monitoringu regionalnego województwa wielkopolskiego, który prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu.

SPIS TABEL

Tabela 1. Złoża surowców naturalnych na terenie Gminy Wieleń	22
Tabela 2. Ocena stanu jednolitych części wód w 2011 (Bukówko-Herbertowo) i 2013 roku (Gulczanka-Gulcz).....	27
Tabela 3. Ocena stanu jednolitych części wód w 2013 i 2014 roku (Notec od Kanalu Romanowskiego do Bukówki i Miała od Dopływu do Pęckowa).....	28
Tabela 4. Klasyfikacja sfery wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia	29
Tabela 5. Klasyfikacja sfery wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin.....	30
Tabela 6. Średni dobowy ruch pojazdów ogółem na drogach wojewódzkich w Gminie Wieleń w 2010 roku.....	33
Tabela 7. Pomniki przyrody w Gminie Wieleń.....	36
Tabela 8. Najważniejsze gatunki flory i fauny rozpoznane na terenie OCHK „Puszcza nad Drawą”	38
Tabela 9. Najważniejsze gatunki flory i fauny rozpoznane na terenie OCHK „Dolina Noteci”	39
Tabela 10. Najważniejsze gatunki flory i fauny rozpoznane na terenie OCHK „Puszcza Notecka”	39
Tabela 11. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Noteci	40
Tabela 12. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Miały	42
Tabela 13. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Bukówki	43
Tabela 14. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej	43
Tabela 15. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka	44
Tabela 16. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Nadnoteckie Łęgi.....	46
Tabela 17. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą	46
Tabela 18. Najważniejsze typy siedlisk oraz gatunki flory i fauny na terenie obszaru Natura 2000 Torfowiska Rzecińskie	47

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA I GMINY WIELEŃ NA LATA 2015-2024

Tabela 19. Istniejące problemy ochrony środowiska.....	50
Tabela 20. Zagrożenia zidentyfikowane na obszarach Natura 2000.....	51
Tabela 21. Nawiązania do dokumentów na poziomie regionu i gminy odnoszących się do ochrony środowiska naturalnego	59
Tabela 22. Ocena oddziaływania na środowiska działań określonych w ramach celów operacyjnych Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń	62
Tabela 23. Ocena oddziaływania na środowiska inwestycji zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Wieleń.....	103
Tabela 24. Propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko	134

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura przeznaczenia gruntów w Gminie Wieleń	19
Wykres 2. Liczba ludności w Gminie Wieleń (zameldowanych na pobyt stały)	20

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Wieleń.....	18
Rysunek 2. Rozmieszczenie obszarów Natura 2000 na terenie Gminy Wieleń – mapa pogładowa.....	48
Rysunek 3. Odległość Gminy Wieleń od granic państwa	131
Rysunek 4. Plan operacyjny Gminy Wieleń	145